

toelichting

Inhoud van de toelichting

1

1. Inleiding	blz. 3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Begrenzing plangebied	5
1.3. Vigerende plannen	5
1.4. Beoogd bestemmingsplan	5
1.5. Planproces	6
1.6. Leeswijzer	6
2. Samenvatting beleidskader	7
2.1. Beleidskader	7
2.2. Rijksbeleid	7
2.3. Provinciaal en regionaal beleid	7
2.4. Gemeentelijk beleid	11
3. Gebiedsvisie	13
3.1. Huidige situatie plangebied	13
3.2. Overzicht autonome ontwikkelingen	14
3.3. Beoogde ontwikkeling op hoofdlijnen	15
3.4. Zonering	17
3.4.1. Groene Waterparel	17
3.4.2. Restveen Natuur	18
3.4.3. Restveen Landbouw	19
3.4.4. Agrarisch gebied	20
4. Nadere uitwerking	23
4.1. Inleiding	23
4.2. Natuur en landschap	23
4.3. Landbouw	24
4.3.1. Productietakken	24
4.3.2. Nieuwvestiging of bedrijfsverplaatsing en omschakeling	25
4.3.3. Bouwvlakken	25
4.3.4. Bouwmogelijkheden algemeen	26
4.3.5. Verbetering van de productieomstandigheden	26
4.3.6. Niet-agrarische nevenfuncties bij agrarische bedrijven	27
4.3.7. Niet-agrarische vervolgfuncties bij voormalige agrarische bedrijven	30
4.4. Cultuurhistorie en archeologie	31
4.4.1. Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing	31
4.4.2. Archeologie	31
4.5. Aanlegvergunningen	32
4.5.1. Algemeen	32
4.5.2. Regeling	32
4.6. Recreatie	33
4.6.1. Verblijfsrecreatie	33
4.6.2. Dagrecreatie	33
4.7. Niet-agrarische bedrijven en horecabedrijven	35
4.7.1. Oprichten nieuwe bedrijven	35
4.7.2. Voortzetting huidige bedrijven	35
4.8. Wonen	35
4.8.1. Algemeen	35
4.8.2. Nevenfuncties in voormalige agrarische bedrijfscomplexen (W(vab))	36
4.8.3. Aan-huis-gebonden beroepen	36
4.8.4. Nieuwbouw van woningen	36
4.8.4. Woonschepen	36
4.9. Overige onderwerpen	36
4.9.1. Externe veiligheid	36
4.9.2. Afstanden van woningen tot wegen en spoorwegen	37

4.9.3.	Kabels en leidingen	37
4.9.4.	Landgoederen	37
4.9.5.	Ruimte-voor-Ruimte	38
4.9.6.	Vloerpeilen	38
5.	Milieuonderzoek	39
5.1.	Inleiding	39
5.2.	Bodemkwaliteit	39
5.3.	Waterhuishouding	39
5.4.	Ecologie	46
5.5.	Landschap, archeologie en cultuurhistorie	50
5.6.	Verkeer en vervoer	53
5.7.	Wegverkeers-, spoorweg- en industrielawaai	55
5.8.	Luchtkwaliteit	57
5.9.	Externe veiligheid	59
5.9.1.	Externe veiligheid inrichtingen	59
5.9.2.	Externe veiligheid vervoer van gevaarlijke stoffen	60
5.10.	Agrarische bedrijvigheid	61
5.11.	Niet-agrarische bedrijvigheid	62
5.12.	Leidingen en straalpaden	63
5.13.	Mer-beoordeling	65
6.	Juridische planbeschrijving	67
6.1.	Inleiding	67
6.2.	Opzet van de regeling	67
6.3.	Beschrijving bestemmingen	67
6.3.1.	Agrarisch (A)	67
6.3.2.	Natuur (N)	69
6.3.3.	Wonen (W)	69
6.3.4.	Overige functies	69
6.3.5.	Waarden-Archeologische waarden	70
6.3.6.	Infrastructuur-Leiding	70
6.3.7.	Overige bepalingen	71
6.3.8.	Algemene bepalingen	71
7.	Economische uitvoerbaarheid	75
7.1.	Aankoop Strategisch Plan	75
7.2.	Onteigening	75
8.	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	77

Bijlagen:

1. Beleidskader.
2. Toelichting algemene aanpak milieuzonering met behulp van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.
3. Lijst van rijksmonumenten.
4. Inschatting bezoekersaantallen recreatief medegebruik Zuidplaspolder.
5. EHS Aankoop Restveen en Groene Waterparel.
6. Ecologisch onderzoek.

1.1. Aanleiding

Aanleiding en hoofddoelstelling voor de herinrichting van het gebied Restveen en Groene Waterparel

In de Nota Ruimte is de Driehoek RZG Zuidplas aangewezen als de uitbreidingsruimte van de Zuidvleugel van de Randstad. Een van de voorwaarden voor deze ontwikkeling is een optimale afstemming van de verstedelijking op de water-, bodem- en groenopgave in het gebied. Uit een analyse van de Zuidplaspolder blijkt dat het noordelijk deel van de Zuidplaspolder het meest geschikt is voor de ontwikkeling van intensieve stedelijke functies. Het zuidelijk deelgebied Restveen en Groene Waterparel is het meest geschikt voor extensief landgebruik:

- het Restveen is een risicogebied bij een doorbraak van de waterkering (geringe vluchttijd) en een risicogebied voor wateroverlast bij extreme neerslag; tevens is sprake van (water)bodeminstabiliteit;
- de Groene Waterparel is een gebied met hoge potenties voor de ontwikkeling van natte natuur (in verband met de aanwezige kattenklei¹⁾).

Voor het gebied Restveen en Groene Waterparel wordt derhalve ingezet op extensief landgebruik. Hierbij wordt een ontwikkeling voorgestaan die leidt tot een duurzame waterhuishouding, in samenhang met de ontwikkeling van natuur en extensieve recreatie en – voor zover de grenzen van een duurzame waterhuishouding dat toelaten – de ontwikkeling van verbrede landbouw voor de middellange termijn.

Voorgeschiedenis in kort bestek

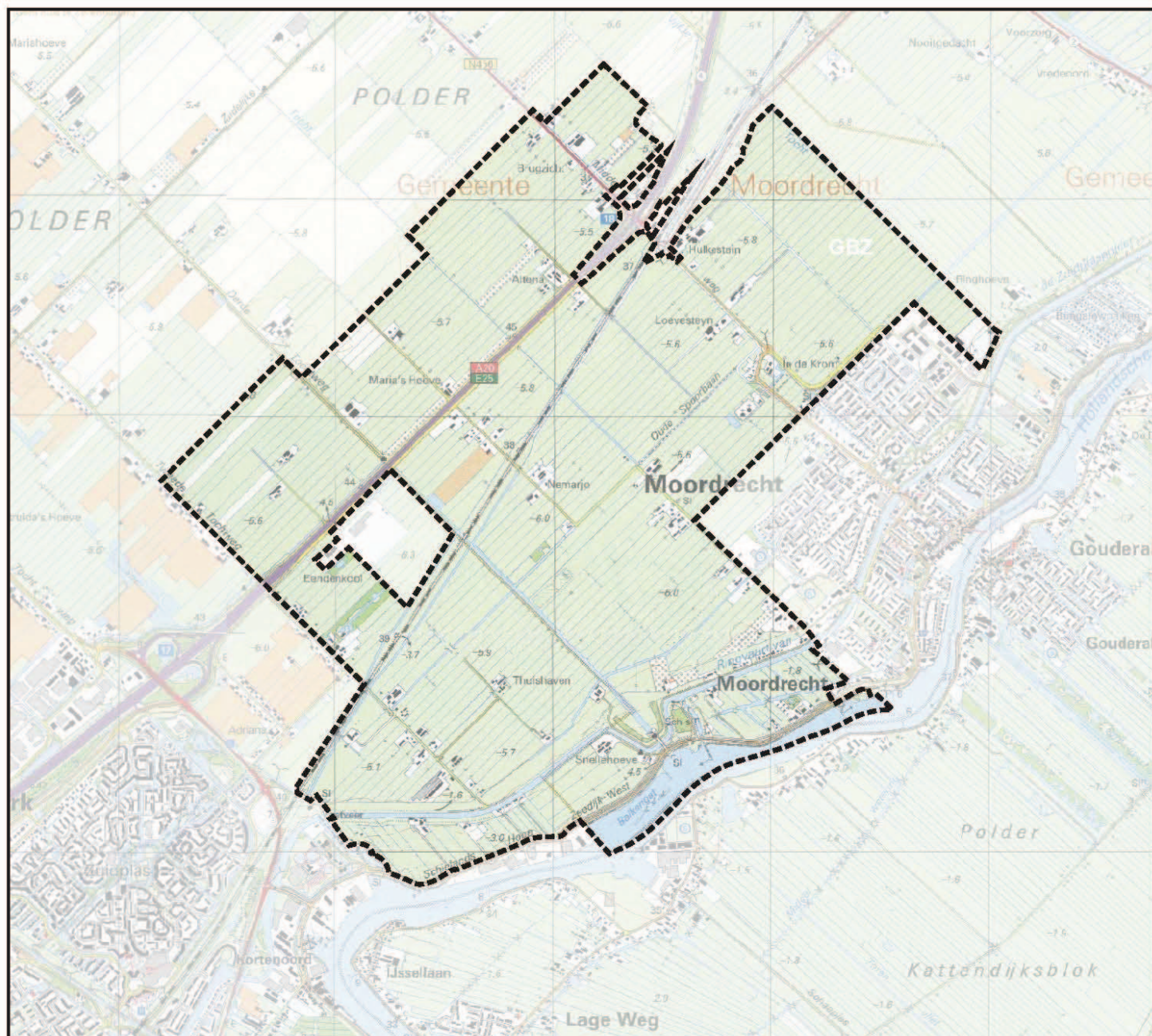
De Driehoek RZG Zuidplas is in de Nota Ruimte aangewezen als de uitbreidingsruimte van de Zuidvleugel van de Randstad. De beoogde ontwikkeling is voortvarend opgepakt. Voor de uitwerking van de beoogde transformatieopgave is in 2002 een brede stuurgroep samengesteld, die in de Interregionale Structuurvisie (ISV, 2004) de hoofdkeuzen voor de inrichting van het gebied tot 2030 heeft vastgelegd. Uit deze structuurvisie kwam naar voren dat – als gevolg van de situatie met betrekking tot bodem en water – het gebied ten noorden van de A20 relatief het meest in aanmerking kwam voor intensievere vormen van verstedelijking.

De structuurvisie is vervolgens uitgewerkt in het Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas (ISP, 2006) en de Streekplanherziening Zuidplas (2006). In dezelfde periode is voor het gebied Restveen en Groene Waterparel de Ontwikkelingsschets Restveen en Groene Waterparel opgesteld, waarin door de bestuurlijke werkgroep een keuze is gemaakt voor natte natuurontwikkeling op de lage veengronden in de Groene Waterparel en een geclusterde ontwikkeling van het Restveengebied met een duidelijke ruimtelijke hoofdstructuur. Tevens is een convenant tussen verschillende partijen²⁾ ondertekend om de vastgestelde Ontwikkelingsschets uit te voeren. Dit convenant is op 22 juni 2006 tijdens de Langste Dag van Zuidplas door de verschillende partijen ondertekend.

De voorgestane ontwikkelingen passen niet in de vigerende bestemmingsplannen Landelijk Gebied Moordrecht, Buitengebied Nieuwerkerk aan den IJssel en Buitengebied Oost Nieuwerkerk aan den IJssel. Het huidige gebruik is met name gericht op de grondgebonden veehouderij en verspreid in het gebied gelegen functies als wonen, niet-agrarische bedrijven, recreatie en horeca. Het bestemmingsplan Restveen en Groene Waterparel vormt het juridisch-planologisch kader om de beoogde ontwikkelingen mogelijk te maken.

1) Kattenklei ontstaat op plaatsen waar zeelei en restveen met elkaar in aanraking komen. Het kattenkleigebied blijkt van bijzondere waarden op het gebied van flora blijkt uit een studie naar de natuurontwikkelingsmogelijkheden in Moordrecht. (ontwikkelingsvisie Landelijk Gebied Moordrecht, v.d. Weijde, 2004).

2) Gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, gemeente Moordrecht, Staatsbosbeheer, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, LTO Noord en Dienst Landelijk Gebied.

Figuur 1.1
Ligging plangebied

- plangebied
- weide met sloten
- bouwblokken (deels wonen/niet-agrarische functies)

1:30.000

1.2. Begrenzing plangebied

In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Het plangebied ligt in de gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel en wordt globaal begrensd door het bedrijventerrein Kortenoord, de Hollandsche IJssel, de kern Moordrecht, de Vijfde Tocht, verschillende watergangen tussen de A20 en de Zuidelijke Dwarsweg en de Tweede Tocht. Het plangebied is het gebied waarbinnen de hierboven aangegeven ontwikkeling wordt voorzien.

1.3. Vigerende plannen

In de vigerende bestemmingsplannen van beide gemeenten is in hoofdzaak de bestaande situatie van gebruik en bebouwing vastgelegd. Voor het plangebied gelden thans de volgende bestemmingsplannen:

bestemmingsplannen	vaststelling gemeenteraad	besluit / goedkeuring Gedeputeerde Staten
bestemmingsplan Buitengebied Nieuwerkerk aan den IJssel	07-07-1987	16-02-1988
bestemmingsplan Buitengebied Oost Nieuwerkerk aan den IJssel	12-04-1988	01-11-1988
bestemmingsplan Landelijk Gebied Moordrecht	17-12-1996	15-07-1997
bestemmingsplan Bedrijventerrein 't Ambacht 3e fase en randweg, Moordrecht	07-02-2006	23-05-2006

1.4. Beoogd bestemmingsplan

De gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel hebben besloten op basis van het Intergemeentelijke Structuurplan Zuidplas, de Ontwikkelingsschets Restveen en Groene Waterparel en de notitie Alternatieven in landschapsontwikkeling samen een bestemmingsplan op te stellen voor het plangebied Restveen en Groene Waterparel. Beide gemeenten stellen het bestemmingsplan voor het eigen grondgebied vast. Vanwege de samenhang van de twee afzonderlijke bestemmingsplannen is de toelichting voor beide plannen identiek. In de voorschriften wordt specifiek aangegeven welke voorschriften geldig zijn binnen het betreffende bestemmingsplan. Deze bestemmingsplannen bieden het planologisch-juridisch kader voor het realiseren van de beoogde ontwikkelingen. Voor het totale gebied is een mer-beoordeling uitgevoerd. Als in deze toelichting gesproken wordt over het bestemmingsplan Restveen en Groene Waterparel, wordt zowel het bestemmingsplan van de gemeente Moordrecht als van de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel bedoeld.

Bij het opstellen van het bestemmingsplan is gebruikgemaakt van de gebiedsvisie, die in voorgaande beleidsdocumenten (onder andere Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas) is opgesteld en die in het kader van de mer-beoordeling is getoetst op relevante milieueffecten.

Op het detailniveau van het bestemmingsplan worden keuzes nader uitgewerkt, onder meer op basis van de uitgevoerde analyses, die ingaan op de specifieke kwaliteiten en waarden van de voorkomende functies in het plangebied. Dit leidt tot een beleidsvisie die de kwaliteiten van het plangebied beschermt en voldoende rechtszekerheid biedt, maar tegelijkertijd voldoende flexibel is om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Het bestemmingsplan biedt aldus een helder juridisch-planologisch toetsingskader voor het beoordelen van initiatieven en plannen.

Geen mer-procedure maar mer-beoordelingsprocedure

Inmiddels is bekend dat de natuurontwikkeling in het Restveengebied definitief op basis van vrijwilligheid zal plaatsvinden. De hoeveelheid grond die hierbij jaarlijks voor natuurontwikkeling op basis van vrijwilligheid wordt vrijgemaakt is slechts zeer beperkt: volgens een vuistregel zal maar 2,5% jaarlijks worden gerealiseerd. Voor een bestemmingsplanperiode van 10 jaar betekent dit dat in 10 jaar tijd circa 25% van het oorspronkelijke areaal aan natuur zal zijn gerealiseerd. Dit is circa 44 ha. Gestreefd wordt naar 75 ha natuurontwikkeling in het Restveengebied. In een brief van Gedeputeerde Staten over het vigerende streekplanbeleid, zal eveneens worden aangegeven dat de realisatie van in totaal 225 ha natuur binnen de planperiode uit financieel oogpunt de meest haalbare mogelijkheid is.

1.5. Planproces

Het bestemmingsplan Restveen en Groene Waterparel is voorbereid door een projectgroep bestaande uit medewerkers van de gemeente Moordrecht en van de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel en het adviesbureau RBOI Rotterdam. Op cruciale momenten in het planproces is over de inhoud van het voorgestane beleid overleg gevoerd met het college van burgemeester en wethouders van beide gemeenten en het projectbureau RZG Zuidplas.

Een ontwikkelingsgericht bestemmingsplan, dat bovendien handhaafbaar is, vereist een zo breed mogelijk draagvlak. Dit draagvlak voor beleid dient tijdens het planproces te worden verworven en hangt in sterke mate af van de communicatie met doelgroepen. Voor de externe communicatie met instanties en organisaties is daarom een ambtelijke en bestuurlijke werkgroep samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de landbouw (LTO Noord), provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Dienst Landelijk Gebied en van de gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel.

1.6. Leeswijzer

De toelichting van het bestemmingsplan Restveen en Groene Waterparel is opgebouwd uit een gebiedsvisie en een vertaling van de visie naar een eerste aanzet van de voorschriften.

De kern van de toelichting is de gebiedsvisie. De lezer wordt dan ook aangeraden in ieder geval van dit deel kennis te nemen. Omdat het vigerend beleid een bepalende rol heeft gespeeld in de belangenafweging wordt eerst het geldende beleidskader in hoofdstuk 2 weergegeven. Op basis daarvan wordt in hoofdstuk 3 een korte en bondige beschrijving van de visie op het plangebied en de daar uit voortvloeiende zonering beschreven. Dit hoofdstuk bevat de essentie van het beleid voor het plangebied Restveen en Groene Waterparel. De gebiedsvisie wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4, de nadere uitwerking.

Dit hoofdstuk is lezenswaardig voor diegenen die alvast een doorkijk willen hebben naar de voorschriften van het bestemmingsplan.

De informatie die is gebruikt om tot de gebiedsvisie te komen, staat weergegeven in hoofdstuk 5 Milieuonderzoek, in de mer-beoordeling Restveen en Groene Waterparel en in het Milieukundig onderzoek, Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht, rapportnr. 0702002emh.5 (maart 2008) Milieudienst Midden-Holland. Hoofdstuk 5 is met name interessant voor de lezer die op detailniveau meer over de achtergronden van de voorkomende functies in het gebied wil weten.

2. Samenvatting beleidskader

7

2.1. Beleidskader

Onderstaand wordt een korte samenvatting gegeven van het belangrijkste beleidskader voor de ontwikkeling van het gebied Restveen en Groene Waterparel. Voor een uitgebreidere weergave en voor het beleid ten aanzien van de verschillende milieuthema's wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2. Rijksbeleid

Op dit moment vormt de Nota Ruimte (januari 2006) het vigerende ruimtelijke ordeningsbeleidskader op rijksniveau. Voor de ontwikkeling van de Zuidplas en het gebied Restveen en Groene Waterparel zijn de volgende elementen uit de Nota Ruimte relevant.

De Nota Ruimte geeft op het gebied van ecologie aan dat de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) door provincies moet worden begrensd.

Voor het beheer van het buitengebied is een economisch vitale grondgebonden landbouw van belang. Van de provincies wordt verwacht dat zij in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering voor de agrarische bedrijven.

Specifieke voorwaarden die het Rijk stelt aan de integrale ontwikkeling van de Zuidplaspolder zijn: evenwicht tussen woningbouw en bedrijvigheid, optimale afstemming van de verstedelijking op water-, bodem- en groenopgave van het gebied en behoud van voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling van het landbouwonwikkelingsgebied voor glastuinbouw.

2.3. Provinciaal en regionaal beleid

In het Opgavendocument Structuurvisie (maart 2003) zijn de opgaven voor de Zuidplaspolder aangegeven als voorbereiding op de opgestelde structuurvisie. Hierbij zijn vertrekpunten geformuleerd op het gebied van water, bodem en natuur, infrastructuur en stedelijke en landelijke structuur. Tevens zijn opgaven op programmatisch gebied weergegeven.

De Interregionale Structuurvisie (ISV, september 2004) is opgesteld door verschillende partijen¹⁾ en omvat een langetermijnvisie tot 2030. Tussen de kernen Zoetermeer, Gouda en Rotterdam is geen behoefte aan een nieuwe regionale kern, maar aan een gevarieerde verstedelijkingsvorm die bijdraagt aan het beter functioneren van het bestaand stedelijk systeem. Hierbij lenen droogmakerijen zich beter voor intensieve verstedelijking dan de veenweidegebieden. Wat betreft zonering, is het noordwestelijk deel van de Zuidplaspolder aangeduid als bundelingsgebied voor glastuinbouw en bedrijventerreinen, terwijl het middengebied is aangeduid als bundelingsgebied voor wonen, werken en voorzieningen. Het gebied tussen Zoetermeer en Rotterdam is aangeduid als optimalisatiegebied voor glastuinbouw. In het Restveengebied zijn geen stedelijke functies voorzien.

In het Streekplan Zuid-Holland Oost, tweede partiële herziening Zuidplas (mei 2006) zijn de ontwikkelingen voor de Zuidplaspolder opgenomen²⁾. Voor het kreekruigengebied is de hoge waterkwaliteit leidend voor de te realiseren functies. In het zuidelijk deel vindt natuurontwikkeling plaats, in het noordelijk deel is wonen in lage dichtheden onder voorwaarden mogelijk. Het natuurgebied wordt onderdeel van de EHS en is verbonden met het ten zuiden van de A20 gelegen veengebied (en de aldaar te ontwikkelen natuurgebiedjes), waardoor een natuurgebied van formaat ontstaat (325 ha) dat deel uitmaakt van de EHS. Bij het restveengebied wordt uitgegaan van een gefaseerde peilfixatie. Er zijn kansen voor het realiseren van een meer samenhangende ecologische structuur en een aantrekkelijk en gevarieerd recreatiegebied.

1) Waaronder gemeenten in de regio, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap, de Ministeries van V&W, VROM, LNV en EZ, ISMH, de stadregio Rotterdam en het Stadsgebied Den Haag, de Kamer van Koophandel (Rotterdam en Den Haag) en ConSept.

2) In het "moederstreekplan" Zuid-Holland Oost van november 2003 is voor de Zuidplas een studieopdracht opgenomen.

Naar aanleiding van een motie uit de gemeente Moordrecht wordt het gebied ontwikkeld met ruimte voor grondgebonden veeteeltbedrijven op de hoger gelegen delen (circa 200 ha). De veengrond maakt alleen een extensieve vorm van landbouw mogelijk. Door het restveengebied zijn in noord-zuidrichting twee groene verbindingen aangegeven, langs de Vierde en de Vijfde Tocht. Op infrastructuurgebied worden verschillende ontwikkelingen voorzien voor onder andere de A12, de A20, de N219 en de spoorlijnen Den-Haag - Rotterdam en Gouda - Rotterdam. In een motie van de VVD-fractie is aangegeven dat GS in overleg met betreffende belanghebbenden de mogelijkheden om tot een concurrerende bedrijfstak te komen moet verruimen (bijvoorbeeld door middel van agrarische natuurontwikkeling en dergelijke als nevenfunctie van het agrarische bedrijf).

Het Intergemeentelijke Structuurplan Zuidplas (ISP, 2006) betreft een uitwerking van het ISV en is in samenwerking met verschillende partijen¹⁾ tot stand gekomen, gelijktijdig met de partiële herziening van het streekplan. De zonering van de Zuidplas ziet er in het Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas als volgt uit:

- In het noordelijk kleideelgebied kunnen, gelet op de bodemgesteldheid en watersituatie, diverse stedelijke functies zonder veel belemmeringen worden ontwikkeld.
- In het middengebied tussen de A12 en de A20 wordt het noordelijk deel gebruikt voor woningbouw, glastuinbouw en bedrijven. De Gouweknoop is geschikt voor vestiging van woningen, bedrijvigheid en voorzieningen. Het kreekruigengebied binnen de Waterparel moet zich gaan ontwikkelen tot een waterrijk en dunbevolkt woonlandschap (als overgang naar het te verstedelijken deel van het middengebied). In het zuidelijk deel van de Waterparel (de Groene Waterparel) wordt een natuurkerngebied met een oppervlakte van 150 ha gerealiseerd. Het gebied wordt verbonden met de te ontwikkelen natuur, 175 ha, in het Restveengebied ten zuiden van de A20. Hiermee ontstaat een natuurgebied van formaat, totaal oppervlakte van 325 ha, dat onderdeel uitmaakt van de EHS zoals omschreven in het natuurgebiedsplan van de provincie.
- In het Restveengebied is extensief ruimtegebruik voorzien (groene inrichting) met ruimte voor kleinschalige landschapontwikkeling, moerasoevers, gebieden met particulier en agrarisch natuurbeheer en recreatief medegebruik. Concreet wordt voor het Restveengebied als uitgangspunt een gefaseerde peilvakvergroting en fixatie van het waterpeil aangegeven. Er kan een samenhangende ecologische structuur en een gevarieerd recreatiegebied tot stand komen. Er worden nieuwe recreatieve fiets- en wandelpaden en ondiepe watergangen aangelegd ten behoeve van extensief recreatief gebruik. Er worden mogelijkheden verkend voor de handhaving van een beperkt aantal agrarische bedrijven. Tot 2030 is er een oplossing voor de problemen van een economische bedrijfsvoering door grondgebonden veeteeltbedrijven door het reserveren van 200 ha voor agrarische bedrijven.

In het Natuurgebiedsplan Veenweiden-Midden Zuidplas (september 2005) worden de begrenzingen aangegeven van de natuurgebieden, de gewenste natuurdoelen en bijbehorende subsidiemogelijkheden. De begrenzing en keuzen van natuurdoeltypen hebben plaatsgevonden op basis van een beoordeling van de actuele, potentiële en bestaande natuur- en landschapswaarden. Daarbij is binnen de gestelde beleidskaders zo mogelijk rekening gehouden met de agrarische en hydrologische situaties en is gekeken naar de mogelijkheden van duurzaam waterbeheer. Bij de uitwerking is de ecologische samenhang met de bestaande en nog te ontwikkelen natuurkernen als belangrijk uitgangspunt gehanteerd.

In het Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010 (BGWM, september 2006) is aangegeven hoe de provincie de komende jaren haar beleid op de terreinen groen, water en milieu vormgeeft. Het beleidsplan bestaat uit vier delen: een Visiedeel, een Groendeel, een Waterdeel en een Milieudeel. Het Visiedeel bevat de strategische integrale beleidsvisie voor groen, water en milieu. De drie beleidsdelen bevatten de tactische beleidsdoelen en geven concreet aan wat de provincie gaat doen en wat de provincie van andere partijen verwacht.

1) De provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard vastgesteld door de gemeenten Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Moordrecht, Gouda en Waddinxveen.

In de Ontwikkelingsschets Restveen en Waterparel (november 2005) zijn voor de Groene Waterparel de hoofdfuncties water(parel), natuur en dun wonen in een robuuste groenblauwe structuur opgenomen. Hierbij zijn twee modellen uitgewerkt te weten:

- gradiënt: robuuste natuurkern op de gradiënt van hogere kreekrug naar lagere veen, omgeven door woonfuncties ten noorden en ten westen;
- omsloten kreekrug: natte natuurontwikkeling op de lage veengronden en dun wonen in een bosrijke en slootjesrijke omgeving op de zandige en kleiige kreekrug.

Voor het Restveengebied wordt als hoofdfuncties gedacht aan natuur, extensieve recreatie, verbrede natuurgericht landbouw. Ook hierbij zijn twee modellen uitgewerkt, te weten:

- geclusterd: grotere eenheden open en besloten, robuuste natuurkernen, ontsnipperde peilvakken, een duidelijke ruimtelijke hoofdstructuur met eigen identiteit, ruimte voor (bedrijfsmatige) landbouw;
- verspreid: half open/half gesloten landschap, gebaseerd op huidige versnipperde peilvakken, afwisseling van open en dicht en hoge en lage begroeiing.

De betreffende modellen zijn beoordeeld op verschillende aspecten, waaronder waterkwantiteit en -kwaliteit, ecologische (structuurniveau) en natuurpotentie (patroonniveau), recreatief gebruik, landschap en cultuurhistorie, gebruiksdruk/robuustheid, duurzaamheid landbouw, relatie waterbeheer-functiegeschiktheid en kosten.

De bestuurlijke werkgroep heeft zich uitgesproken voor de combinatie van het model Omsloten kreekrug voor de Groene Waterparel en het Geclusterd voor het Restveengebied. Doorslaggevend in deze keuze zijn:

- het behouden en versterken van het bestaande landschapsbeeld in de Waterparel door het creëren van een landschapsvenster tussen de Tweede Tochtweg en de Middelweg;
- het optimaal ontwikkelen van de ecologische verbinding tussen de Waterparel en het Restveengebied, gelegen aan weerszijden van de A20, waarbij ook de spoorlijn Rotterdam-Gouda moet worden gepasseerd;
- de kosteneffectiviteit van de gekozen inrichtingsvarianten (met name voor de Waterparel).

Met betrekking tot verbindingzones gaat de voorkeur uit naar een verspreid netwerk boven één centrale ecologische verbinding.

Door ondertekening van het Convenant Restveen en Groene Waterparel (juni 2006), spannen de verschillende partijen¹⁾ zich in om de vastgestelde ontwikkelingsschets Restveen en Groene Waterparel uit te voeren. Partijen hebben hierbij een gezamenlijk belang bij een duurzame groenontwikkeling en waterhuishouding van het gebied.

In het Bestemmingsplanadvies Zuidplaspolder (augustus 2007) doet het hoogheemraadschap aanbevelingen om te komen tot een veerkrachtiger watersysteem ingeval van ruimtelijke ontwikkelingen. Het naleven van het advies leidt ertoe dat het hoogheemraadschap optimaal kan zorgen voor droge voeten en schoon water. Het bestemmingsplanadvies vormt een onderdeel van het watertoetsproces en is richtinggevend voor de ruimtelijke ordening en bepalend voor bouwhoogtes in het bestemmingsplan.

Regels-voor-Ruimte, 8 maart 2005, provincie Zuid Holland

Op 8 maart 2005 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de nota Regels-voor-Ruimte vastgesteld. Deze nota vormt samen met het streekplan het belangrijkste toetsingskader voor ruimtelijke plannen. De nota Regels-voor-Ruimte vervangt de Nota Planbeoordeling 2002. In het kader van "Decentraal wat decentraal kan en centraal wat centraal moet", is een aantal regels geschrapt zodat gemeenten meer ruimte krijgen voor een eigen invulling van het ruimtelijk beleid.

Economie, mobiliteit en samenleving

Belangrijke speerpunten van het provinciale beleid in de sfeer van de ruimtelijke ordening zijn dan ook het knopen- en locatiebeleid, infrastructuur en het beheer van de ruimte voor wonen en werken. De provincie richt zich daarbij met name op een efficiënt gebruik van de ruimte voor deze functies, die in de streekplannen zijn aangegeven als stads- en dorpsgebied en de bedrijventerreinen.

1) Gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, gemeente Moordrecht, Staatsbosbeheer, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, LTO Noord en Consept.

Figuur 2.1 Ontwikkelingsschets Restveen en Groene Waterparel, "RZG-Zuidplas Ontwikkelingsschets Restveen en Waterparel", Staatsbosbeheer november 2005. In opdracht van de bestuurlijke werkgroep Restveen & Waterparel.

Landelijk gebied

Het landelijk gebied wordt gekenmerkt door een toenemende multifunctionaliteit. Waar voorheen de agrarische sector de drager was van het landelijk gebied, zijn het in toenemende mate ook niet-agrarische functies, waaronder recreatie, natuur en niet-agrarische bedrijvigheid, die het beeld van het landelijk gebied bepalen. Dit kan in de praktijk leiden tot verrommeling van het landschap.

Milieu

Het provinciaal milieubeleid is erop gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgevingskwaliteit, door een vroegtijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

Water

De klimaatverandering, de bodemdaling en de zeespiegelstijging zijn aanleiding voor het optimaliseren van het waterbelang in de ruimtelijke ordening. Om te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij ruimtelijke planvorming, is een watertoets wettelijk verplicht gesteld.

Cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed van de provincie vormt een belangrijke drager van de kwaliteit van de leefomgeving. Instandhouding hiervan draagt bij aan versterking van deze kwaliteit. Voorop staat daarbij de inpassing en het gebruiken van cultureel erfgoed als uitgangspunt bij planvorming en ontwerp voor ruimtelijke plannen.

2.4. Gemeentelijk beleid

De gemeente Moordrecht en de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel hebben zich geconformeerd met de beoogde ontwikkelingen in het gebied Restveen en Groene Waterparel. Met de ondertekening van het convenant (22 juni 2006), dat erop gericht is om de vastgestelde Ontwikkelingsschets Restveen en Waterparel uit te voeren, zijn beide gemeenten volwaardige partners in het proces van het tot stand komen van de beoogde ontwikkeling.

Beide gemeenten hebben ervoor gekozen om voor het totale plangebied één gezamenlijk beleid te voeren. Op het gezamenlijk beleid zijn enkele nuances aangebracht voor de afzonderlijke gemeenten. Dit resulteert in twee bestemmingsplannen, voor iedere gemeente afzonderlijk, die volledig op elkaar zijn afgestemd.

3.1. Huidige situatie plangebied

Kenmerken plangebied

Het gebied Restveen en Groene Waterparel is op dit moment een gebied dat vooral agrarisch in gebruik is (grondgeboden veehouderijen). Ruimtelijke hoofdkenmerken van het plangebied zijn in het kort:

- het gebied omvat grofweg het zuidelijke deel van de Zuidplaspolder tussen de kernen Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel;
- het plangebied wordt in noordoost/zuidwestrichting doorsneden door de A20 en de spoorlijn Rotterdam-Gouda;
- het plangebied wordt ontsloten via de Middelweg en de Tweede Tochtweg;
- het gebied is als onderdeel van de Zuidplaspolder ontstaan door vervening en drooglegging; na de drooglegging is de structuur van rechte wegen en tochten aangelegd (blokken van circa 800 bij 800 m); dit heeft geresulteerd in een rechthoekig verkavelde polder met lange smalle kavels en met een waterrijk karakter;
- het plangebied bestaat overwegend uit grasland; de hoofdfunctie is agrarisch van aard (grondgebonden veehouderij);
- verspreid over het plangebied komen enkele niet-agrarische functies voor (wonen, niet-agrarische bedrijvigheid, recreatie, voorzieningen);
- het plangebied is in de huidige situatie niet goed toegankelijk en geschikt voor recreatief verkeer; veilige, gemakkelijk bereikbare recreatieve poorten, entrees voor een recreatief gebied vanuit het stedelijk gebied ontbreken; de gebruiksmogelijkheden voor extensieve vormen van recreatie zoals, wandelen, fietsen en kanoën, zijn mede daardoor eveneens beperkt;
- de Zuidplaspolder is een kwelgebied, waarbij in het restveengebied plaatselijk zoute kwel voorkomt; de kweldruk is hoog;
- de waterhuishouding in het plangebied is afgestemd op het agrarisch gebruik; de Zuidplaspolder (en dus ook het plangebied) is verdeeld in een groot aantal peilvakken met ieder een eigen zomer- en winterpeil; het winterpeil is op veel plaatsen wel 20 cm lager dan het zomerpeil, om tegemoet te komen aan de eisen van de agrarische functie; door de op de landbouw afgestemde peilen daalt het maaiveld in het veenweidegebied;
- de onderverdeling in de peilgebieden heeft gezorgd voor een zeer wisselende oppervlakte-waterkwaliteit, waarbij de waterkwaliteit in de tochten het slechtst is.

Ruimtelijke situatie

Het plangebied maakt onderdeel uit van de droogmakerij Zuidplaspolder. Het gebied wordt doorsneden door de A20 en de spoorlijn Rotterdam-Gouda en door een veelheid aan watergangen in noordoost/zuidwestrichting. In noordwest/zuidoostrichting lopen verschillende water-tochten, waarlangs eveneens de lokale ontsluitingswegen zijn gesitueerd (onder andere de Tweede Tochtweg en de Middelweg). Langs deze tochten en wegen zijn bebouwingslinten ontstaan, waarbij sprake is van functiemenging (met name wonen, agrarische en niet-agrarische bedrijvigheid).

Kenmerkend voor de Groene Waterparel is het afwisselend gebruik van grasland, sierteelt en bouwland. In het Restveengebied zijn de gronden voornamelijk in gebruik als grasland ten behoeve van de veeteelt. Op de smalle strook bovenland langs de noordzijde van de Hollandsche IJssel vinden in toenemende mate randstedelijke ontwikkelingen plaats (niet-agrarische bedrijvigheid in combinatie met wonen).

Natuur

Het plangebied ligt enigszins geïsoleerd van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en is niet direct verbonden met de bovenregionale structuur. Het hele plangebied is in agrarisch gebruik met rundveehouderij als overheersende productietak. Er komen geen natuurgebieden voor. De aard en intensiteit van het grondgebruik laat weinig ruimte voor behoud of ontwikkeling van natuurwaarden.

In het gebied zijn plaatselijk de graslanden en oevers van waarde, maar in zijn algemeenheid niet bijzonder. Het gebied is echter wel van belang als weidevogelgebied (kievit, grutto, tureluur

en veldleeuwerik) en fungeert bovendien als rust en foerageergebied voor wintergasten, meeuwen en stootvogels.

Agrarische activiteiten

Het plangebied is in hoofdzaak agrarisch in gebruik. Uit het onderzoek van LTO Noord ten aanzien van de agrarische activiteiten blijkt het volgende.

In het gebied Restveen en Groene Waterparel (inclusief het gebied Bovenlanden, gelegen tussen de Ringvaart en de Hollandsche IJssel) zijn 34 agrarische bedrijven aanwezig, waarvan 4 bedrijven inmiddels hun bedrijfsvoering hebben gestopt of op korte termijn de bedrijfsvoering zullen staken. Het merendeel van de bedrijven richt zich op grondgebonden veehouderij.

In het plangebied bevinden zich verder één glastuinbouwbedrijf, enkele sierteeltbedrijven en verschillende productiegerichte paardenhouderijen. Uit het onderzoek van LTO Noord blijkt dat 50% van de geënquêteerde agrariërs de agrarische activiteit als hoofdactiviteit ziet. De overige gronden worden door nevenberoepers en voor hobbymatige doeleinden gebruikt. De meeste agrarische bedrijven liggen in het Restveengebied.

Voor de paardenhouderij dient onderscheid gemaakt te worden in productiegerichte en gebruiksgerichte paardenhouderij.

Productiegerichte paardenhouderij (diergerichte paardenhouderij)

Een paardenhouderij waar uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en/of met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten en trainen en verhandelen van paarden.

Gebruiksgerichte paardenhouderij (mensgerichte paardenhouderij)

Een paardenhouderij waar het rijden met paarden primair gericht is op de ruiter/amazone (inclusief het in pension houden van paarden van derden).

In het algemeen kan gesteld worden dat het landbouwkundig perspectief voor de individuele agrariërs onzeker is. Het gebied kent een zwakke landbouwkundige structuur (geringe draagkracht van de grond, beperkte drooglegging, smalle percelen) en is momenteel geen economisch renderend melkveehouderijgebied.

Recreatie

In beperkte vorm komen in het plangebied recreatieve activiteiten voor, zoals een manege en enkele volkstuincomplexen.

Wonen

Het plangebied heeft van oorsprong een agrarisch karakter. De laatste jaren komt daar steeds meer verandering in. Burgers willen graag landelijk wonen en op een stuk land hobbymatig dieren houden, vaak enkele paarden. Langs de typerende bebouwingslinten, zoals de Tweede Tochtweg, de Vierde Tochtweg en de Middelweg, zijn buiten de agrarische en niet-agrarische bedrijfsactiviteiten, dan ook diverse burgerwoningen gelegen.

Overige activiteiten (bedrijven en horeca)

In het plangebied zijn verschillende niet-agrarische activiteiten aanwezig. Dit betreft deels activiteiten die aan het agrarische gebied gelieerd zijn zoals een loon-/mechanisatiebedrijf en enkele hoveniersbedrijven. Verder zijn in het gebied transportbedrijven aanwezig, evenals enkele groothandelsbedrijven, één horecagelegenheid, één parenclub en één caravanstalling.

3.2. Overzicht autonome ontwikkelingen

De komende jaren zullen in de Zuidplaspolder buiten het gebied van de Groene Waterparel en het Restveengebied, grootschalige en planmatige veranderingen plaatsvinden. Maar binnen de Groene Waterparel en het Restveengebied zullen ook ontwikkelingen plaatsvinden die niet direct samenhangen met de planmatige herinrichting van dit gebied. Deze autonome ontwikkelingen betreffen:

Natuur in relatie met het agrarisch gebruik

Binnen het plangebied Restveen en Groene Waterparel zal voortzetting van het agrarisch grondgebruik leiden tot een gestage verdere afname van natuurwaarden. Agrarisch natuurbeheer is bewezen ineffectief. Intensivering van de agrarische bedrijfsvoering of omschakeling naar andere teelten of productietakken (sierteelt, pot- en containerteelt, maïs, of glastuinbouw) zal de afname van natuurwaarden verder versnellen.

Verbreiding Vierde Tocht

In het kader van de Wateropgave 2015 zal het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard de Vierde Tocht verbreden om extra bergingscapaciteit te realiseren¹⁾, gecombineerd met het verbreden van de zuidelijk spoorwaaier langs de spoorlijn Rotterdam-Gouda.

Verwijderen gelijkvloerse spoorwegovergangen in plangebied

Prorail heeft het voornemen om de gelijkvloerse spoorwegovergangen in het gebied Restveen en Groene Waterparel op te heffen, om op deze wijze de verkeersveiligheid in het gebied te bevorderen. Het betreft de overgangen aan de Middelenweg en de Spoorweglaan en twee particuliere overgangen. De spoorwegovergang over de Tweede Tochtweg blijft bestaan. Ter plaatse van de Middelenweg wordt een ongelijkvloerse spoorwegovergang gecreëerd voor fietsverkeer en voor autoverkeer met een maximumhoogte van 5 m.

Verkeer

De fietspadenstructuur wordt uitgebreid door de aanleg van het ontbrekende fietspadentracé F340 en F263. Het betreft het onderbrekende gedeelte tussen de Oude Spoorbaan en de kern Nieuwerkerk aan den IJssel via de Tweede Tochtweg. De F263 verbindt Gouda via Moordrecht met Nieuwerkerk aan den IJssel.

Het tracé van fietspad F340 loopt op de grens tussen de Groene en Rode Waterparel parallel aan de noordwestzijde van de A20 over bestaande infrastructuur.

3.3. Beoogde ontwikkeling op hoofdlijnen

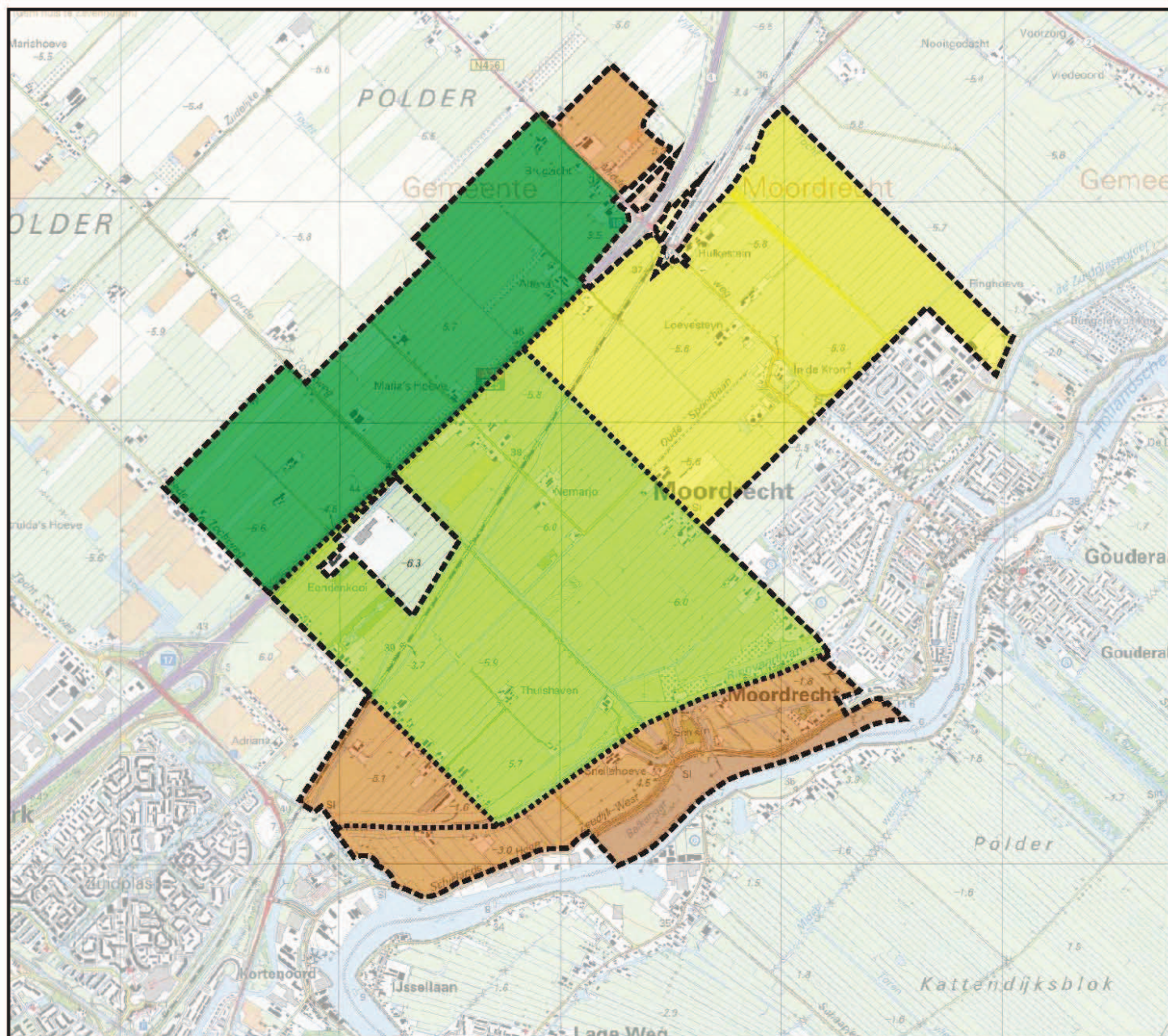
Het gebied Restveen en Groene Waterparel wordt momenteel met name voor agrarische activiteiten benut. Vanwege de beperkte drooglegging, de voortgaande bodemdaling, de lage ligging en versnippering in het waterbeheer, is het gebied op termijn echter niet meer duurzaam geschikt of geschikt te maken voor een economisch draagkrachtige landbouw. Het functionele gebruik van het gebied in de huidige situatie gaat op termijn ten koste van de stabiliteit van de bodem en van de instandhouding van het watersysteem. Mede om deze reden is een groot deel van de groene opgave voor de gehele Zuidplaspolder (ontwikkelingen op het gebied van onder andere wonen, werken en daarbij behorende infrastructuur) geprojecteerd in het gebied Restveen en Groene Waterparel. Dit gebied is vrijwel uitsluitend geschikt voor extensief landgebruik. De convenantpartners voor het gebied Restveen en Groene Waterparel, waaronder de gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel²⁾, willen het gebied ontwikkelen als onderdeel van de groenstructuur van de Zuidvleugel van de Randstad (ontwikkeling natuur) met een duurzame waterhuishouding. Het gebied dient hierbij tevens te voorzien in de lokale en regionale behoefte aan extensieve dagrecreatie en – waar mogelijk – ruimte te bieden aan agrarische activiteiten, voor zover dit een duurzame waterhuishouding van het gebied niet in de weg staat.

Doelstelling en programmapunten

Voor het gebied Restveen en Groene Waterparel geldt dan ook de volgende doelstelling: ontwikkeling en kwaliteitsverbetering van natuur met een duurzaam waterhuishoudkundig systeem, met ruimte voor extensieve recreatie en waar mogelijk ook agrarische activiteiten.

1) Gecombineerd met de verbreding van enkele andere watergangen in de Zuidplaspolder buiten het plangebied wordt hiermee voldaan aan de landelijke normen om wateroverlast te voorkomen.

2) Andere partners zijn Staatsbosbeheer, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, LTO Noord Dienst Landelijk Gebied.

Figuur 3.1: Themakaart 1

- Groene Waterparel
- Restveen natuur
- Restveen landbouw
- Agrarisch gebied

Hierbij gelden de volgende concrete doelstellingen en programmapunten:

- realisatie van een duurzame waterhuishouding door fixatie van het waterpeil (niet verder verlagen van het waterpeil) en ontsnippering (beperking aantal peilgebieden);
- de aanleg van een natuurgebied in de Groene Waterparel (150 ha) als concrete begrenzing van de natuurkern uit het provinciaal Natuurgebiedsplan (ten behoeve van de ontwikkeling van aquatisch ecologische potenties en waarden);
- de ontwikkeling van een natuurgebied van 75 ha in het Restveengebied op de locaties waar het stoppen van de maaiveldval het meest urgent is;
- voor de komende 25 jaar streven naar de handhaving van 200 ha landbouw in het Restveengebied;
- de aanleg van doorgaande fietsverbindingen, verkeersluwe kruisingen, veilige spoorwegaanvoeren;
- het creëren van ruime mogelijkheden voor extensieve recreatieve (neven)functies in het Restveengebied.

Grondwerving ten behoeve van natuurontwikkeling

De gronden in de Groene Waterparel worden verworven door middel van schadeloosstelling en onteigening. Voor de bouwpercelen zijn geen gelden gereserveerd. Voor de werving van deze gronden wordt uitgegaan van minnelijke verwerving. In het Aankoop Strategisch Plan (ASP) staat beschreven hoe dit is geregeld.

In het gebied Restveen Natuur wordt op termijn een natuurgebied van 75 ha gerealiseerd. (te beheren door een natuurbeherende instantie). Hierbij is alleen sprake van minnelijke verwerving. Mocht na verloop van tijd (>5 jaar) te weinig gronden zijn verkregen, dan kan een bestuurlijke heroverweging plaatsvinden.

3.4. Zonering

Aan de hand van de voor het landelijk gebied meest bepalende functies en de in paragraaf 3.3 beschreven beoogde ontwikkeling op hoofdlijnen, is een ruimtelijke zonering voor het gebied Restveen en Groene Waterparel uitgewerkt. Omdat de belangenafweging tussen de belangrijkste functies in het plangebied reeds in de Interregionale Structuurvisie, het Streekplan en het mer Restveen en Groene Waterparel (het voorkeursalternatief) heeft plaatsgevonden, is de zonering met name hierop gebaseerd. De verschillende zones zijn:

- Groene Waterparel;
- Restveen Natuur;
- Restveen Landbouw;
- Agrarisch gebied.

Per zone wordt een visie gegeven op de ontwikkelingsmogelijkheden van de verschillende functies in het plangebied. De zonering is weergegeven op de bijgevoegde themakaart (figuur 3.1).

3.4.1. Groene Waterparel

In de Groene Waterparel wordt ontwikkeling van natte natuur nagestreefd, gecombineerd met extensieve recreatie. Ten behoeve van de natuurontwikkeling en om de bodemdaling zoveel mogelijk te beperken, wordt het waterpeil opgezet/verhoogd. Doelstelling is om een natuurgebied te realiseren van 150 ha, dat onderdeel uit gaat maken van de EHS.

Met het oog op het toekomstperspectief geldt in de zone Groene Waterparel de volgende koers:

- realisatie van robuuste natuur;
- realisatie van de ecologische verbindingzone;
- realisatie van de volgende overwegend natte natuurdoeltypen zoals petgat, zwakgebufferde sloot, moeras, natte strooiselruigte, matig voedselrijk grasland en op de hogere delen bloemrijk grasland, aangevuld met wilgenstruweel en gebufferde poelen;
- verhogen winterpeil;
- realisatie van natuurlijk peilbeheer.

Ecologie

Na verwerving van het gebied wordt de ontwikkeling van een robuuste natuur in gang gezet, vanuit de reeds aanwezige bijzondere natuur in watergangen en langs oevers. Deze aanwezige

natuur is onder andere tot stand gekomen door de wisselwerking met kattenklei. De waterhuishouding zal worden geoptimaliseerd om bij te dragen aan de milieuvoorwaarden die nodig zijn om genoemde natuurwaarden verder te ontwikkelen. Afhankelijk van hoogteligging en de intensiteit van begrazing door grote grazers, zal in de loop van de tijd een gradiëntrijk gebied ontstaan, waarin bos, struweel en rietruigte, ruige graslanden, moeras en open water voorkomen. De definitieve inrichting van het gebied wordt vastgelegd in het op te stellen inrichtingsplan van de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en het daarbij behorende peilbesluit van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK).

Landschap

Voor de Groene Waterparel wordt verdergaande natuurontwikkeling nagestreefd. Het waterpeil wordt hiertoe opgezet/verhoogd en stuurt de verdere natuurontwikkeling van het gebied. Het natuurlijke proces gaat over de bestaande structuur van het huidige landschap heen. De huidige structuur is ondergeschikt aan het natuurlijke proces en zal steeds verder vervagen tot een ruiger beeld. De laagste plekken komen bijna onder water te staan en op de hoogste plekken komt grasland met uiteindelijk wat houtopstand, maar het gebied zal overwegend open blijven. Op de overgangen tussen nat en droog komt riet, moeras en nat grasland. Het slotenpatroon wordt verdicht, om optimaal gebruik te maken van het water in de Groene Waterparel.

Landbouw

De landbouwfunctie gaat ten behoeve van de beoogde natuurontwikkeling in de Groene Waterparel geheel verdwijnen. De aanwezige bebouwing (onder andere agrarische bedrijfscomplexen) wordt echter geconsolideerd. Om de bouwvlakken op termijn te kunnen saneren, worden in het bestemmingsplan stimuleringsregelingen door middel van wijzigingsbevoegdheden opgenomen zoals de Ruimte-voor-Ruimteregeling. Op de aanwezige bestemmingsvlakken en/of bouwvlakken in de Groene Waterparel worden dan ook geen (recreatieve) neven- en vervolgfuncties toegestaan. Het beleid is gericht op de ontwikkeling van natuur en extensieve recreatie zonder andere functies.

Recreatie

De natuurfunctie in de Groene Waterparel wordt gecombineerd met extensieve recreatie zoals fietsen, wandelen en kanoën. Omdat het gebied aantrekkelijk wordt voor recreanten, wordt verwacht dat hier meer gebruik van wordt gemaakt. Voor het fietsen en kanoën wordt gebruikgemaakt van en aangesloten op de bestaande structuur in de polder in combinatie met de aanleg van nieuwe routes.

Wonen

De huidige in de Groene Waterparel aanwezige woningen blijven behouden.

Overige activiteiten (bedrijven en horeca)

De aanwezige bedrijfsmatige activiteiten in de Groene Waterparel worden gehandhaafd, maar worden beperkt in hun toekomstige ontwikkeling. De bedrijven krijgen een specifieke bedrijfsbestemming zodat omschakelen naar andere bedrijfsmatige activiteiten niet mogelijk is. Om de bouwvlakken en het gebruik op termijn te kunnen saneren, worden er stimuleringsregelingen opgenomen, zoals de Ruimte-voor-Ruimteregeling.

3.4.2. Restveen Natuur

In het gebied Restveen Natuur wordt de ontwikkeling gericht op weidebeheer in combinatie met de ontwikkeling van natuurwaarden. In het gebied dient een natuurgebied van 75 ha gerealiseerd te worden (te beheren door een natuurbeherende instantie).

Er zal in het gebied Restveen Natuur een mozaïek aan natuurgebieden ontstaan, afgewisseld met gronden die agrarisch in gebruik zijn. In het gebied worden de aanwezige onderbemalingen zo snel mogelijk beëindigd.

Met het oog op het toekomstperspectief geldt in de zone Restveen Natuur de volgende koers:

- aankopen van 75 ha ten behoeve van natuurontwikkeling;
- op de verworven gronden de volgende beoogde natuurdoeltypen realiseren: gebufferde sloot, petgat, moeras, wilgenstruweel, nat matig voedselrijk grasland, bloemrijk grasland van het zand en veengebied, bloemrijk grasland van het rivieren- en zeekleigebied, en nat, matig voedselrijk weidevogelgrasland;
- fixatie van het waterpeil;

- behoud van een visueel open landschapsbeeld;
- realisatie van de ecologische verbindingszone;
- het mogelijk maken van agrarische nevenfuncties;
- het mogelijk maken van nieuwe functies in vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (plateland vernieuwing);
- het mogelijk maken van kleinschalige dag- en verblijfsrecreatie (in het kader van verbrede landbouw en in vrijkomende agrarische bebouwing).

Ecologie

In dit gebied binnen het Restveen, waar natuurontwikkeling wordt nagestreefd, wordt het waterpeil vanwege de verwachte mozaïek aan natuur en landbouw niet aangepast. Er wordt ingezet op en gestreefd naar agrarisch natuurbeheer. Door de afwateringsfunctie voor gemaal Kroes en de geringe peilopzetting moeten voor natuurontwikkeling maatregelen getroffen worden. Afhankelijk van de verworven gronden, wordt natuurontwikkeling in gang gezet, volgens het op te stellen inrichtingsplan van de DLG.

Indien sprake is van een aaneengesloten natuurgebied op termijn kan het waterpeil hierop worden aangepast. Voor het aanpassen van het waterpeil is een peilbesluit noodzakelijk van het HHSK.

Patroongericht beheer en ontsluiting van de diverse delen maakt dat het beheer intensief zal zijn.

Landschap

Het huidige kavelpatroon en het open karakter worden gehandhaafd. Daar waar de gronden zijn verworven voor natuurontwikkeling kan het landschap veranderen.

Landbouw

Voorzetting van de agrarische functie zal op termijn geen optie meer zijn voor de zone Restveen Natuur. Dit geldt in eerste instantie voor de lage delen van het deelgebied. Het landschap wordt natter met als gevolg dat de gronden moeilijker bruikbaar blijven voor de landbouw. Vormen van agrarisch natuurbeheer passen binnen het gewenste beeld van de zone Restveen Natuur. Agrarisch natuurbeheer wordt dan ook gezien als een passende neven- of vervolgfunctie. De bouwvlakken worden in de zone Restveen Natuur positief bestemd.

Recreatie

De ontwikkeling van extensieve recreatie wordt mogelijk gemaakt als nevenfunctie ter plaatse van de agrarische bedrijven. Ook in de zone Restveen Natuur vindt extensieve recreatie plaats zoals fietsen, wandelen en kanoën. De fietspadenstructuur zal worden uitgebreid door de aanleg van een ontbrekend fietspadentracé (fietspad F263).

Wonen

De huidige aanwezige woningen blijven gehandhaafd. Burgers krijgen de ruimte om binnen de bestemming hobbymatige agrarische activiteiten uit te oefenen, zoals het houden van paarden. Binnen de bestemmingsvlakken voor het wonen of direct in aansluiting daarop mogen paardenbakken worden aangelegd (zonder lichtmasten en tredmolens).

Overige activiteiten (bedrijven en horeca)

De in de zone Restveen Natuur aanwezige bedrijfsmatige activiteiten worden gehandhaafd, maar worden beperkt in hun toekomstige ontwikkeling. De bedrijven krijgen een specifieke bedrijfsbestemming zodat omschakelen naar andere bedrijfsmatige activiteiten niet mogelijk is. Om de bouwvlakken en het gebruik op termijn te kunnen saneren, worden er stimuleringsregelingen opgenomen, zoals een Ruimte-voor-Ruimteregeeling.

3.4.3. Restveen Landbouw

In het gebied Restveen Landbouw zal gelet op de bodemdaling de landbouwfunctie tot maximaal 25 jaar mogelijk zijn. Op de langere termijn zal ook in dit deel van het Restveengebied ingezet worden op natuurontwikkeling.

Met het oog op het toekomstperspectief geldt in de zone Restveen Landbouw de volgende koers:

- behoud en mogelijke ontwikkeling van de duurzame, grondgebonden landbouw;
- het mogelijk maken van agrarische nevenfuncties;
- het mogelijk maken van nieuwe functies in vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (platelandvernieuwing);
- het mogelijk maken van kleinschalige dag- en verblijfsrecreatie (in het kader van verbrede landbouw en in vrijkomende agrarische bebouwing);
- het waterpeil afstemmen op de grondgebonden landbouw (veehouderij);
- behoud van het open weidse landschap.

Ecologie

Gedurende de planperiode wordt het waterpeil conform het peilbesluit gehandhaafd. Het Hoogheemraadschap wil graag duidelijk stellen dat het, zolang nog niet door verkoop of bestemmingswijzigingen zeker is dat agrarische gronden van functie zullen veranderen, rekening zal houden met agrarische belangen. De huidige aanwezige natuurwaarden dienen behouden te blijven.

Landschap

Het huidige open weidse karakter van het landschap blijft behouden. Voor dit gebied staan geen grote ontwikkelingen gepland. Het huidige karakter van de linten, lanen en tochten wordt versterkt door passende ruimtelijke maatregelen, waaronder waar dat mogelijk is het verdichten van het bebouwingslint. Daartoe worden in samenhang met ontwikkelingen in de rest van de Zuidplaspolder visies voor de linten en lanen opgesteld. Daarbij wordt gebruikgemaakt van het Handboek Kwaliteit Zuidplas.

Landbouw

De agrarische bedrijfsvoering kent al vele decennia beperkingen vanuit belangrijke aspecten als bodemhoogte, bodemsamenstelling en waterhuishouding. De oppervlaktewaterpeilen zijn dan ook geregeld aangepast aan de agrarische functie om een redelijke drooglegging te realiseren. In de toekomst is voor een rendabele veehouderij van belang dat het waterpeil de functie volgt. In de zone Restveen Landbouw wordt ingezet op het handhaven van ten minste 200 ha ten behoeve van duurzame en volwaardige grondgebonden veehouderijbedrijven gedurende één generatie (25 jaar). De bouwvlakken worden in de zone Restveen Landbouw dan ook positief bestemd. Hier is ruimte voor 3 tot 5 duurzame grondgebonden veehouderijbedrijven. Gedurende de planperiode wordt het waterpeil conform het peilbesluit gehandhaafd.

Recreatie

De ontwikkeling van extensieve recreatie wordt mogelijk gemaakt als nevenfuncties ter plaatse van de agrarische bedrijven. Ook in de zone Restveen Landbouw is er ruimte voor extensieve recreatie zoals fietsen, wandelen en kanoën.

Wonen

De huidige aanwezige woningen blijven gehandhaafd. Burgers krijgen de ruimte om binnen de bestemming hobbymatige activiteiten uit te oefenen, zoals het houden van paarden. Binnen de bestemmingsvlakken voor het wonen of direct in aansluiting daarop mogen paardenbakken worden aangelegd (zonder lichtmasten en tredmolens).

Overige activiteiten (bedrijven en horeca)

De aanwezige bedrijfsmatige activiteiten in de zone Restveen Landbouw worden gehandhaafd, maar worden beperkt in hun toekomstige ontwikkeling. De bedrijven krijgen een specifieke bedrijfsbestemming zodat omschakelen naar andere bedrijfsmatige activiteiten niet mogelijk is. Om de bouwvlakken en het gebruik op termijn te kunnen saneren, worden er stimuleringsregelingen opgenomen, zoals een Ruimte-voor-Ruimteregeling.

3.4.4. Agrarisch gebied

Het Agrarisch gebied omvat de Bovenlanden, het gebied ten westen van de Tweede Tochtweg en het gebied ten noordoosten van de Middelweg en de A20. In deze gebieden zijn in het Inter gemeentelijk Structuurplan Zuidplas geen gerichte herontwikkeling of ontwikkeling van nieuwe functies voorzien. Wel is ten westen van het gemaal Kroes sprake van een particulier initiatief om een nieuw landgoed van circa 12 ha te realiseren.

Met het oog op het toekomstperspectief geldt in de zone Agrarisch gebied de volgende koers:

- behoud en mogelijke ontwikkeling van duurzame, grondgebonden landbouw;
- het mogelijk maken van agrarische nevenfuncties;
- het mogelijk maken van nieuwe functies in vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (plattelandsvernieuwing);
- het mogelijk maken van kleinschalige dag- en verblijfsrecreatie (in het kader van verbrede landbouw en in vrijkomende agrarische bebouwing);
- het waterpeil afstemmen op de grondgebonden landbouw (veehouderij);
- het mogelijk maken van een landgoed ten westen van het gemaal Kroes;
- behoud van het open weidse landschap.

Ecologie

Gedurende planperiode wordt het waterpeil conform het peilbesluit gehandhaafd. De huidige aanwezige natuurwaarden dienen behouden te blijven.

Landschap

Het huidige open, weidse karakter van het landschap blijft behouden. Voor dit gebied staan geen grote ontwikkelingen gepland. Het huidige karakter van de linten, lanen en tochten wordt versterkt door passende ruimtelijke maatregelen, waaronder waar dat mogelijk is het verdichten van het bebouwingslint. Daartoe worden in samenhang met ontwikkelingen in de rest van de Zuidplaspolder visies voor de linten en lanen opgesteld.

Landbouw

De agrarische bedrijfsvoering kent al vele decennia beperkingen vanuit belangrijke aspecten als bodemhoogte, bodemsamenstelling en waterhuishouding. Weliswaar zijn de oppervlaktewaterpeilen geregeld aangepast aan de agrarische functie om een redelijke drooglegging te realiseren, toch is voor een rendabele veehouderij een grotere drooglegging gewenst. De bouwvlakken worden in de zone Agrarisch gebied positief bestemd.

Recreatie

De ontwikkeling van extensieve recreatie wordt mogelijk gemaakt als nevenfuncties ter plaatse van de agrarische bedrijven. Ook in de zone Agrarisch gebied is er ruimte voor extensieve recreatie zoals fietsen, wandelen en kanoën.

Wonen

De huidige aanwezige woningen blijven gehandhaafd. Burgers krijgen de ruimte om binnen de bestemming hobbymatige activiteiten uit te oefenen, zoals het houden van paarden. Binnen de bestemmingsvlakken voor het wonen of direct in aansluiting daarop mogen paardenbakken worden aangelegd (zonder lichtmasten en tredmolens).

Overige activiteiten (bedrijven en horeca)

De aanwezige bedrijfsmatige activiteiten in de zone Agrarisch gebied worden gehandhaafd, maar worden beperkt in hun toekomstige ontwikkeling. De bedrijven krijgen een specifieke bedrijfsbestemming, zodat omschakelen naar andere bedrijfsmatige activiteiten niet mogelijk is. Om de bouwvlakken en het gebruik op termijn te kunnen saneren worden er stimuleringsregelingen opgenomen, zoals een Ruimte-voor-Ruimteregeling.

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk worden de gebiedsvisie en de zonering voor een aantal onderwerpen uitgewerkt als opstap naar de regelgeving in voorschriften en plankaart.

De uitwerking heeft betrekking op de aspecten natuur en landschap, landbouw, cultuurhistorie en archeologie, recreatie en toerisme, verkeer, niet-agrarische bedrijven en wonen. Landschappelijke aspecten komen aan de orde bij de uitwerking van het beleid van de hiervoor genoemde onderwerpen.

In de uitwerking wordt waar nodig een onderscheid gemaakt naar de verschillende zones die in hoofdstuk 3 zijn beschreven.

4.2. Natuur en landschap

Groene Waterparel

Om de realisering van robuuste natuur in de Groene Waterparel mogelijk te maken, zijn de gronden die in de Groene Waterparel agrarisch in gebruik zijn, bestemd als "Natuur". Dit geeft een concrete begrenzing van het gebied waar op korte termijn natuurontwikkeling plaats gaat vinden. Door de gronden direct te bestemmen kunnen de gronden actief verworven worden en waar nodig kan een onteigeningsprocedure worden ingezet.

Restveen Natuur

Het beleid is er op gericht om de gronden in de zone Restveen Natuur geleidelijk om te vormen naar natuur. In tegenstelling tot de Groene Waterparel is hier gekozen voor een langere termijn, de planperiode van het bestemmingsplan, om deze doelstelling te realiseren. Om de realisering van de natuur mogelijk te maken, is in het bestemmingplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Aan de wijzigingsbevoegdheid kan toepassing worden gegeven, indien de betreffende gronden (op vrijwillige basis) zijn verworven.

Ecologische verbindingszone

In het streekplan Zuid-Holland Oost is binnen het plangebied een ecologische verbindingszone geprojecteerd als onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Deze ecologische verbindingszone kruist het plangebied door de Groene Waterparel en de zone Restveen Natuur. De hierboven geschetste natuurontwikkeling in beide zones zorgt voor voldoende zekerheid dat de ecologische verbindingszone wordt gerealiseerd. In het bestemmingsplan worden dan ook geen nadere bevoegdheden opgenomen voor de realisatie van de ecologische hoofdstructuur.

Flora- en faunawet

Het bestemmingsplan geeft ruimte aan grootschalig natuurontwikkeling in een groot deel van het plangebied, de Groene Waterparel en de zone Restveen Natuur. In de zone Restveen Landbouw is het bestemmingsplan consoliderend van aard en maakt het gebruikelijke agrarische activiteiten mogelijk. Er wordt daarbij geen ruimte geboden voor grootschalige nieuwbouw of ingrijpende wijzigingen in het agrarische grondgebruik die ten koste gaan van de instandhouding van soorten.

Formeel dient voor alle werkzaamheden (bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van natuurontwikkeling, slootdemping, nieuwe agrarische bebouwing) door de initiatiefnemer te worden gezien of vrijstelling moet worden aangevraagd op grond van de Flora- en faunawet. Op welke soorten deze aanvraag betrekking heeft hangt af van de situatie ter plaatse en dient direct voortgaand aan de ingreep te worden vastgesteld.

Vogel- en Habitatrichtlijn

In of nabij het plangebied komen geen beschermingszones ingevolge de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn voor. Ontwikkelingen die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt zullen daardoor niet leiden tot significante verstoring van deze leefgebieden. Een toets op de effecten op Habitatrichtlijn- of Vogelrichtlijngebieden bij het toepassen van vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheden of bij het aanvragen van aanlegvergunningen, is in dit bestemmingsplan daarom niet van toepassing.

4.3. Landbouw

In deze paragraaf komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- productietakken;
- nieuwvestiging en omschakeling;
- bouwvlakken;
- bouwmogelijkheden algemeen;
- verbetering van de productieomstandigheden;
- agrarische neventakken en niet-agrarische nevenfuncties bij agrarische bedrijven;
- niet-agrarische vervolgfuncties bij voormalige agrarische bedrijven.

4.3.1. Productietakken

De ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw zijn gericht op de grondgebonden veehouderij. Mede gelet op de gewenste natuurontwikkeling, wordt aan de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische activiteiten nadrukkelijk sturing gegeven en worden waar nodig beperkingen gesteld.

Per agrarische productietak wordt een beeld van de ontwikkelingsmogelijkheden geschetst, waarbij een directe relatie wordt gelegd met de zonering in het Restveengebied. In de Groene Waterparel wordt geen enkele vorm van landbouw toegestaan, aangezien het gehele gebied voor natuur wordt ingericht. Uitzondering hierop zijn de bestaande bedrijven. De bouwvlakken van deze bedrijven worden consoliderend opgenomen in het bestemmingsplan. Het Aankoop Strategisch Plan (ASP) wordt in mei 2008 door GS vastgesteld. Pas daarna ontstaat duidelijkheid over de aanwezige bouwvlakken in het gebied. De lijn is dat met uitzondering van de bedrijven/bouwvlakken in de linten Tweede en Derde Tochtweg en Middelweg onteigend zullen worden.

Grondgebonden landbouw

Grondgebonden landbouw betreft de grondgebonden veehouderij, akkerbouw en vollegrondstuinbouw. Grondgebonden veehouderij is het houden van melk- en ander vee op open grond. Dit beperkt zich niet tot melkrundveehouderij, ook (bijvoorbeeld) paardenfokkerij maakt hier deel van uit. Paardenfokkerij is een vorm van diergerichte paardenhouderij. In beiden zones Restveen, Natuur en Landbouw, wordt grondgebonden veehouderij rechtstreeks toelaatbaar gesteld. Andere in het plangebied aanwezige vormen van grondgebonden landbouw worden beperkt tot hun huidige omvang.

Sierteelt

Sierteelt komt in het plangebied slechts in beperkte mate voor (onder andere Parallelweg Noord 9 en de West Ringdijk 56). Sierteelt is de teelt van siergewassen al dan niet met behulp van kassen en al dan niet gecombineerd met de handel in boomkwekerijgewassen en vaste planten.

In de bestemmingsplanpraktijk valt onder sierteelt een groot aantal, nogal uiteenlopende agrarische productierichtingen. Zowel de boomteelt (de zogenaamde Boskoopse teelten) als de potten- en containerteelt (de teelt van vaste planten in potten en containers) maken hier deel van uit. Er is dus zowel sprake van grondgebonden teelten als van niet-grondgebonden teelten. Bij sierteelt wordt in meer of mindere mate gebruikgemaakt van teeltondersteunende voorzieningen in de vorm van kassen, tunnels, stellingen voor containerteelt etc.

Bestaande sierteeltbedrijven in de zones Restveen Natuur en Restveen Landbouw worden positief bestemd, maar omschakeling (het ontwikkelen van een nieuwe hoofdtak sierteelt) of nieuwvestiging van een sierteeltbedrijf is niet toegestaan. De bouw van bedrijfsgebouwen en teeltondersteunende voorzieningen wordt in paragraaf 4.3.3 en 4.3.4 besproken.

Niet-grondgebonden landbouw

Niet-grondgebonden landbouw betreft de intensieve veehouderij, glastuinbouw en intensieve kwekerij. In het plangebied komen geen intensieve veehouderij en intensieve kwekerijen voor. Het enige glastuinbouwbedrijf dat momenteel aanwezig is, is opgekocht door Dienst Landelijk Gebied ten behoeve van natuurontwikkeling. Het bestaande glastuinbouwbedrijf wordt in het bestemmingsplan direct als natuur bestemd. Nieuwvestiging van niet-grondgebonden landbouw is niet toegestaan.

4.3.2. Nieuwvestiging of bedrijfsverplaatsing en omschakeling

Nieuwvestiging of bedrijfsverplaatsing

Onder nieuwvestiging of bedrijfsverplaatsing wordt de oprichting van een nieuw of de verplaatsing van een bestaand agrarisch bedrijf verstaan. Om verstening van het landelijk gebied zoveel mogelijk te voorkomen kiezen beide gemeenten ervoor om in het gehele plangebied nieuwvestiging van agrarische bedrijven niet mogelijk te maken. Een uitzondering wordt gemaakt voor de verplaatsing van grondgebonden veehouderijbedrijven in het Restveengebied. Om de gewenste natuurontwikkelingdoelstelling in de zone Restveen Natuur te kunnen bewerkstelligen, kan indien er geen ander bestaand agrarisch bedrijfscomplex beschikbaar is voor de verplaatsing van een grondgebonden veehouderijbedrijf in de zone Restveen Landbouw, hiervoor een nieuw bouwvlak worden opgericht in de zone Restveen Landbouw.

Omschakeling naar nieuwe hoofdtak

Uitgangspunt in de gebiedsvisie is de ontwikkeling van natuur in de Groene Waterparel en in de zone Restveen Natuur. In deze zones is omschakeling naar andere vormen van agrarische bedrijfsvoering niet toegestaan. In de zone Restveen Landbouw is het behoud van de kenmerkende ruimtelijke kwaliteiten van het open landschap uitgangspunt. De grondgebonden veehouderij is de beheerder van dit landschap en dient daarom behouden te blijven. Omschakeling naar andere agrarische productietakken dan grondgebonden veehouderij is in de zone Restveen Landbouw niet toegestaan, omdat deze agrarische productietakken een te grote nadelige invloed op de beleving van het landschap hebben. In de zone Restveen Natuur is de omschakeling naar een grondgebonden veehouderijbedrijf direct mogelijk.

4.3.3. Bouwvlakken

Aan alle in het plangebied aanwezige agrarische bedrijven is een bouwvlak toegekend. De agrarische bouwvlakken zijn op de plankaart zorgvuldig begrensd. De oppervlakte en de vorm van de bouwvlakken zijn individueel bepaald (maatwerk). Daarbij is, voor zover gegevens beschikbaar waren, met het volgende rekening gehouden:

- het bouwvlak in het vigerende bestemmingsplan;
- de actuele situatie in het veld, gebaseerd op inventarisaties en recente luchtfoto's;
- de mate van volwaardigheid van het agrarisch bedrijf;
- bestaande (eigendoms)rechten;
- in welke zone het bouwvlak ligt.

Binnen het toegekende bouwvlak dienen de bedrijfsgebouwen, de bedrijfswoning, mestbassins en overige bijgebouwen alsmede sleufsilo's, kuilplaten en buitenrijbanen (paardenbakken) te worden gesitueerd. Agrarische bouwvlakken mogen, met inachtneming van de van toepassing zijnde bebouwingsregels, in principe volledig worden bebouwd. Ter grootte van 10% van het oppervlak van het bouwvlak mag direct bebouwd worden. Voor het oppervlak aan agrarische bebouwing die deze norm overschrijdt, dient een positief advies van een agrarische deskundige te zijn verkregen. Voorwaarde voor alle nieuwe agrarische bebouwing is dat nieuwe bouwwerken noodzakelijk en functioneel zijn voor de voortzetting van een volwaardig grondgebonden veehouderijbedrijf. Voor de aanleg van verhardingen buiten het bouwvlak wordt verwezen naar "Verbetering van de productieomstandigheden" (paragraaf 4.3.5).

Groene Waterparel

Door de gewenste natuurontwikkeling worden alle agrarische gronden als Natuur bestemd, met uitzondering van de agrarische bouwvlakken. De bouwvlakken behouden hun agrarische bestemming, maar worden strak begrensd en krijgen geen uitbreidingsmogelijkheden. Ook het huidige aantal vierkante meters aan bedrijfsgebouwen wordt geconsolideerd. Zoals reeds is weergegeven in paragraaf 4.3.1, wordt door de provincie Zuid-Holland in mei 2008 een Aan-koop Strategisch Plan vastgesteld die meer duidelijkheid biedt voor bouwvlakken in de Groene Waterparel.

Restveen Natuur en Restveen Landbouw

Voor de omvang van de bouwvlakken geldt voor beide zones als uitgangspunt de omvang van de bouwvlakken in het vigerende bestemmingsplan.

Het bouwvlak mag worden overschreden indien dit noodzakelijk is vanwege milieuvorschriften of dierenwelzijn. Indien overschrijding om andere redenen mogelijk wordt gemaakt, mag het bouwvlak aan één zijde met niet meer dan 500 m² worden overschreden.

Voor de grondgebonden agrarische bedrijven, gelegen in de zone Restveen Landbouw, kunnen bouwvlakken door planwijziging worden vergroot met maximaal 20%.

De in het plangebied aanwezige sierteeltbedrijven krijgen een bouwvlak conform bestaande rechten. Uitbreiding van bouwvlakken voor de niet-grondgebonden bedrijven is niet toegestaan. Op basis van jurisprudentie kan niet zonder meer worden volstaan met het vastleggen van de bestaande bebouwing. Met het oog op het toekomstperspectief dient te worden getoetst in hoeverre uitbreidingsmogelijkheden kunnen worden geboden. In dit bestemmingsplan wordt daarbij uitgegaan van een uitbreiding van 10% van de bestaande bedrijfsgebouwen binnen het huidige bouwvlak. De 10% uitbreidingsruimte heeft uitsluitend betrekking op het bebouwingsoppervlak en niet op het bouwvlak.

4.3.4. Bouwmogelijkheden algemeen

Eerste agrarische bedrijfswoning

De maximale inhoudsmaat voor een agrarische bedrijfswoning bedraagt 750 m³ (exclusief ondergrondse bouwlagen), inclusief maximaal 50 m² aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen. Er wordt in dit plan vanuit gegaan dat alle agrarische bedrijven reeds over een eerste agrarische bedrijfswoning beschikken en dat een specifieke regeling hiervoor niet noodzakelijk is. Daar waar bedrijfswoningen niet gewenst worden geacht, wordt dit op de plankaart tot uitdrukking gebracht (aanduiding (-bw)).

Teeltondersteunende voorzieningen

In paragraaf 4.3.3 is reeds weergegeven dat de bestaande bouwvlakken voor sierteeltbedrijven niet verder kunnen worden uitgebreid. Dit geldt ook voor de teeltondersteunende voorzieningen zowel binnen als buiten het bouwvlak.

4.3.5. Verbetering van de productieomstandigheden

Aanleg van verhardingen

De aanleg van verhardingen betreft bijvoorbeeld de aanleg van kavelpaden. Om de grondgebonden landbouw optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden, zijn op dit punt zo min mogelijk beperkingen opgenomen in de zone Restveen Landbouw. Uiteraard geldt wel dat de aanleg van verhardingen noodzakelijk moet zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Er is in het bestemmingsplan echter geen nadere regeling opgenomen voor kavelpaden en andere verhardingen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering. Het aanbrengen van overige verhardingen buiten het bouwvlak is aanlegvergunningplichtig.

Onderbemaling

Het aanleggen van dammen en onderbemaling is met het oog op duurzaam waterbeheer niet gewenst. Ook kan dit leiden tot aantasting van ter plaatse aanwezige natuurwaarden. Toch kan dit vanuit agrarische overwegingen plaatselijk gewenst zijn. Omdat onderbemalingen in voldoende mate door de waterbeheerder worden geregeld, is hiervoor in het bestemmingsplan geen nadere regeling opgenomen.

Graven en dempen van sloten

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat graven en dempen van sloten van betekenis is in het kader van duurzaam waterbeheer. Omdat dit voldoende wordt gewaarborgd door de Keur van het waterschap, is het afweegbaar stellen in het bestemmingsplan vanuit dat oogpunt niet nodig. Wel kunnen sloten waardevolle vegetaties bezitten. Afhankelijk van het voorkomen van waardevolle sloot- en oevervegetaties, dienen deze door middel van een aanlegvergunningstelsel te worden beschermd. In het bestemmingsplan wordt het graven en dempen van sloten gekoppeld aan een aanlegvergunningstelsel. Op deze manier wordt gewaarborgd dat waardevolle sloot- en oevervegetaties worden beschermd.

4.3.6. Niet-agrarische nevenfuncties bij agrarische bedrijven

Niet-agrarische nevenfuncties

Een van de autonome ontwikkelingen in de agrarische sector is de verbreding van de landbouw. Niet-agrarische nevenfuncties bieden mogelijkheden voor extra inkomensverwerving en daarmee tot het behoud van agrarische bedrijven. In het plangebied is hiervan in mindere mate sprake aangezien het plangebied op een planmatige wijze wordt ontwikkeld. De gronden van de agrarische bedrijven, met uitzondering van de bouwvlakken, in de zone Groene Waterparel worden bestemd voor Natuur. De agrarische bouwvlakken verliezen op termijn hun agrarische bestemming via een wijzigingsbevoegdheid. In de zone Restveen Natuur wordt in een later stadium 75 ha als natuur ontwikkeld. Agrarische bedrijven in deze zone zullen zich richten op nevenactiviteiten om voor een beperkte periode te kunnen voortbestaan. Dit geldt eveneens voor de agrarische bedrijven in de zone Restveen Landbouw. Met dit verschil dat in deze zone nog geen natuurontwikkeling is gepland en de mogelijkheden voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven minder beperkt zijn.

Toelaatbaarheid agrarisch verwante en niet-agrarische nevenfuncties

In tabel 4.1 is weergegeven welke agrarisch verwante en niet-agrarische functies als nevenfunctie aanvaardbaar zijn. Het wel of niet toestaan van nevenfuncties is mede afhankelijk van het ruimtelijke beleid voor de zones. In de zone Groene Waterparel wordt robuuste natuurontwikkeling beoogd. Het beleid is erop gericht om de aanwezig bouwvlakken te minimaliseren en te sarnen, zodoende worden nevenfuncties in deze zone niet toegestaan.

De gezamenlijke productieomvang van de niet-agrarische nevenfuncties moet een ondergeschikt deel (minder dan de helft) blijven vormen van de totale productieomvang van het betreffende agrarisch bedrijf. Om het begrip ondergeschiktheid toetsbaar te maken, zijn waar mogelijk per nevenfunctie maximale oppervlaktematen voor in gebruik te nemen bebouwing en in gebruik te nemen gronden opgenomen.

Toelichting op tabel 4.1

Voor een aantal nevenfuncties (aangeduid met "V" in de tabel) is op voorhand niet te zeggen of deze wel of niet toelaatbaar is. Dit hangt onder meer af van de specifieke locatie en de aard van de activiteit. De volgende voorwaarden worden gesteld:

- nevenfuncties dienen milieuhygiënisch inpasbaar te zijn; er mogen geen onevenredige beperkingen voor omliggende, bestaande agrarische bedrijven optreden (dit betreft zowel de bestaande bedrijfsvoering als de uitbreidings- en ontwikkelingsmogelijkheden);
- bestaande landschappelijke, cultuurhistorische- en natuurwaarden in de directe omgeving mogen niet onevenredig worden aangetast;
- er mag geen sprake zijn van een onevenredige vergroting van de publieks- en/of verkeersaantrekkende werking.

Bij het inpassen van een niet-agrarische nevenfunctie dient, voor zover relevant, zorg te worden gedragen voor een goede landschappelijke inpassing. Parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden binnen het bouwvlak.

Tabel 4.1 Nevenfuncties bij agrarische bedrijven

nevenfunctie	toelaatbaar	toegestaan aantal m²	
		gebruik van bebouwing	gebruik van onbebouwde gronden
agrarisch verwante bedrijfsactiviteiten			
verkoop aan huis van streekeigen producten (eventueel be- of verwerkt)	○	200	-
opslag en stalling van agrarische producten in de bestaande bebouwing	○	500	-
hoefsmederij	○	200	-
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten	○	200	-
agrarisch natuur- en landschapsbeheer	○	-	gehele boerenland
blauwe diensten (agrarisch waterbeheer)	○	-	gehele boerenland
niet-agrarische bedrijfsactiviteiten			
opslag en stalling van niet-agrarische producten in bestaande bebouwing	V	500	
recreatieve functies/agrotoerisme			
kinderboerderij	V	100	1.500
paardenstalling (inclusief exploitatie paardenkoets)	V	500	800
kano-, (roei- of elektrische) boot- of fietsenverhuur	V	100	-
wandelpaden over het boerenland	○	-	gehele boerenland
kleinschalige horecagelegenheid	V	200	500
bed & breakfast	○	100	-
kampeerboerderij	V	200	-
kleinschalig kamperen	V	100	-
survivalactiviteiten, excursiebedrijf	V	100	5.000
boerengolf	○	-	gehele boerenland

nevenfunctie	toelaatbaar	toegestaan aantal m²	
overige dienstverlening			
aan-huis-gebonden beroep	○	100	-
sociale functie/ zorgboerderij	V	200	gehele boerenland
natuur- en milieueducatie rondleidingen	○	100	gehele boerenland

○ Rechtstreeks toelaatbaar.

V Alleen toelaatbaar onder voorwaarden (via vrijstelling).

Bouwmogelijkheden nevenfuncties

De activiteiten die in tabel 4.1 zijn genoemd, dienen binnen het bouwvlak plaats te vinden. Voor zover relevant, is per nevenfunctie aangegeven wat de maximale toegestane oppervlakte is die hiervoor gebouwd c.q. in gebruik mag worden genomen. Door deze maximummaat wordt voorkomen dat teveel nieuwe bebouwing wordt opgericht, die later mogelijk benut gaat worden voor niet aan het buitengebied gerelateerde activiteiten.

4.3.7. Niet-agrarische vervolgfuncties bij voormalige agrarische bedrijven

Inleiding

Gezien de planmatige ontwikkelingen in het plangebied, is het waarschijnlijk dat in de komende planperiode agrarische bedrijven worden beëindigd. De vrijkomende bedrijfsgebouwen in het plangebied zijn onder andere gewild voor bewoning (woonboerderijen) en niet-agrarische bedrijfsactiviteiten. Deze aantrekkingskracht heeft verschillende oorzaken:

- goedkope vestigingslocatie (vergeleken met bedrijventerreinen);
- situering in een landschappelijke en cultuurhistorisch interessante omgeving met de mogelijkheid van landelijk wonen;
- meer ruimte ("vrijheid") en minder milieubelemmeringen dan in stedelijke gebieden.

Wanneer adequaat beleid ontbreekt, kunnen veel functies die niet in het plangebied thuishoren, zich hier toch vestigen. Deze functies kunnen leiden tot aantasting van de landschaps- en natuurwaarden, het aantrekken van veel verkeer over wegen die daarvoor niet geschikt zijn en parkeer- en milieuproblemen. Het Rijk en de provincie voeren om die reden een terughoudend beleid ten aanzien van functies die niet thuishoren in de gebieden buiten de bebouwingscontouren.

Toelaatbaarheid vervolgfuncties

Om enerzijds ongewenste ontwikkelingen te voorkomen en anderzijds tegemoet te komen aan de behoefte om passende vervolgfuncties mogelijk te maken, zijn in het bestemmingsplan mogelijkheden, via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid, opgenomen voor niet-agrarische vervolgfuncties na beëindiging van agrarische bedrijven. Tabel 4.2 geeft hiervan een beeld.

Deze vervolgfuncties worden alleen toegestaan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- het agrarisch gebruik is beëindigd;
- volledige sanering van de agrarische bedrijfsgebouwen kan in redelijkheid niet worden verlangd;
- vervolgfuncties dienen milieuhygiënisch inpasbaar te zijn; er mogen geen onevenredige beperkingen voor omliggende, bestaande agrarische bedrijven optreden (dit betreft zowel de bestaande bedrijfsvoering als de uitbreidings- en ontwikkelingsmogelijkheden);
- bestaande landschappelijke-, cultuurhistorische en natuurwaarden in de omgeving mogen niet onevenredig worden aangetast;
- er mag geen sprake zijn van een onevenredige vergroting van de publieks- en/of verkeersaantrekkende werking.

Bouwmogelijkheden ten behoeve van vervolgfuncties (met uitzondering van woningen)

Het centrale uitgangspunt van het VAB-beleid (vrijkomende agrarische bebouwing) is dat alleen gebruik gemaakt wordt van de bestaande agrarische gebouwen en dat overige bebouwing (met uitzondering van monumenten en cultuurhistorisch waardevolle of beeldbepalende gebouwen) wordt gesaneerd. Nieuwbouw ten behoeve van vervolgfuncties is niet aan de orde.

Na planwijziging kan van de (bouw)mogelijkheden die binnen de nieuwe bestemming worden geboden dus geen gebruik worden gemaakt. In het betreffende wijzigingsplan zal dit door middel van een specifieke aanduiding worden aangegeven.

Ondernemers die zich in VAB vestigen moeten zich realiseren dat er geen ruimte is voor uitbreiding van bebouwing. Indien men op termijn meer ruimte denkt nodig te hebben, dan dient men te kiezen voor een andere vestigingslocatie.

Tabel 4.2 Vervolfuncties bij agrarische bedrijven (A)

woonfuncties
wonen/hobbyboer
agrarisch verwante bedrijfsactiviteiten
hoefsmederij/ veearts
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten (zoals kaasmakerij, imkerij, riet- en vlechtwerk)
niet-agrarische bedrijfsactiviteiten
opslag en stalling van niet-agrarische producten (zoals boten, caravans) in categorie 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten in de bestaande bebouwing
recreatieve functies
paardenstalling/pensionstalling
kano- roeiboot- of fietsenverhuur
kinderboerderij
kampeerboerderij
bed & breakfast / recreatief nachtverblijf
kleinschalige horecagelegenheid
overige dienstverlening
sociale functie / zorgboerderij (resocialisatie, therapie, kinderopvang, zorgboerderij)
natuur- en milieueducatie rondleidingen

Hobbyboer

Onder hobbyboer wordt volstaan het uitoefenen van geen volwaardig agrarische activiteiten, die in overeenstemming kunnen worden gebracht met de woonfunctie. Hierbij is een duidelijk onderscheid aanwezig met een semi-agrariër. Een semi-agrariër geniet geen volwaardig inkomen uit het bedrijf, maar heeft wel een behoorlijke exploitatie. Tevens levert een semi-agrariër een bijdrage aan het onderhoud en instandhouding van het landschap. Het hobbymatig houden van vee gebeurt veelal op reststroken van voormalige percelen in combinatie met het in beperkte mate houden van vee zonder het oogmerk om hieruit bedrijfsmatige inkomsten te werven.

4.4. Cultuurhistorie en archeologie**4.4.1. Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing****Algemeen**

Onderdeel van het gemeentelijk beleid voor het buitengebied is het behoud van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en ensembles. In bijlage 3 zijn alle rijksmonumenten opgenomen en op de plankaarten is aangegeven waar deze gelegen zijn. De rijksmonumenten worden beschermd in het kader van de Monumentenwet. Op de plankaart zijn eveneens de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en elementen aangegeven.

Om het behoud van de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en elementen te stimuleren, is in het bestemmingsplan bepaald dat cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en elementen niet mag vergoot of veranderd, tenzij hiervoor vrijstelling is verleend. Vrijstelling wordt uitsluitend verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische waarde van het pand. Daarnaast wordt de sloop van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing aan een aanlegvergunning gekoppeld.

4.4.2. Archeologie

Uit de cultuurhistorische waardenkaart blijkt dat in het gehele plangebied zandbanen van het oude krekenspatroon in de ondergrond aanwezig zijn. De archeologische verwachtingswaarde ter hoogte van deze zandbanen zijn hoog. Voor gebieden met hoge verwachtingswaarde geldt het volgende.

Aan de gronden waarvoor hoge archeologische verwachtingswaarde geldt, is een dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied gegeven, waarin het archeologische belang tot uitdrukking komt. Een dubbelbestemming is wenselijk, omdat de gronden waarin zich (mogelijk) archeologische vindplaatsen bevinden, ook voor andere doeleinden (moeten kunnen) worden gebruikt.

Ingeval van bouwactiviteiten dient met het archeologische belang rekening te worden gehouden. Om deze belangenafweging te kunnen afdwingen, is in het bestemmingsplan bepaald dat voor de betrokken bouwactiviteiten alleen bouwvergunning kan worden verleend, nadat daarvoor vrijstelling (met belangenafweging) is verleend en een positief advies is verkregen van de archeologisch deskundige.

In de dubbelbestemming wordt tevens bepaald dat voor ingrepen (werken of werkzaamheden) die een bedreiging voor (eventueel) aanwezig archeologisch erfgoed kunnen vormen, een aanlegvergunning van burgemeester en wethouders is vereist.

4.5. Aanlegvergunningen

4.5.1. Algemeen

Behoud en bescherming van waardevolle ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten is een belangrijk beleidsuitgangspunt voor dit bestemmingsplan. Aan het behoud en de bescherming van de aanwezige en geprojecteerde ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden wordt in dit bestemmingsplan op verschillende wijze inhoud gegeven:

- natuurgebieden die reeds bij natuurbeherende instanties in eigendom en beheer zijn, zijn op perceelsniveau voor Natuur (N) bestemd. In een aantal gevallen is agrarisch en/of recreatief medegebruik mogelijk;
- open water en watergangen die van betekenis zijn voor de waterhuishouding, maar daarnaast ook in landschappelijk, ecologisch en cultuurhistorisch opzicht waardevol zijn, zijn bestemd als Water (WA);
- om mogelijk aanwezige archeologische waarden te behouden, is een aanlegvergunning verplicht gesteld voor werken of werkzaamheden ter plaatse van gronden met de dubbelbestemming "Archeologische waardevol gebied".

Daarnaast worden landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden die samenvalen met gronden die agrarisch of anderszins in gebruik zijn, beschermd door het opnemen van een toepasselijk aanlegvergunningstelsel. Om te voorkomen dat de genoemde waarden worden aangetast door het uitvoeren van werken en werkzaamheden die samenhangen met het agrarisch of andere gebruik, is per te beschermen gebied en/of landschapselement bepaald dat met name genoemde werken en werkzaamheden alleen mogen worden uitgevoerd als hiervoor een aanlegvergunning is verkregen.

Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de beoogde ingreep wordt gezien of de ingreep leidt tot onevenredige schade of dat door het stellen van nadere voorwaarden voorkomen kan worden dat schade wordt toegebracht.

Een aanlegvergunning is niet noodzakelijk voor werken en werkzaamheden die betrekking hebben op normaal beheer en onderhoud overeenkomstig de toegekende bestemming. Ook de reguliere agrarische bedrijfsvoering wordt niet belemmerd door het van toepassing zijnde aanlegvergunningstelsel. Een aanlegvergunningplicht geldt niet voor activiteiten die plaatsvinden binnen bouwvlakken (met uitzondering van bouwvlakken gelegen binnen archeologisch waardevolle gebieden en de beschermingszone van leidingen).

4.5.2. Regeling

Hieronder is een overzicht opgenomen van de werken en werkzaamheden die aan een aanlegvergunning worden gekoppeld. Het betreft de volgende werken en werkzaamheden:

- het ontginnen, bodemverlagen, afgraven, ophogen of egaliseren van de bodem;
- het aanleggen of verharderen van wegen, paden (niet zijnde kavelpaden), banen of parkeergelegenheid en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- het aanbrengen van boven- of ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
- het beplanten van gronden met houtgewassen;

- het verwijderen, kappen of rooien van bomen of andere opgaande beplanting alsmede het verwijderen van oevervegetaties;
- het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van aanwezige waterlopen;
- het aanleggen of aanbrengen van oeverbeschoeiingen, kaden of aanlegplaatsen.

In de tabel in de voorschriften wordt aangegeven welke werkzaamheden al dan niet aan een aanlegvergunning worden gekoppeld. Hierbij wordt gekeken naar de effecten van de genoemde werken en werkzaamheden op het gebied en de aan het gebied verbonden waarden.

4.6. Recreatie

In het bestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt in verblijfsrecreatie en dagrecreatie. Verblijfsrecreatie zijn die vormen van recreatie waarbij minimaal één overnachting plaatsvindt, bijvoorbeeld bed & breakfast. Onder dagrecreatie worden vormen van recreatie verstaan, die in principe plaatsvinden tussen zonsopgang en zonsondergang en niet gericht zijn op het verstrekken van nachtverblijf. Bijvoorbeeld wandelen, fietsen, zwemmen, kanoën, veldsport of natuurobservatie of het gebruik van overdekte dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld een manege).

4.6.1. Verblijfsrecreatie

Kleinschalig kamperen

Kleinschalig kamperen kan bijdragen aan extra inkomensvorming voor agrarische bedrijven. Verder sluit het "kamperen bij de boer" specifiek aan op het aan landelijk gebied gerelateerde recreatiebehoeften (rust, contact met het agrarische bedrijf en de natuur, soberheid). Kleinschalig kamperen is als nevenfunctie toegestaan bij agrarische bedrijven. Kleinschalig kamperen dient milieuhygiënisch inpasbaar te zijn en er dient dan ook rekening te worden gehouden met de omliggende, bestaande agrarische bedrijven (dit betreft zowel de bestaande bedrijfsvoering als de uitbreidings- en ontwikkelingsmogelijkheden).

Voorwaarde voor het toestaan van kleinschalig kamperen is dat het complex landschappelijk wordt ingepast. Stacaravans worden uitgesloten voor kleinschalig kamperen vanwege landschappelijke redenen. Op deze wijze wordt voorkomen dat mogelijkheden gecreëerd worden voor permanent aanwezige kampeermiddelen. Gedurende het gehele jaar worden maximaal 15 kampeermiddelen toelaatbaar geacht.

4.6.2. Dagrecreatie

Algemeen

Recreatieve ontwikkelingen dienen de agrarische gebruikswaarde van het plangebied zo min mogelijk te hinderen. Verder dienen recreatieve ontwikkelingen getoetst te worden aan de gevolgen voor natuur en landschap, hetgeen onder meer betekent dat met name extensieve recreatievormen inpasbaar zijn en mogelijk gemaakt worden (wandelen, fietsen, paardrijden, kanoën, schaatsen, vissen).

Het realiseren van kleinschalige recreatieve voorzieningen zoals informatie- en routeborden en een picknickbank wordt in het gehele plangebied rechtstreeks mogelijk gemaakt.

Bestaande dagrecreatieve activiteiten zoals een manege, volkstuinten en een kinderboerderij worden als zodanig bestemd.

Mensgerichte en diergerichte paardenhouderij

In dit bestemmingsplan worden geen nieuwe mogelijkheden geboden voor mensgerichte paardenhouderij. Onder mensgerichte paardenhouderij worden onder andere verstaan maneges en paardenpensions. In het plangebied reeds aanwezige maneges of paardenpensions worden als zodanig bestemd. In paragraaf 4.3.1 is aangegeven dat een paardenfokkerij valt onder diergerichte paardenhouderij en wordt aangemerkt als agrarisch bedrijf. Binnen de bestemming Agrarisch is, naast een grondgebonden veehouderijbedrijf, eveneens een paardenfokkerij toegestaan. De mensgerichte paardenhouderij wordt aangemerkt als bedrijfsbestemming met de aanduiding paardenpension/-stalling (ph).

Manege/rijschool

Een manege/rijschool is een bedrijf dat zich richt op het geven van instructie over het paardrijden en het opleiden van ruiters, mensgerichte paardenhouderij. Bij een manege kunnen diverse voorzieningen aanwezig zijn, zoals kantine/foyer en verenigingsaccommodatie. Soms is er gelegenheid voor particulieren om paarden op het manegebedrijf te stallen. In veel gevallen wordt een manege gecombineerd met een rijschool. Er vinden dan meestal ook wedstrijden plaats. Het lesgeven in paardrijden aan derden kan ook als apart bedrijf voorkomen.

In het bestemmingsplan vallen maneges/rijscholen onder dagrecreatie. Bestaande maneges/rijscholen zijn positief bestemd. De ruimtelijke gevolgen van maneges kunnen ingrijpend zijn. Nieuwe maneges/rijscholen worden om die reden in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt.

Paardenpension/paardenstalling

Een pensionstalling (paardenstalling) is een bedrijf dat is gericht op het bieden van gelegenheid aan derden om hun paarden en pony's in pension te stallen en te weiden, mensgerichte paardenhouderij. Vaak wordt dit gecombineerd met diergerichte paardenhouderij. Bij een pensionstalling kan een buitenrijbaan deel uitmaken van de inrichting.

Pensionstalling/paardenstalling wordt als nevenfunctie toelaatbaar geacht bij agrarische bedrijven in het gehele plangebied (na vrijstelling). Naast de mensgerichte activiteiten is tevens een paardenfokkerij toegestaan. Aan nieuwe volwaardige bedrijven wordt in dit bestemmingsplan echter geen ruimte geboden. Bestaande volwaardige paardenpensions zijn als zodanig bestemd.

Paardenfokkerij/stoeterij

Een paardenfokkerij of stoeterij is een bedrijf dat zich richt op het fokken van paarden. In de regel beschikt men over veel stalruimte en ruimte voor weidegang. Daarnaast is, om fokmerries in conditie te houden, vaak een stamolen of binnen- of buitenbaan aanwezig. Een paardenfokkerij komt vaak voor in combinatie met andere activiteiten, zoals het africhten en/of het verhandelen van paarden.

Hengstenhouderijen en dekstations vallen ook binnen de definitie van een paardenfokkerij. Deze kunnen in een grote verscheidenheid voorkomen, van een klein dekstation met enkele hengsten tot een groot centrum met verschillende veterinaire en andere faciliteiten.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft aangegeven dat een bedrijf dat in overwegende mate gericht is op het fokken van paarden, moet worden aangemerkt als agrarisch bedrijf (Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, RO3.94.0300).

Buitenrijbanen (paardenbakken)

In samenhang met de toenemende betekenis van de paardensport in het buitengebied, is er veel vraag naar voorzieningen hiervoor, onder andere in de vorm van "buitenrijbanen" of paardenbakken. Hieronder worden niet-overdekte rijbanen verstaan met een bodem van zand, hout of boomschors, of een ander materiaal om de ondergrond te verstevigen.

Buitenrijbanen kunnen de ruimtelijke kwaliteit van een gebied aantasten, niet alleen door het aanbrengen van bovengenoemd materiaal, maar ook door de plaatsing van lichtmasten en omheiningen. Bovendien kunnen buitenrijbanen (stof)hinder veroorzaken. In dit bestemmingsplan worden buitenrijbanen alleen toelaatbaar gesteld binnen agrarische bouwvlakken. In de gemeente Moordrecht worden paardenbakken tevens buiten agrarische bouwvlakken ten behoeve van de bestemming Wonen (W), direct aansluitend op en in het verlengde van bouwvlakken met de bestemming Wonen (W) toegestaan. Lichtmasten en tredmolens bij de paardenbakken worden niet toegestaan. Het oppervlak van een buitenrijbaan mag niet meer bedragen dan 800 m².

4.7. Niet-agrarische bedrijven en horecabedrijven

Met behulp van een indeling in categorieën conform de Staat van Bedrijfsactiviteiten, wordt in bestemmingsplannen aangegeven of de milieubelasting van een niet-agrarisch bedrijf of bedrijfsactiviteit toelaatbaar kan worden geacht, gegeven de aard van de omgeving/het gebied waarin het bedrijf gelegen is. Voor een toelichting op de Staat van Bedrijfsactiviteiten wordt verwezen naar bijlage 2. Gelet op de aard van het plangebied en de toekomstige gewenste ontwikkeling (een landelijk gebied met een menging van functies waaronder natuur en wonen) is het niet wenselijk dat bedrijven andere en of nieuwe activiteiten gaan uitoefenen.

4.7.1. Oprichten nieuwe bedrijven

Het toekennen van een nieuw bouwvlak ten behoeve van vestiging van nieuwe niet-agrarische bedrijven in het buitengebied is niet gewenst en ook niet mogelijk. Van betekenis hierbij is het restrictieve beleid van het Rijk en de provincie dat er op gericht is de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te beschermen en functies uit het buitengebied te weren die niet aan het buitengebied gebonden zijn. De gemeente onderschrijft dit beleid en het bestemmingsplan biedt hiervoor dan ook geen mogelijkheden.

4.7.2. Voortzetting huidige bedrijven

Bestaande niet-agrarische bedrijven die in vigerende bestemmingsplannen reeds positief zijn bestemd en bedrijven die al gedurende langere tijd in het plangebied legaal zijn gevestigd (veelal op voormalige agrarische bedrijfscomplexen), zijn in principe positief bestemd. Uitgangspunt daarbij is dat het om ruimtelijk-planologische motieven niet noodzakelijk is en om financieel-economische motieven niet haalbaar is om deze bedrijven te verplaatsen naar een bedrijventerrein.

Aanwezige niet-agrarische bedrijven zijn positief bestemd door middel van een op de betreffende activiteiten toegesneden aanduiding. Indien een dergelijk bedrijf vertrekt kan zich ter plaatse uitsluitende een zelfde soort bedrijf vestigen. In hoofdstuk 5.12 zijn de niet-agrarische bedrijven weergegeven en nader gespecificeerd.

Bij een positieve bestemming van bedrijfsactiviteiten geldt voor de uitbreiding van de bebouwing het volgende. Op basis van jurisprudentie kan niet zonder meer worden volstaan met het vastleggen van de bestaande bebouwing. Met het oog op het toekomstperspectief dient te worden getoetst in hoeverre uitbreidingsmogelijkheden kunnen worden geboden. In dit bestemmingsplan wordt daarbij uitgegaan van een uitbreiding van 10% van de bestaande bedrijfsgebouwen binnen het huidige bouwvlak. De 10% uitbreidingsruimte heeft uitsluitend betrekking op het bebouwingsoppervlak en niet op het bouwvlak.

4.7.3 Horecabedrijven

De in het plangebied aanwezige horecabedrijven (parenclub en het wegrestaurant) zijn positief bestemd door middel van een specifieke, op het huidige gebruik toegesneden bestemming.

4.8. Wonen

4.8.1. Algemeen

Aan bestaande (legale) burgerwoningen met de bijbehorende erven en tuinen is een bestemming Wonen (W) toegekend.

In principe is aan alle woningen een afzonderlijk bouwvlak toegekend en is in de voorschriften aangegeven dat er per bouwvlak maximaal 1 woning gerealiseerd mag worden. In enkele situaties zijn er meer woningen binnen een bouwvlak aanwezig en maakt de kadastrale en eigendomssituatie het niet mogelijk hier een goede ruimtelijke scheiding aan te brengen. In die gevallen is aan het bouwvlak een cijfer toegevoegd dat aangeeft hoeveel woningen hier maximaal aanwezig mogen zijn. Woningen die aangebouwd zijn en dienen te blijven zijn voorzien van de aanduiding (wh) "half vrijstaand".

Bij recht mag de inhoud van een woning maximaal 750 m³ bedragen inclusief maximaal 50 m² aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen (exclusief ondergrondse bouwlagen).

4.8.2. Nevenfuncties in voormalige agrarische bedrijfscomplexen (W(vab))

Voormalige agrarische bedrijfscomplexen die nu een woonfunctie hebben, bieden door de aanwezige (voormalige) bedrijfsbebouwing mogelijkheden voor diverse nevenfuncties. Indien dergelijke voormalige agrarische bedrijfscomplexen enkel als woning worden bestemd, wordt geen recht gedaan aan het meest doelmatige gebruik van gronden en gebouwen. Om die reden zijn voormalige boerderijen waarin nu wordt gewoond, voorzien van een passende bestemming Wonen (W(vab)).

De nevenfuncties die ter plaatse van deze bestemming bij recht en/of via vrijstelling zijn toegestaan, komen deels overeen met de nevenfuncties die per zone toelaatbaar worden geacht voor de hier nog aanwezige agrarische bedrijven. Nevenfuncties met een sterke relatie met het agrarisch bedrijf (zoals opslag van agrarische goederen) en meer bedrijfsmatige activiteiten worden niet toegestaan bij de bestemming Wonen. Het wonen moet wel te allen tijde de hoofdfunctie blijven. Nieuwbouw van bedrijfsgebouwen ter plaatse van deze voormalige boerderijen is uitgesloten.

4.8.3. Aan-huis-gebonden beroepen

Bij burgerwoningen en (agrarische) bedrijfswoningen is het uitoefenen van een beroep aan huis bij recht toegestaan. Dit houdt in dat zogenaamde vrije beroepen waarvoor geen melding- of vergunningplicht op grond van het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer geldt, zonder meer vanuit de woning kunnen worden uitgeoefend.

Hierbij geldt als uitgangspunt dat de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft en dat maximaal 30% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw, inclusief aan- en uitbouwen, met een maximum van 80 m² wordt benut ten behoeve van aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten.

De volgende voorwaarden zijn eveneens van toepassing:

- er wordt geen onevenredige afbreuk gedaan aan het woon- en leefmilieu in de omgeving;
- ten behoeve van de gewijzigde functie geen extra parkeergelegenheden noodzakelijk zijn;
- het gebruik heeft geen nadelige invloed op de normale afwikkeling van het verkeer;
- er mag geen horeca of detailhandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop ondergeschikt aan de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteiten;
- degene die de activiteiten verricht dient tevens de gebruiker van de eigenlijke woning te zijn.

4.8.4. Nieuwbouw van woningen

Nieuwbouw van burgerwoningen in het buitengebied is uitgesloten. Nieuwe woningen zijn alleen in de volgende situaties mogelijk:

- een extra woning in monumenten via vrijstelling;
- een extra woning bij toepassing van de Ruimte-voor-Ruimteregeling (zie paragraaf 4.9.5).

4.8.4. Woonschepen

Binnen het plangebied bevinden zich enkele woonschepen. De woonschepen zijn voorzien van een toepasselijke subbestemming. Het beleid voor woonschepen laat geen nieuwe ontwikkelingen toe. Het huidige aantal woonschepen en de ligplaatsen worden positief bestemd.

4.9. Overige onderwerpen

4.9.1. Externe veiligheid

Ten einde de externe veiligheid rond risicobronnen te waarborgen, worden waar nodig rondom die bronnen contouren aangegeven waarbinnen geen nieuwe gevoelige functies zijn toegestaan. De in het plangebied aanwezige risicobronnen zijn voornamelijk vervoer van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A20, het spoor Rotterdam-Gouda en de Hollandsche IJssel. Voor de nieuwe ontwikkelingen, die in het kader van dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, dient rekening gehouden te worden met de Plaatsgebonden Risicocontour (PR)-contour. Ontwikkelingen binnen de PR-contour worden niet mogelijk gemaakt binnen dit plan. Nieuwe ontwikkelingen binnen de GR-contour dienen eerst onderzocht te worden.

Net buiten het plangebied ligt een Ipg-tankstation: Van Gennep Tankstation, Ambachtsweg 40.

A20

De rijksweg A20 vanaf Rotterdam tot de Gouweknoop heeft volgens de Risicoatlas weg een PR-contour van 18 m (vanaf as van de weg) en een GR-contour met een invloedsgebied van 200 m.

Hollandsche IJssel

De vaarweg Hollandsche IJssel grenst in het zuiden aan de planlocatie. Het traject van de Julianasluis naar de Nieuwe Maas is in de risicoatlas hoofdvaarwegen Nederland opgenomen als hoofdvaarweg. Op dit traject van de Hollandsche IJssel worden slechts transporten van dieselolie genoemd (101 passages per jaar). Hiervoor gelden geen PR- en GR-contouren. De vaarweg vormt derhalve geen beperking voor het plangebied.

Spoorlijn Utrecht-Rotterdam

Voor dit spoortraject geldt een PR-risicocontour van 12 m, voor het GR invloedsgebied geldt een zone van 200 m vanaf het spoor.

Lpg-tankstation

Het betreft hier een lpg-tank in de gemeente Moordrecht van 20 m³ met een jaarlijkse doorzet van maximaal 1.000 m³. Hiervoor geldt conform het Bevi een aan te houden PR-contour van 45 m (die op de rand van het plangebied ligt) en een GR invloedsgebied van 150 m.

4.9.2. Afstanden van woningen tot wegen en spoorwegen**Geluidscontouren**

Indien een nieuwe geluidsgevoelige functie tot stand komt, moet aan de bepalingen uit de Wet geluidhinder worden voldaan. In het bestemmingsplan worden in beperkte mate nieuwe woningen mogelijk gemaakt (extra woningen in geval van toepassing van de Ruimte-voor-Ruimtere-geling).

In relatie tot de in het plangebied aanwezige spoorwegen, is de 55 dB-contour van betekenis, voor wegverkeerslawaai is de 48 dB(A)-contour van betekenis voor geluidsgevoelige bestemmingen.

4.9.3. Kabels en leidingen

Het plangebied wordt doorkruist door twee hogedruk gasleidingen die parallel aan elkaar liggen. Een van de gasleidingen eindigt ten noorden van Moordrecht in een gasdrukstation. Uit de circulaire van 1984 volgen voor de betreffende aardgasleidingen toetsingsafstanden van 115 respectievelijk 20 m¹⁾, waarbinnen de aard van de omgeving moet worden nagegaan. De aard van het gebied is momenteel agrarisch. In het geval van planologische, technische of economische belangen, kan van deze toetsingsafstanden worden afgeweken. Volgens de berekening van de Gasunie van 15 augustus 2007 gelden risicoafstanden van 0 m tot een kwetsbare bestemming, zoals woningen. Voor bovengenoemde leidingen gelden de invloedsgebieden voor het GR van 500 respectievelijk 100 m. Voor het gasdrukstation geldt een risicoafstand van 15 m.

Tevens ligt aan de oostzijde van het plangebied een brandstofleiding. Voor deze leiding geldt een bebouwingsvrije afstand van 16 m.

In het westen van het plangebied ligt een rioolpersleiding. Ten behoeve van twee drinkwater-transportleidingen geldt een bebouwingsvrije afstand van 2x4 m ter weerszijden van de leiding.

4.9.4. Landgoederen

Bij de gemeente Moordrecht is reeds een aanvraag ingediend voor de realisatie van een landgoed. Omdat de aanvraag nog onvoldoende concreet is om een rechtstreekse bestemming mogelijk te maken heeft de gemeente ervoor gekozen om het landgoed door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk te maken. Op de plankaart is aangegeven voor welke gronden deze wijzigingsbevoegdheid kan worden toegepast. Een deel van de wijzigingsbevoegdheid ligt op gronden welke gelegen zijn in de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel. In ieder geval dient te worden voldaan aan de provinciale voorwaarden met betrekking tot de inrichting van het landgoed. Deze voorwaarden hebben betrekking op het ontwerp van het landgoed, het percentage openbaar/privégebied en het maximale percentage bebouwing. Ten behoeve van de wijziging dient een inrichtings- en beheersplan te worden overlegd. In het bestemmingsplan kan het beheer niet worden geregeld. Middels een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de ge-

1) Verwezen wordt naar het milieukundig onderzoek als separate bijlage.

meente en initiatiefnemer worden nadere afspraken geregeld met betrekking tot onder andere het beheer.

4.9.5. Ruimte-voor-Ruimte

Met het oog op de gewenste ontstening van het buitengebied en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, is in het bestemmingsplan een Ruimte-voor-Ruimteregeling opgenomen. De regeling voorziet erin dat voor het slopen van een oppervlak van 1.000 m² aan (voormalige agrarische) bedrijfsgebouwen (met uitzondering van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen) of 5.000 m² aan kassen ter compensatie, onder voorwaarden, één nieuwe burgerwoning mag worden gebouwd.

De Ruimte-voor-Ruimteregeling voorziet in het terugbouwen van één extra woning op de locatie waar de bedrijfsgebouwen of kassen worden gesaneerd. Binnen het bestemmingsplan is het niet mogelijk om een generieke regeling (wijzigingsbevoegdheid) op te nemen om de extra woning op een ander plaats, dan waar de bebouwing is gesloopt, terug te bouwen. Om dit mogelijk te maken dient een aparte procedure te worden gevolgd.

4.9.6. Vloerpeilen

In verband met mogelijke wateroverlast is in het bestemmingsplan een minimaal vloerpeil voor bebouwing opgenomen. Het minimale vloerpeil van de bebouwing dient zodanig te zijn dat, zowel bij het huidige zomerpeil als bij het hoogste peil van het toekomstige peilregime, een drooglegging van de bebouwing aanwezig is van 1,2 m. Dit is de bergingsruimte die noodzakelijk is om droge voeten te kunnen garanderen bij extreme neerslag. Daarnaast wordt in het kader van waterveiligheid, het bezwijken van een waterkering, een minimale aanleghoogte opgenomen voor woonruimtes, te weten NAP -4,7 m ten zuiden van de rijksweg A20.

5.1. Inleiding

Ter voorbereiding van dit bestemmingsplan is uitgebreid onderzoek verricht. Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het uitgevoerde milieuonderzoek en de belangrijkste conclusies voor het plan. Voor alle aspecten, waarvoor op basis van regelgeving of jurisprudentie gerichte eisen worden gesteld aan een bestemmingsplan, komt hierna achtereenvolgens aan de orde:

- een korte schets van de beoogde ontwikkeling in relatie tot het betreffende milieuaspect;
- het relevante toetsingskader (de wettelijke normstelling en het beleid);
- een verantwoording van het uitgevoerde onderzoek met een samenvatting van de onderzoeksconclusies;
- een conclusie over de aanvaardbaarheid van het plan gelet op de normstelling en het beleid.

Als onderdeel van de conclusies wordt, waar relevant, aangegeven op welke wijze de uitkomsten van het onderzoek in de juridische regeling van het bestemmingsplan zijn verwerkt.

5.2. Bodemkwaliteit

Beoogde ontwikkeling

Dit plan maakt op diverse plekken een functiewijziging van agrarisch gebied naar natuurgebied mogelijk. In dat kader wordt tevens de aanleg van fietspaden mogelijk gemaakt. In het gebied van de bovenlanden wordt mogelijk een landgoed ontwikkeld.

Toetsingskader

Het bodembeleid is gebaseerd op de Wet bodembescherming. Bij functiewijzigingen wordt bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de betreffende nieuwe functie. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

Resultaten van het onderzoek

De Milieudienst heeft op grond van het Bodem Informatie Systeem (BIS) een overzicht gegeven van de bodemkwaliteit in het plangebied¹⁾. Hierbij is nagegaan op welke locaties (mogelijk) bodemverontreiniging aanwezig is als gevolg van (in het verleden) uitgevoerde bedrijfsactiviteiten of het dempen van sloten. In het meest oostelijke deel van het gebied Bovenlanden, daar waar geen ontwikkelingen plaatsvinden, is waarschijnlijk sprake van ernstige bodemverontreiniging. Dit geldt eveneens voor het spoorlichaam in het zuidwestelijke deel van het plangebied (gebied tussen de watergang ten noorden en zuiden van het spoor). In het plangebied zijn her en der watergangen gedempt. Ter plaatse van de bouwblokken langs de bebouwingslinten hebben in het verleden potentieel verontreinigende activiteiten plaatsgevonden. Ter plaatse van deze bouwblokken vinden echter vooralsnog geen ontwikkelingen plaats. In het overige deel van het plangebied zijn geen bodemverontreinigingen bekend.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

De aanwezige bodemkwaliteit levert naar verwachting geen belemmering op voor de beoogde ontwikkeling. In de Groene Waterparel wordt door middel van een aanlegvergunningstelsel in de voorschriften gereguleerd dat nader inzicht in de bodemkwaliteit is vereist voordat overgegaan kan worden op natuurontwikkeling.

Er zijn voor de rest geen gevolgen voor plankaart en voorschriften.

5.3. Waterhuishouding

Waterbeheerder en watertoets

Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard dat zowel het waterkwantiteits- als het waterkwaliteitsbeheer verzorgt en de

1) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

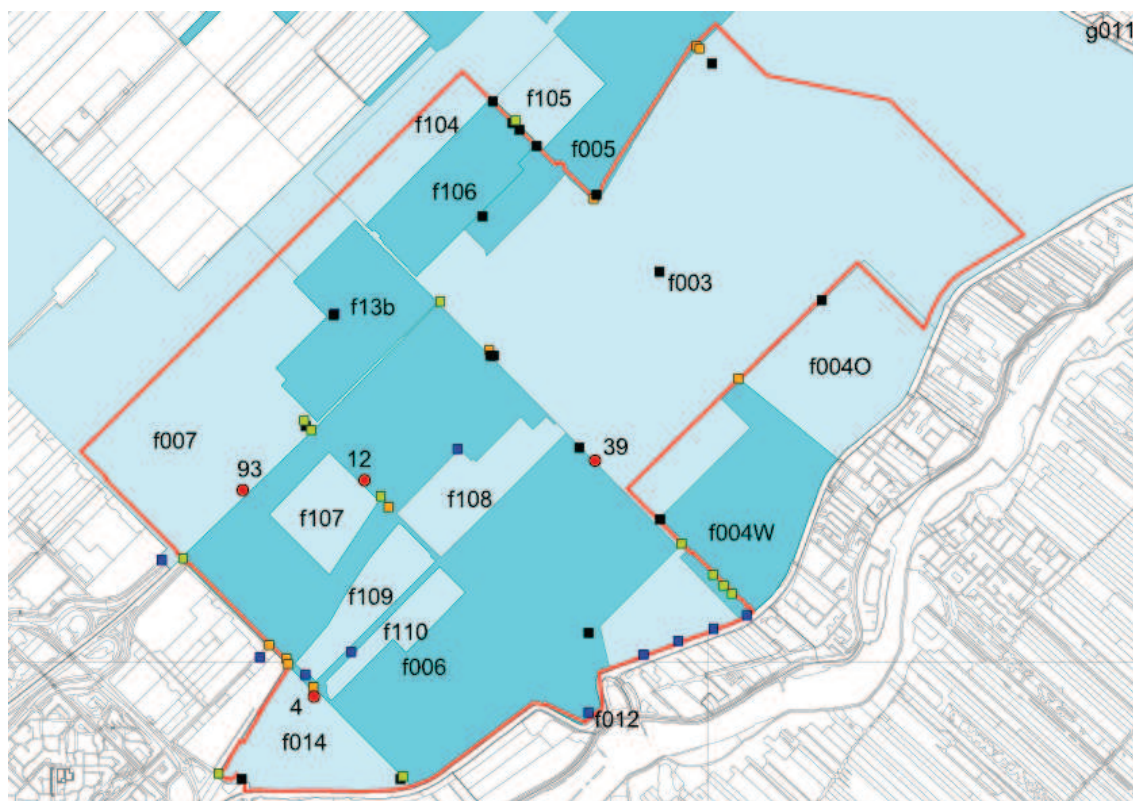
waterkeringen beheert. Sinds november 2003 is de watertoets wettelijk van toepassing (artikel 10 Bro), een procedure waarbij de initiatiefnemer in een vroeg stadium overleg voert met de waterbeheerder over het planvoornemen. De watertoets heeft als doel het integreren van ruimtelijke ontwikkelingen en duurzaam waterbeheer.

Huidige situatie

Peilbeheer

Het plangebied maakt onderdeel uit van de Zuidplaspolder, een van de grootste en diepste droogmakerijen in Nederland. Op basis van een lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht werd een raster ontworpen met daarin "blokken" van ongeveer 800 x 800 m. De sloten eromheen worden "tochten" genoemd. Op enkele plaatsen na is het raster in oude staat bewaard gebleven. In de Zuidplaspolder ligt het laagste punt van Nederland met een maaiveldhoogte van circa NAP -6,8 m. Water uit de Zuidplaspolder wordt middels gemalen afgevoerd naar de Ringvaart van de Zuidplaspolder, het watersysteem is dan ook gericht op een efficiënte afwatering. Vanuit de Ringvaart wordt het water uitgeslagen op het buitenwater van de Hollandse IJssel, welke de zuidelijke begrenzing van het plangebied vormt. De waterhuishouding en waterpeilen binnen het plangebied zijn afgestemd op het agrarisch gebruik. De grote hoeveelheid peilgebieden en onderbemalingen maakt dat het watersysteem in de Zuidplaspolder weinig veerkrachtig is: droge en natte periodes, maar ook eisen ten aanzien van de waterkwaliteit leiden relatief snel tot problemen ter plaatse van de kleine peilvakken en onderbemalingen, zie figuur 5.1.

Figuur 5.1 Peilvakken en praktijkpeilen Groene Waterparel en Restveen (gearceerde kolommen is ter plaatse van de Groene Waterparel)

Peilvak	F003	F004O	F004W	F005	F006	F007	F014	F104	F105	F106	F107	F108	F109	F110	F13b
Zomerpeil	-6,35	-6,25	-6,25	-6,25	-6,54	-6,54	-6,39	-5,90	-6,05	-5,95	-7,35	-6,85	-6,80	-6,70	-5,90
Winterpeil	-6,46	-6,25	-6,25	-6,40	-6,65	-6,60	-6,39	-6,00	-6,15	-6,05	-7,35	-6,85	-6,80	-6,70	-6,25

Kwel

Het hydrologische systeem in het plangebied wordt voornamelijk bepaald door het oppervlakte-waterstelsel, verschillen in polderpeilen, maaiveldhoogteverschillen, de sterk wisselende weerstand van de deklaag en de stijghoogte in het eerste watervoerend pakket. De grondwaterstroming in het eerste watervoerend pakket in het studiegebied loopt van het zuidoosten (Holland-

sche IJssel) naar het noordwesten (Rottemeren en omliggende polders), waarbij de intensiteit in die richting afneemt (Staatsbosbeheer en Dienst Landelijk Gebied, 2007). In het gehele studiegebied is een kwelsituatie aanwezig met uitzondering van hogere gronden van De Bovenlanden nabij de Hollandsche IJssel. De kwelintensiteit bedraagt 0,2 tot 2 mm/dag. De kweldruk is hoog, vooral in het zuidelijke deel van het plangebied ten noorden van de Ringvaart. De verschillen in kwelintensiteit worden voor een belangrijk deel bepaald door verschillen in weerstand van de deklaag en de hierin voorkomende snelle afwisseling van afzettingen. Voor deze afzettingen geldt dat tot aan het pleistocene zand (op een diepte van circa NAP -12 m) sprake is van klei- en veenafzettingen. Op een aantal plaatsen in het studiegebied worden deze afzettingen doorsneden door geulafzettingen (Afzettingen van Gorkum). De hoogteligging van de top van deze geulafzettingen bedraagt volgens de geologische kaart circa NAP -9 m, dit komt overeen met een diepteligging van 3,5 à 4 m beneden maaiveld (m-mv).

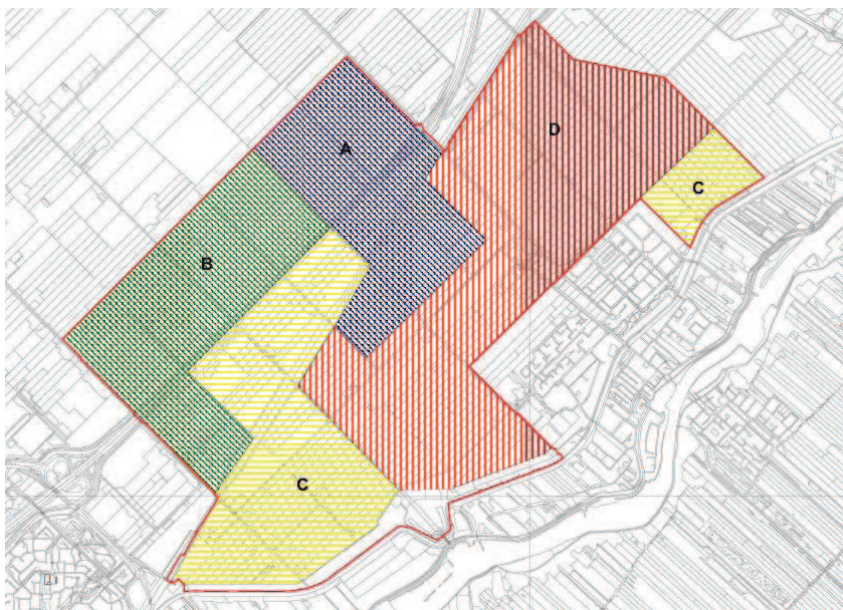
Bodemdaling

Door ontwatering en oxidatie van het veen en de slappe klei treedt bodemdaling op, de oppervlaktewaterpeilen dienen na verloop van tijd hieraan te worden aangepast teneinde het land voor de agrarische functie te behouden. Na deze peilindexatie zal dit proces zich herhalen. Dit is een onomkeerbaar proces. Metingen wijzen uit dat, afhankelijk van het slootwaterpeil, het veenpakket in de gebieden die als landbouwgrond in beheer zijn, jaarlijks met zo'n 6 tot 12 mm per jaar dunner wordt (van den Akker, 2005). Bij voortzetting van de huidige praktijk, waarin het waterpeil telkens weer wordt aangepast aan het landbouwkundige gebruik, wordt het veengebied dus stap voor stap, naar "beneden gemalen". Pas als het gehele veenpakket verdwenen is, komt dit proces tot een einde. Afhankelijk van de dikte van het veenpakket zal dit proces zo'n 150 tot maximaal 500 jaar duren (Rienks et al., 2002).

Bodem, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit: gebiedsprofielen

Om te komen tot een optimalisatie van de natuurontwikkelingpotenties, is voor het gehele plangebied de "Globale Systeemanalyse Restveen en Groene Waterparel" (in de verdere tekst GSA genoemd) opgesteld, waarin op basis van de bodemopbouw (en humusprofielen), grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit karakteristieke gebiedsprofielen (A, B, C en D) zijn geschetst. Deze vormen de basis voor de keuzes omtrent natuurdoeltypen en bijbehorende richtpeilen. De gebiedsprofielen zijn hieronder samengevat. De gebiedsprofielen zijn op de kaart weergegeven in figuur 5.2.

Figuur 5.2 Gebiedsprofielen

Gebiedsprofielen*Gebiedsprofiel A*

In dit gebied bevindt de katteklei zich op minder dan een meter van het maaiveld (maaiveld = NAP -5,5 m), gemiddeld maaiveld -0,9 m (NAP -6,4 m). Nu kenmerkt dit gebied zich doordat het mineraal- en voedselarm is. De potenties voor (semi)terrestrische natuur zijn beperkt. De natuurontwikkeling richt zich op aquatische natuur ten behoeve van soorten die in voedselarme condities gedijen. In de GSA is een oppervlaktewaterichtpeil voor dit gebied genoemd van NAP -5,9 m, met een laagst toelaatbaar peil van NAP -6,2 m. Op het moment dat katteklei droogvalt, oxideert en vindt verzuring van het milieu plaats. Teveel vernatten is eveneens ongewenst, omdat dan de fosfaatrijke bovengrond uitspoelt en de voedselarme condities met bijbehorende soorten teniet worden gedaan. Om geo-chemische processen op het raakvlak van bodem en water te versterken wordt een flexibel peil nagestreefd. Aanvoer van oppervlaktewater is alleen wenselijk indien het peil zover dreigt uit te zakken dat de katteklei droogvalt. Dit profiel komt voor in de Groene Waterparel en Restveen deelgebied 1 en 2.

Gebiedsprofiel B

De kansen voor natuurontwikkeling worden het beste benut indien de basenrijke kwel volledig wordt benut. Dit betekent dat hier ingezet moet worden op het vasthouden van dit kwelwater en regenwater, zonder dat dit betekent dat het peil zo hoog komt dat de kwel juist weer wordt weggedrukt. Omdat het gewenste evenwicht tussen kwel en neerslag nog onderwerp van verder onderzoek is, wordt op dit moment volstaan met het aangeven van een zekere bandbreedte. De bandbreedte voor het richtpeil volgens de GSA ligt tussen NAP -5,9 m en NAP -6,35 m. Dit profiel komt voor in de Groene Waterparel.

Gebiedsprofiel C

Dit gebied leent zich vooral voor voedselrijke moerasnatuur (waarvoor de potenties zich aandienen gelet op de waterkwaliteit), rietruigte, struweel en bos (dit laatste wel op niet al te grote schaal vanwege de negatieve invloed van bladval op de waterkwaliteit). Het peil in deelgebied C kan in principe gelijk zijn aan dat in de Tweede Tocht (NAP -6,5 m), maar kan eventueel nog geoptimaliseerd worden op basis van de fosfaattoestand – die mogelijk aanleiding geeft om af te graven – van de bodem. Dit resulteert, gelet op de maaiveldhoogte ter plaatse, in een sterk vernat gebied. Door de relatief hoge kweldruk, waardoor er met het grondwater mineraal- en voedselrijk water wordt aangevoerd, is een hoger peil hier gewenst. Hierdoor zal de kwel enigszins worden weggedrukt en de waterkwaliteit worden verbeterd. Dit hogere peil (te denken valt aan NAP -6,3 m) kan het best het worden gerealiseerd door het vasthouden van regenwater en de afvoer van het overtollig water uit de Groene Waterparel via dit gebied te organiseren. Dit profiel komt voor in Restveen deelgebied 1 en 2.

Gebiedsprofiel D

Dit profiel biedt weinig potentie voor het ontwikkelen van aquatische dan wel (semi-)terrestrische natuurdoeltypen. De beste potenties lijken vooralsnog te liggen in het inrichten (oppervlaktewaterpeil wat verhogen) en beheren ten behoeve van een weidevogeldoelstelling (het is nu reeds het weidevogelrijkste deel binnen het studiegebied). Een peil van NAP -6,35 m past prima bij deze doelstelling. Een lager peil dan NAP -6,35 m (ook niet in stapjes om de bodemdaling te volgen) is niet gewenst omdat, indien op lange termijn (25 jaar) besloten wordt om ook in dit deelgebied natuurontwikkeling uit te voeren, het tegen die tijd erg lastig wordt het peil weer op te zetten. Omdat een (steeds) lager peil juist in dit deelgebied met hoge kweldruk zal leiden tot een steeds sterkere invloed van het zeer mineraal- en voedselrijke grondwater in het oppervlaktewater, zal op termijn – om nog enige natuurkwaliteit in de sloten te realiseren – de behoefte aan het wegdrukken van de kwel door het peil flink te verhogen, groot zijn. Tegen die tijd is de bodem dan echter zover gedaald, dat de percelen dan als gevolg van die peilverhoging waarschijnlijk sterk vernatten wat de kans op het massaal vrijkomen van fosfaat sterk vergroot. Dit kan alleen worden voorkomen indien grote delen zullen worden afgegraven. Het lijkt dan ook voor de hand te liggen om het oppervlaktewaterpeil min of meer te fixeren en op de percelen te kiezen voor drogere natuurdoeltypen. Dit profiel komt voor in Restveen deelgebied 1 en 2.

Waterveiligheid en wateroverlast

Ingeval van een extreme hoeveelheid neerslag (en in het bijzonder als er een maalstop wordt ingesteld omdat in de boezem een kritisch waterpeil is bereikt) kan in delen van de Zuidplaspolder wateroverlast optreden. Dit zal het eerst gebeuren in de laagst gelegen delen. Binnen het plangebied betreft dit vooral het deel van het Restveengebied waar via een wijzigingsbevoegdheid natuurontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Gebaseerd op het Waterbeheersplan van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2007-2010, "Samen werken aan de wateropgave" bedraagt het huidige watertekort 0,5 ha. Wordt rekening gehouden met het middenscenario van de klimaatverandering, dan bedraagt het tekort 1,5 ha. In vergelijking met de noordelijk, stroomopwaarts gelegen gebieden is dit tekort overigens gering.

Het gehele Restveengebied is door het Hoogheemraadschap aangemerkt als risico-overstromingsgebied bij een doorbraak van de waterkering langs de Hollandsche IJssel en/of de Gouwe. Uit modelberekeningen blijkt dat dit gebied binnen 6 uur overstroomt en dat het water 0,6 tot 1,3 m hoog kan komen te staan. Bovendien kan daarbij, afhankelijk van de locatie, sprake zijn van hoge stroomsnelheden.

Een ander verschijnsel dat zich met name in het Restveengebied manifesteert, is het voorkomen van wellen ter plaatse van de slootbodemp. De relatief lichte, venige deklaag komt daarbij, als gevolg van de grote heersende waterdruk in het onderliggende pleistocene zandpakket, omhoog. Dit verschijnsel bemoeilijkt het waterbeheer. Het opzetten van het oppervlaktewaterpeil is hier wenselijk om dit verschijnsel tegen te gaan. Peilaanpassing, zoals te doen gebruikelijk, om de bodemdaling te volgen versterkt dit effect nog meer.

Autonome knel- en aandachtspunten

Op dit moment zijn binnen het plangebied (met name ter plaatse van Groene Waterparel, Restveengebied waar via een wijzigingsbevoegdheid natuur wordt mogelijk gemaakt en het overige deel van het Restveengebied) de volgende waterhuishoudkundige knelpunten en aandachtspunten te onderscheiden:

- er is versnippering van het waterbeheer door de vele peilgebieden;
- er zijn gebieden met een risico van wateroverlast vanuit het oppervlaktewater;
- met name in het gebied nabij gemaal Kroes, Restveen deelgebied 1, is sprake van het opbarsten van de deklaag door de kweldruk;
- het gebied ten zuiden van de A20/spoorlijn Gouda-Rotterdam loopt risico's op overstroming als gevolg van een doorbraak van de waterkering;
- onder andere het gebied van de Groene Waterparel wordt gekenmerkt door hoge aquatisch-ecologische kwaliteiten en potenties die thans onvoldoende worden benut;
- de (ecologische) kwaliteit van het oppervlaktewater is in grote delen van de polder slecht vanwege voedselrijke en/of brakke kwel en de slechte kwaliteit van het inlaatwater vanuit de Ringvaart;
- de aanwezigheid van kattenklei in de ondiepe ondergrond vormt een risico voor de (aquatische) ecologie indien deze wordt blootgesteld aan zuurstof, bij het verlagen van het waterpeil; een sterke verzuring van het milieu kan het gevolg zijn.

Toetsingskader

Rijksbeleid

Het Rijk heeft met het kabinetsstandpunt Anders omgaan met Water, Waterbeleid in de 21^e eeuw, (WB21, 2000) het advies van de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw omarmd. Men deelt de zorg dat het huidige watersysteem niet in staat is om klimaatverandering, bevolkingsgroei en economische groei goed op te vangen. Het waterbeheer moet veranderen om Nederland in de toekomst, wat water betreft, veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden.

De Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000) schrijft voor dat in 2015 alle zogenaamde waterlichamen (oppervlaktewater inclusief waterbodem, oever, flora en fauna) een "goede ecologische toestand" (GET), en voor sterk veranderde/kunstmatige wateren een "goed ecologisch potentieel" (GEP) moeten hebben bereikt. De chemische toestand moet voor alle waterlichamen in 2015 goed zijn.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) zijn in 2003 voorgaande beleidsstukken, zoals de Europese kaderrichtlijn Water, Waterbeleid in de 21^e eeuw en de 4^e Nota waterhuishouding, verregaand geïntegreerd en geconcretiseerd. Het gevoerde beleid betreft de volgende zaken:

- integraal waterbeheer vormt het uitgangspunt; door middel van deze integrale benadering wordt nagestreefd dat het land veilig en bewoonbaar blijft, met gezonde en duurzame watersystemen;
- men beaamt de noodzaak van verandering in het huidige waterbeheer om Nederland in de toekomst, wat water betreft, een veilig, leefbaar en aantrekkelijk land te houden; de watertoets wordt als procesinstrument geïntroduceerd;
- het volgende dient te worden bereikt: meer ruimte voor water in boezemlanden, vergroting van het waterbergend vermogen, vermindering van de verdroging, afname van de bodemdaling en optimale afstemming van het water-, ruimtelijke ordening-, natuur-, milieu- en landbouwbeleid;

- de belangrijkste aanbevelingen van de commissie Waterbeheer 21^e eeuw – zoals de nieuwe aanpak van de trits "vasthouden, bergen, afvoeren", zo min mogelijk afwenteling, de stroomgebiedbenadering en de watertoets – zijn overgenomen;
- voor 2015 dienen alle waterlichamen een "goede ecologische toestand" (GET), en voor sterk veranderde/kunstmatige wateren een "goed ecologisch potentieel" (GEP) te hebben bereikt.

Provinciaal beleid

De nota Regels-voor-Ruimte (2005) vormt samen met het streekplan het belangrijkste toetsingskader voor ruimtelijke plannen. Verwezen wordt naar paragraaf 2.2.

Het Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010 (2006) betreft een concretisering van het streven van de provincie naar duurzaamheid. In dit plan is het provinciale beleid voor milieu en water, en ook voor natuur en landschap geïntegreerd. Rekening is gehouden met het beleid vanuit de KRW en het NBW. De provincie wil met het beleidsplan een gezond, groen en veilig leef- en investeringsklimaat realiseren. Een duurzame ontwikkeling van stedelijk en landelijke gebied wordt voorgestaan door het toepassen van de lagenbenadering. Het beleidsplan bevat de randvoorwaarden vanuit onder meer de ruimtelijke wateropgave en aspecten van veiligheid (risico's van wateroverlast en overstroming).

Beleid waterschap

In het waterbeheerplan 2007-2010 (2006) van Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard "Samen werken aan de wateropgave" is het beleid opgenomen van het Hoogheemraadschap. De missie van het Hoogheemraadschap is "droge voeten en schoon water". De doelstellingen ten aanzien van dit plangebied zijn op hoofdlijnen verwoord in de strategische visie: "In het laagst gelegen gebied van Nederland zorgt het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard voor droge voeten en schoon water. Door het versterken van dijken en het voorkomen van wateroverlast én door het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater, creëren we een veilige en leefbare omgeving voor inwoners en bedrijven."

Het waterbeheer in de Zuidplaspolder kent een groot aantal problemen. Toen bekend werd dat in de Zuidplaspolder grootschalige ruimtelijke veranderingen op stapel zouden staan, heeft het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard daarom vroegtijdig de bestaande knelpunten en gewenste ontwikkelingen in kaart gebracht: eerst in de "Waterkanskaart Zuidplaspolder", en daarna, meer toegespitst op de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen, in het "Bestemmingsplanadvies Zuidplaspolder". Voor het toekomstige watersysteem streeft het Hoogheemraadschap daarin twee doelen na:

- peilgebieden samen te voegen om daarmee het thans sterk versnipperde peilbeheer meer veerkrachtig te maken;
- het vervangen van het huidige systeem van hoge zomer- en lage winterpeilen door een meer natuurlijke peilbeheer.

Beoogde ontwikkeling

Ten aanzien van de ontwikkeling, zijnde natuurontwikkeling, zijn De Groene Waterparel en het Restveen-deelgebied, waar natuurontwikkeling via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk wordt gemaakt, relevant. In de overige deelgebieden vinden geen ontwikkelingen plaats (en wijzigingen met betrekking tot het waterbeheer).

Groene Waterparel

In dit gebied wordt ontwikkeling van natuur nagestreefd, gecombineerd met extensieve recreatie. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de bestaande bebouwing gehandhaafd blijft inclusief de daar direct bijbehorende erven. Hoewel binnen deelgebied Waterparel twee gebiedsprofielen (A en B) zijn onderscheiden in de GSA (2007) met haar eigen karakteristieken, wordt in de eindsituatie één peilvak gerealiseerd. Het waterpeil zal (licht) worden verhoogd waarbij het vaste zomer- en winterpeil wordt vervangen door een meer natuurlijk flexibel peil binnen een bandbreedte. Op basis van genoemde GSA zou deze bandbreedte moeten liggen tussen NAP -5,9 m en NAP -6,2 m. Een lager peil is niet gewenst in verband met de aanwezigheid van ondiep gelegen kattenklei (bodemprofiel A) dat bij droogvallen een sterke verzuring van het milieu tot gevolg kan hebben. Teveel vernatten is eveneens ongewenst omdat dan de fosfaatrijke bo-

vengrond uitspoelt en de voedselarme condities met bijbehorende soorten teniet worden gedaan.

Het oppervlak open water neemt toe doordat het slotenpatroon wordt verdicht of bestaande sloten worden verbreed met bijvoorbeeld plasbermen. Een en ander in verband met de beoogde versterking van aquatisch ecologische waarden. Tevens wordt zorg gedragen voor een plasdrassituatie in de ondiepe oeverzone (door het verlagen van de oeverzone). De binnen het plangebied gelegen Vierde Tocht wordt eveneens verbreed en onderdeel van het nieuwe peilvak en peilregime. De afvoer van overtollig water vanuit de noordelijker, stroomopwaarts gelegen delen van de Zuidplaspolder richting gemaal Kroes zal, net als in de huidige situatie, om het gebied heen via de Tweede Tocht verlopen. Dit betekent dat het peil van de Vierde Tocht aan de noordzijde een sprongetje omhoog maakt en aan de zuidzijde, via een stuw, een sprongetje omlaag maakt. Onder vrij verval kan het nieuwe peilvak overtollig water in zuidelijke richting afvoeren.

Restveen deelgebied waar natuurontwikkeling via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk wordt gemaakt

Voor het Restveengebied geldt deels een doelstelling van natuurontwikkeling en deels van behoud van de agrarische functie. Voor de situering van het te ontwikkelen natuurgebied is gekozen voor het gebied tussen de Tweede en de Vierde Tocht. In dit gebied wordt de ontwikkeling van een gebied van maximaal 75 ha grotendeels natte natuur in combinatie met extensieve recreatie nagestreefd. Het overige gebied zal in gebruik blijven als agrarische gronden. Er wordt uitsluitend uitgegaan van een minnelijke verwerving en er is dus geen sprake van gerichte verwerving. Evenals in de Groene Waterparel blijven de bestaande bebouwing en de bijbehorende erven in hun huidige functie gehandhaafd. Het beleid inzake het waterpeil ter plaatse van de percelen waar natuurontwikkeling wordt nagestreefd zal voorlopig niet worden gewijzigd, vanwege de verwachte mozaïek van natuur en agrarische functies. Dit betekent dat het peil zich voorlopig zal aanpassen aan de behoefte van de bestaande agrarische functies, verbandhoudend met de voortgaande bodemdaling. Pas als een groot gebied van aaneengesloten percelen een natuurfunctie kunnen krijgen zal nader onderzoek moeten uitwijzen in hoeverre de waterhuishouding en het bijbehorende peilregime zou kunnen worden aangepast om de potenties voor natuurontwikkeling verder te optimaliseren. De richtpeilen zoals opgenomen in de GSA worden hierbij in acht genomen.

Beheer en onderhoud (algemeen)

Voor aanpassingen aan het bestaande waterhuishoudingsstelsel dient bij het Hoogheemraadschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de "Keur" (ex artikel 77 en 80 van de Waterschapswet). Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven en verbreden van watergangen, het aanbrengen van een stuw of het aanpassen van waterkeringen etc. In de Keur is ook geregeld dat "beschermingszones" voor watergangen en waterkeringen in acht dienen te worden genomen. Het komt erop neer dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van het waterschap gebouwd en opgeslagen mag worden. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of de veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de "Keur". Het onderhoud en de toestand van de (hoofd)watergangen worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Overleg met de waterbeheerder (watertoets)

Zoals hiervoor is aangegeven is bij het opstellen van de MER-beoordeling en het bestemmingsplan rechtstreeks gebruikgemaakt van informatie van het Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap was ook rechtstreeks vertegenwoordigd in de werkgroep die betrokken is geweest bij verschillende onderzoeken, het tot stand komen van de mer-beoordeling en het bestemmingsplan. Het voorontwerp van het bestemmingsplan en de overlegreactie van het Hoogheemraadschap hierop is verwerkt in dit bestemmingsplan.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

De beoogde natuurontwikkeling heeft een positief effect op de waterhuishouding. Dit geldt vooral voor de Groene Waterparel. Door de functieverandering van agrarisch naar natuur zal de belasting van het water door bemesting in de Groene Waterparel en het Restveen-deelgebied natuurontwikkeling afnemen. Ter plaatse van de natuurontwikkeling van de Groene Waterparel

zal het peil binnen een bandbreedte vrij bewegen (flexibel peil) en niet langer mee verlaagd worden met de bodemdaling. Door de vernatting neemt de veenoxidatie, de daarmee gepaard gaande CO₂-uitstoot, en de bodemdaling af. Door het samenvoegen van kleinere peilvakken binnen de Groene Waterparel is het waterbeheer eenvoudiger. Het plan is in overeenstemming met het gerichte advies dat het Hoogheemraadschap ten behoeve van de bestemmingsplannen in de Zuidplaspolder heeft opgesteld.

In het bestemmingsplan zijn de hoofdwatgangen en waterkeringen, inclusief hun beschermingszones als zodanig bestemd. Voor waterkeringen geldt een zogenaamde dubbelbestemming, welke als eerste bestemming "Infrastructuur-Waterstaat" heeft. Water is direct bestemd als "Water". In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor het wijzigen van de waterpeilen in de Groene Waterparel, zodat is geborgd dat eventuele negatieve milieueffecten worden voorkomen (droogvallen en oxidatie kattenklei en sterke verzuring van het milieu dan wel uitspoeling van de fosfaatrijke bovengrond).

5.4. Ecologie

Beoogde ontwikkeling en relevante regelgeving

In de Groene Waterparel zal versneld worden onteigend voor de realisering van nieuwe natuurgebieden. Na verwerving kan ook het waterpeilbeheer in ecologische zin worden geoptimaliseerd. In het Restveengebied wordt vooralsnog gestreefd naar verwerving van gronden op vrijwillige basis. Uiteindelijk zal ook hier een aaneengesloten natuurareaal met optimaal peilbeheer worden gerealiseerd. Door nog te realiseren verbindingsszones richting 't Weegje en verder en in zuidelijk richting over de Hollandsche IJssel zal het plangebied moeten worden verbonden met de PEHS.

Over de uiteindelijke inrichting en het te voeren beheer (maaïen of begrazen, plaggen of niet, wel of geen moerasbos, inrichting ecologische verbindingsszones, al of niet recreatieve ontsluiting) zullen in een later stadium, mede op basis van aanvullend onderzoek, nog nadere keuzes worden gemaakt. De gedetailleerde inrichting en het beheer en de daarmee samenhangende natuurdoelen zijn geen ruimtelijke aspecten die in het bestemmingsplan (kunnen) worden vastgelegd.

Toetsingskader

Beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, Nota Ruimte)

In het algemeen is het ruimtelijk beleid voor de EHS-gebieden (Ecologische Hoofdstructuur) gericht op behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In de Nota Ruimte wordt aangegeven dat de EHS netto door provincies in hun streekplannen moet worden begrensd. Na begrenzing behoren deze gebieden tot beschermde natuurgebieden en geldt het "nee, tenzij"-regime. Hierbij zijn nieuwe ontwikkelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied (actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied) significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Voor de in het plangebied beoogde natuurontwikkeling is dit nee, tenzij-regime niet relevant.

Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

De Flora- en faunawet (Ffw) bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontnemen of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet en bijbehorend Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Vrijstellingenbesluit) kent verschillende beschermingsregimes voor diverse soorten.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Ffw de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg staat. Dit doet zich alleen voor, wanneer de uitvoering van het bestemmingsplan tot ingrepen noodzaakt waarvoor geen vrijstelling geldt of geen ontheffing op grond van de Ffw kan worden verleend.

Provinciaal compensatiebeleid

Het provinciale compensatiebeginsel is van toepassing op de volgende gebiedscategorieën:

1. (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur;

2. natuurgebieden buiten de PEHS: opgenomen in streekplan en/of begrensde natuurmonumenten in het kader van de Natuurbeschermingswet;
 3. biotopen van zogenoemde Rode Lijstsoorten en gebieden buiten de EHS met (zeer) hoge natuurwaarden;
 4. beplantingen vallend onder de Boswet;
 5. Randstad Groenstructuurprojecten en vier Strategische Groen Projecten;
 6. rijksbufferzones;
 7. gebieden met zeer hoge landschappelijke waarden.
- In het plangebied is categorie 3 van toepassing.

Resultaten van het onderzoek: huidige waarden

Regionale ecologische structuur

Het plangebied ligt enigszins geïsoleerd van de PEHS en is niet direct verbonden met de bovenregionale structuur van de Rottewig, het Bentwoud en de Krimpenerwaard. Door nog te realiseren verbindingzones richting het Weegje en verder en in zuidelijke richting over de Hollandse IJssel zal het plangebied volgens het provinciale natuurbeleidsplan moeten worden verbonden met de PEHS.

Via het netwerk van waterwegen en spoor- en wegbermen is er op een lager schaalniveau momenteel wel sprake van een beperkt functionerend ecologisch netwerk.

Natuurwaarden in het plangebied

Algemeen

Het plangebied heeft een overwegend intensief agrarisch grondgebruik met rundveehouderij als overheersende productietak. Het grondgebruik laat weinig ruimte voor behoud of ontwikkeling van natuurwaarden. Door vroeg en massaal maaien staan de nog aanwezige weidevogelpopulaties onder druk. Het regelmatig scheuren en herinzaaien van grasland laat geen ruimte voor de ontwikkeling van soortenrijke graslanden. Tevens belast dit bodem en oppervlaktewater met bestrijdingsmiddelen en grote hoeveelheden nutriënten die vrijkomen bij het scheuren van de grasmatten.

Een ander ecologisch knelpunt vormt de doorsnijding van het gebied met zware infrastructuur (A20, spoorlijn). Beide verkeeraders vormen ecologische barrières, doch met name de spoorbermen vormen tevens ecologische verbindingzones. Vooral de A20 vormt een forse verstoringbron die met name invloed heeft op de broedvogeldichtheden in de omgeving.

Ecologisch bijzonder in het plangebied zijn daarentegen de watermilieus vanwege de wisselwerking met kattenkruis; vegetaties en macrofauna zijn plaatselijk zeer bijzonder en de visfauna is goed ontwikkeld.

De bebouwingslinten in het gebied zijn daarnaast nog van enige ecologische betekenis door de aanwezigheid van vleermuizen, broedende struweelvogels en uilen. De natuurwaarden worden onderstaand per soortengroep nader toegelicht.

Flora

De huidige floristische waarden van de graslanden in het plangebied zijn gering, hetgeen samenhangt met het intensieve agrarische grondgebruik. De graslanden worden gedomineerd door algemeen voorkomende grassen als engels raaigras, ruw beemdgras, fioringras en gestreepte witbol. Ook het beperkte aandeel kruiden bestaat uit algemene soorten als witte klaver, vogelmuis en paardenbloem. Soortenrijke oevervegetaties zijn plaatselijk wel aanwezig. Soortenrijker zijn de wegbermen. Vooral in de meer zuidelijke, richting de IJssel, gelegen bermen van Restveen komen kenmerkende soorten van het Glanshaververbond voor. Vegetaties van onder andere knoopprijs, wilde peen en pastinaak wijzen hier op kalkrijke, zandige klei.

Ook de slootkanten zijn relatief soortenrijk. Langs percelen met een geringe drooglegging (vooral te vinden in Groene Waterparel en het zuidelijk deel van Restveen) komen drassige ingetrapte kanten voor met soorten als beekpung, moeraswalstro en pijptorkruid. In het overige deel van Restveen hebben de slootkanten een ruiger karakter met moerasandoorn, watermunt en grote brandnetel.

De grote en brede watergangen (de tochten) zijn dikwijls, op plaatselijk wat kroos na, vegetatieloos. De kleinere sloten worden dikwijls gekenmerkt door algemeen voorkomende soorten, zoals kroosvaren, diverse kroossoorten, smalle waterpest en grof hoornblad. Vooral de laatste wijzen niet alleen op voedselrijk, maar ook op hard water. In ondiepe delen staan dikwijls liesgras, grote egelskop en pijlkruid. Ook zwanenbloem komt relatief veel voor. In het deelgebied

Groene Waterparel bevinden zich sloten vol met ondergedoken, drijvende en emergente waterplanten zoals brede waterpest, witte waterlelie, drijvend fonteinkruid, holpijp en pijlkruid. Vooral in het Restveengebied zijn veel kranswieren aangetroffen.

Plaatselijk komen zeer bijzonder watervegetaties voor. Door de wisselwerking van de vrij voedselrijke kwelstromen met katteklei ontstaat een voedselarm milieu waarin zeldzame soorten voorkomen die karakteristiek zijn voor oligotrofe, zure wateren. Het betreft onder meer pilvaren, knolrus, vlottende bies, kleinste egelskop en stijve moerasweegbree (de laatste drie soorten staan op de landelijke Rode Lijst van bedreigde soorten). Deze soorten behoren tot gemeenschappen van de Oeverkruid-klasse en komen slechts op enkele locaties in de provincie Zuid-Holland voor (naast Groene Waterparel zeer lokaal in Polder Nieuwkoop). In Nederland zijn deze meestal gebonden aan voedselarme vennen en zijn daarom uniek voor Zuid-Holland. Verzuring en neerslag van fosfaat met ijzer zijn direct toe te schrijven aan de uitwisseling met katteklei. Ook de relatief hoge nitraatgehaltes wijzen hierop. De kwel kan plaatselijk in kwaliteit variëren, afhankelijk van de opbouw van de ondergrond. In het gehele plangebied zijn zandbanen van het oude krekenspatroon in de ondergrond aanwezig. Ter hoogte van een zandpakket is de weerstand van de deklaag aanmerkelijk kleiner en kan kwel gemakkelijk in het maaiveld treden.

Voor het gehele Waterparelgebied geldt dat er in het grootste deel van de sloten helder water voorkomt, gekenmerkt door een vegetatie met gewoon kransblad, brede waterpest (Rode Lijst) en drijvend fonteinkruid. In het Restveengebied is de situatie voor het water weinig waardevol. Incidenteel komen drijfbladvegetaties met gele plomp voor. Ook de oevervegetaties zijn hier weinig waardevol.

Beschermde plantensoorten in het gebied zijn zwanenbloem en dotterbloem. Zwaar beschermde soorten zijn afwezig.

Amfibieën en reptielen

In het plangebied komen vier algemene amfibiesoorten in hoge dichtheden voor, te weten gewone pad, groene en bruine kikker en kleine watersalamander (allen wettelijk beschermd). Van de zwaar beschermde rugstreeppad zijn geen waarnemingen bekend, maar onder meer bij Gouda en Waddinxveen zijn populaties aanwezig. Gezien de bouwactiviteiten in de regio en in het plangebied, is het favoriete biotoop van deze pioniersoort (kaal zand, ondiepe plassen) altijd wel ergens aanwezig. De grote mobiliteit van deze soort maakt dat de aanwezigheid van de rugstreeppad in het plangebied aannemelijk is.

Recent (mei 2007) is in het noordelijk deel van het Waterparelgebied een ringslang bij een geschikte broedhoop aangetroffen. Mede gezien het grote voedselaanbod voor de ringslang (in de vorm van amfibieën), de nabijheid van de stabiele populatie in 't Weegje en de migratiemogelijkheden via de spoorbermen is het aannemelijk dat in het plangebied sprake is van een (kleine) populatie ringslangen (Adviesbureau Mertens, 2007). De ringslang is een zwaar beschermde en kwetsbare Rode Lijstsoort.

Vissen

De visgemeenschap in het Waterparelgebied bestaat uit het ruisvoorn/snoektype of het zeelt/kroeskarpertype. Het ruisvoorn/snoektype is de visgemeenschap die kenmerkend is voor de hoogste ecologische toestand en heldere, plantenrijke situaties. Zwaar beschermde vissoorten zijn hier kleine modderkruiper en bittervoorn. Met name de eerste is in hoge dichtheden aanwezig. Mogelijk is hier ook de niet beschermde Rode Lijstsoort vetje aanwezig.

In het Restveengebied is het watermilieu voedselrijk en troebel; brasem is hier een algemeen voorkomende vis.

Zoogdieren

In het plangebied zijn algemene zoogdiersoorten aanwezig als veldmuis, haas, mol, bosmuis, huisspitsmuis, wezel en hermelijn (allen wettelijk beschermd). In en rond de bebouwingslinten worden regelmatig vleermuizen waargenomen en zijn naar verwachting ook vaste verblijfplaatsen aanwezig. In het noordelijk deel van het Waterparelgebied zijn recent gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen. Alle soorten vleermuizen zijn zwaar beschermd. Wezel, hermelijn, laatvlieger en rosse vleermuis worden in 2008 toegevoegd aan de Rode Lijst van bedreigde zoogdiersoorten in Nederland.

Broedvogels

Het gebied herbergt nog relatief veel weidevogels (grutto, tureluur (beiden Rode Lijstsoorten), scholekster, Kievit). De hoogste dichtheden zijn aanwezig op enkele honderden meters van wegen en bebouwingslinten waar de verstoring door geluid en licht het geringst is. De populaties zijn de afgelopen jaren gestaag afgenomen. Het relatief lage broedsucces is vooral een gevolg van te vroeg en te massaal maaien. Vrijwillig weidevogelbeheer heeft de achteruitgang van de meeste soorten niet kunnen keren, hoogstens afremmen.

In de hele Zuidplaspolder ontbreken actuele en gedetailleerde inventarisatiegegevens van de broedvogelpopulatie, zodat geen informatie beschikbaar is over de aanwezige dichtheden en de trends in de populaties. In juni 2008 heeft ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van weidevogels in de Zuidplaspolder te Moordrecht. De belangrijkste conclusie uit dit rapport is dat alleen het gebied ten zuidoosten van de spoorlijn waardevol weidevogelgebied is. Dit wegens de aanwezigheid van Rode Lijstsoorten en een relatief grote diversiteit en dichtheid. In bijlage 6 is het gehele onderzoeksrapport opgenomen. In de aangrenzende regio Reeuwijk zijn de aantallen broedparen weidevogels de laatste 5 jaar redelijk stabiel, maar het broedsucces is waarschijnlijk onvoldoende om de populaties op langere termijn te handhaven (bron: Agrarische Natuurvereniging Weide- en Waterpracht, 2006). Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de trend in de Zuidplaspolder afwijkt van die in de regio Reeuwijk.

In de bebouwingslinten zijn typische erf- en struweelvogels aanwezig als spreeuw, witte kwikstaart, boerenzwaluw (Rode Lijst), heggenmus, winterkoning, merel, zanglijster, Turkse tortel, houtduif, ekster en verschillende mezen- en vinkensoorten.

In de wintermaanden foerageren 's nachts grote aantallen smienten in de polder, die overdag slapen op de surfplas bij Reeuwijk. Dit is tevens het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, onder meer aangewezen vanwege de grote aantallen smienten.

Alle inheemse vogelsoorten zijn wettelijk beschermd.

Resultaten van het onderzoek: effecten beoogde natuurontwikkeling

Groene Waterparel

Naar verwachting zal de Groene Waterparel een geschikt leefgebied gaan vormen voor zwaar beschermde soorten als rugstreeppad, ringslang, bittervoorn en kleine modderkuiper. Een deel van deze soorten is reeds aanwezig (ringslang, kleine modderkruiper) en voor andere soorten zal de vestiging sterk afhankelijk zijn van de realisering van verbindingzones naar de omgeving ('t Weegje, Krimpenerwaard, Rotte, Bentwoud). Afhankelijk van de keuze voor begrazings- of hooilandbeheer, zullen in de Groene Waterparel de bestaande weidevogelpopulaties door verruiging (sterk) afnemen dan wel zich kunnen handhaven en deels herstellen; het verkeerslawaaï vanaf de A20 blijft hier een beperkende factor. Ten aanzien van de aspecten duurzaamheid en kansen voor bijzondere watermilieus geldt een sterk positief effect doordat gronden snel verworven en ingericht kunnen worden en door het grote katteklei-areaal. Ook het peilbeheer kan hier geheel worden afgestemd op ecologische potenties.

Restveengebied Natuur

In het Restveengebied is de gewenste stabilisering van het waterpeil en het opheffen van de bestaande onderbemalingen afhankelijk van de mate waarin samenhangende gebieden kunnen worden verworven. Doordat voor dit gebied vooralsnog geen onteigeningstitel wordt ingezet, is een snelle realisering van een samenhangend natuurgebied en daarop afgestemd waterbeheer onzeker. In het gunstigste geval zal de maaiveldddaling en de stabilisering van het waterpeil aldaar pas op de lange termijn leiden tot een vernatting van de graslanden in een groot samenhangend gebied. In combinatie met een extensief hooilandbeheer ontstaan dan potenties voor bijzondere weidevogelgemeenschappen met zeldzame soorten.

Het watermilieu in het Restveengebied blijft door de keuze van minimale peilfluctuaties kwetsbaar in droge zomers, doordat reeds vroeg gebiedsvreemd water moet worden ingelaten. De mogelijke agrarische intensivering (maïs- en sierteelt) en de gangbare praktijk van graslandvernieuwing op de resterende agrarische percelen, vormt eveneens een risico voor bestaande en nieuwe natuurwaarden.

Het Restveengebied biedt bij het ontstaan van een mozaïek van natuur- en agrarisch grasland enige kans op behoud en herstel van de weidevogelpopulaties. Deze potenties worden echter sterk beperkt bij de ontwikkeling van (zelfs kleine) arealen moeras, rietruigte, bos en struweel en handhaving van het huidige peilbeheer. De zwaar beschermde soorten in het gebied zijn momenteel vooral gebonden aan sloten (vissen, amfibieën, ringslang) en bebouwingslinten

(vleermuizen). Deze soorten zullen zich naar verwachting in het Restveengebied kunnen handhaven aangezien het sloten- en bebouwingspatroon nauwelijks zal wijzigen. Voor een uitgebreidere effectbeschrijving wordt verwezen naar de notitie mer-beoordeling Restveen en Groene waterparel (mei 2008).

Formele toetsing aan het beleidskader

Beleid EHS

In de Groene Waterparel zal het natuurareaal versneld worden gerealiseerd. Elders (Restveen-gebied, verbindingszones) is de realisering afhankelijk van de mogelijkheid van grondverwerking. Nergens is sprake aantasting van bestaande delen van de EHS en/of Natura 2000. De mogelijke realisering van een landgoed nabij het gemaal Kroes draagt, afhankelijk van de inrichting en het beheer, bij aan een versterking van de in het beleid beoogde ecologische verbinding richting de Krimpenerwaard.

Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

In het plangebied komen enkele zwaar beschermde soorten voor (ringslang, kleine modderkruiper, vleermuizen) en wordt de aanwezigheid van andere soorten vermoed (onder andere rugstreeppad). Voor zover de realisering van het nieuwe natuurareaal gepaard gaat met grondwerkzaamheden kunnen deze soorten tijdelijk verstoord worden. Uiteindelijk resteert een groter en kwalitatief hoogwaardiger leefgebied. De gunstige staat van instandhouding van alle beschermde soorten komt niet in gevaar een de Flora- en faunawet staat de uitvoering van het bestemmingsplan dan ook niet in de weg.

Compensatiebeginsel natuur en landschap (provincie Zuid-Holland, 1997)

Het provinciale compensatiebeginsel is onder meer van toepassing ter plaatse van biotopen van zogenoemde Rode Lijstsoorten en gebieden buiten de EHS met (zeer) hoge natuurwaarden. De Rode Lijstsoorten van water- en oevermilieus zullen zich naar verwachting kunnen handhaven. In het Groene Waterparelgebied zal de verwachte verruiging als gevolg van het beoogde begrazingsbeheer leiden tot een sterke afname of zelfs het geheel verdwijnen van de Rode Lijstsoorten tureluur en grutto. Dit verlies zal elders gecompenseerd moeten worden. Indien gekozen wordt voor een hooilandbeheer blijven de weidevogels aanwezig en is er geen compensatieplicht aan de orde.

In het Restveengebied bestaat eveneens het gevaar dat grutto en tureluur verdwijnen, maar hier als gevolg van het te intensieve agrarische grondgebruik. Pas na verwerving van gronden voor natuurdoelen ontstaat zicht op behoud en herstel van de weidevogelpopulaties. Mogelijk kan hier zelfs een deel van de te verdwijnen weidevogels uit het Groene Waterparelgebied worden opgevangen, waarmee wordt voorzien in de vereiste compensatie. Omdat op dit moment nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over de uiteindelijke inrichting en het natuurbeheer, kan hieromtrent echter nog geen zekerheid worden geboden.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het plan past binnen het geldende beleid en in het gebied een aanzienlijke ecologische meerwaarde tot stand brengt. Aard en omvang van deze meerwaarde is sterk afhankelijk van de uiteindelijke keuzes ten aanzien van inrichting en beheer. Deze keuzes worden in het bestemmingsplan niet vastgelegd. Met de uiteindelijk gekozen maatregelen op het gebied van inrichting en beheer zal bij de nadere uitwerking van de inrichting, mede op basis van nog nader uit te voeren onderzoek, mede rekening worden gehouden met het provinciale compensatiebeleid. Op de plankaart wordt voor het Groene Waterparelgebied een natuurbestemming opgenomen. In het Restveengebied is een wijzigingsbevoegdheid naar natuur van toepassing (behalve voor de reeds verworven gronden met een rechtstreekse natuurbestemming).

5.5. Landschap, archeologie en cultuurhistorie

Beoogde ontwikkeling

Met dit bestemmingsplan wordt binnen het plangebied de herinrichting van agrarisch gebied mogelijk gemaakt. Hierbij zullen graafwerkzaamheden plaatsvinden. Daarvoor is beoordeeld of sprake is van archeologische en cultuurhistorische waarden die beschermd moeten worden of gedocumenteerd.

Toetsingskader

De Monumentenwet biedt bescherming aan archeologische en cultuurhistorische monumenten. De wet wordt momenteel aangepast ter implementatie van het Verdrag van Valetta. Het Verdrag van Valetta heeft als doel de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Waar mogelijk betekent dit in situ (in de bodem) behouden van deze waarden. In gebieden waar archeologische waarden voorkomen, of een reële verwachting bestaat dat zij aanwezig zijn, zal hiermee rekening moet worden gehouden bij het ontwikkelen van gebied. Het archeologisch erfgoed kan zijn:

- beschermde terreinen op grond van de Monumentenwet;
- terreinen van groot archeologisch belang volgens de Archeologische Monumenten Kaart;
- terreinen met reële archeologische verwachtingswaarden volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden.

In het kader van het bestemmingsplan is onderzocht of archeologische en cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed zal ook via de bestemmingsregeling beschermd moeten worden. Het rijksbeleid hieromtrent ligt vast in de Nota Belvédère.

Resultaten van het onderzoek

Landschap en cultuurhistorie

Huidige situatie

De Zuidplaspolder ligt aan de rand van het Groene Hart op de overgang van het veenweidelandschap naar het droogmakerijlandschap. Het veenweidelandschap met de smalle slagenverkaveling zoals in de Krimpenerwaard zien we ook in het zuidelijk deel van de polder, waar het veen niet is afgegraven. Noordelijk gaat die verkaveling over in een meer blokvormig patroon. Dit hangt samen met de bodem: gedeeltelijk afgegraven veen in het zuiden en zware zeeklei in het noorden. Het grondgebruik paste zich in eerste instantie aan de ondergrond aan: grasland ten behoeve van de melkveehouderij in het zuiden en akkerbouw in het noorden. In het overgangsgebied vinden we op de lichte klei enkele boomgaarden.

Structuurbepalend is het rationele patroon van lokale wegen en waterlopen. De bovenlokale doorsnijdingen van A20 en spoorlijn hebben nog geen effect op de ruimtelijke structuur van het gebied maar de verstedelijking langs de randen is wel sterk geënt op deze bovenregionale infrastructuur.

Kenmerkend zijn, naast het rationele wegen- en slotenpatroon, de openheid en het graslandkarakter. In het open landschap vallen de opgaande elementen sterk op. Markant is het hoogteverschil tussen de droogmakerij en het bovenland langs de rivier. De ringvaart met gemaal is eveneens goed herkenbaar. De bebouwingslinten en met beplanting vallen sterk op in het open landschap en dragen bij aan de herkenbaarheid van de ruimtelijke structuur. Ook de verstedelijking en verspreide glastuinbouw langs de randen kan als visueel storend worden ervaren

Het hiervoor beschreven kenmerkende patroon van wegen en waterlopen is behalve landschappelijk ook van cultuurhistorische betekenis. Deze patronen dateren nog van de tekentafel van de ontwerper van de polder (Ingenieur J.A. Beijerinck) en vormen een typisch Hollands cultuurgood.

Toekomstige situatie

Voor de Groene Waterparel treden als gevolg van de beoogde natuurontwikkeling de volgende effecten op:

- Hoewel beoogd wordt om door middel van aanvullend maaibeheer de openheid te behouden moet bij begrazingsbeheer toch worden uitgegaan van een zekere verruiging en verstruweling van het gebied. De openheid van het gebied zal daardoor afnemen. Bij een eventuele keuze voor hooilandbeheer kunnen het open landschap en de karakteristieke landschappelijke en cultuurhistorische patronen wel behouden blijven en zelfs geaccentueerd worden.
- De verruiging van het gebied zal tevens werken als afscherming van de stedelijke randen die in de omgeving als gevolg van toekomstige ontwikkelingen zullen ontstaan. Een rietkraag van 2 m hoog heeft voor de recreant op het naastgelegen wandelpad al een gunstig visueel effect.

- De ontwikkeling van een ruimtelijk mozaïek van water, moeras, grasland, ruigte en struweel, zal onder invloed van begrazing tamelijk willekeurig verlopen. Het is derhalve aanmerkelijk dat het karakteristieke rationele ruimtelijke patroon van wegen en waterlopen minder herkenbaar zal worden.
- Doordat het beoogde, wilde natuurlandschap in het plangebied geen cultuurhistorische referentie in het verleden heeft, maar het historische landschap juist verdoezeld, zullen veel bewoners en gebruikers van het gebied dit typische 21^e-eeuwse natuurbeeld maar matig waarderen. Ten opzichte van het verrommelde agrarische gebied met stedelijke randen, zal er echter veelal sprake zijn van een licht positieve waardering.

In het Restveengebied blijft sprake van een graslandgebied met sloten. Grondverwerving voor natuur vindt uitsluitend op vrijwillige basis plaats, zodat er vanuit wordt gegaan dat uiteindelijk een mozaïek van natuur- en landbouwgronden ontstaat. De beoogde natuurontwikkeling in het Restveen-deelgebied heeft de volgende landschappelijke effecten.

- Met uitzondering van het beoogde broekbos, is bij alle beoogde natuurdoeltypen¹⁾ sprake van een visueel open landschapsbeeld. Het beoogde bosareaal bedraagt slechts 10% van het totale natuurareaal dus bij een slim landschapsontwerp kan dit areaal zonder aantasting van de openheid worden ontwikkeld.
- Door behoud van het open landschap zal ook de visuele verstedelijking blijven bestaan en door stedelijke ontwikkelingen buiten het plangebied zelfs toenemen. De beoogde 10% moerasbos kunnen zodanig worden geplaatst dat daarmee de visuele verstedelijking wordt teruggedrongen. Ook de plaatselijke ontwikkeling van rietruigte kan worden gebruikt voor landschappelijke afscherming.
- De beoogde natuurdoeltypen kunnen geheel binnen de bestaande structuur van wegen en sloten worden ontwikkeld (dit is zelfs veruit het goedkoopst). Afhankelijk van kleine variaties in beheer per perceel kunnen zelfs blokvormige vegetatiepatronen worden ontwikkeld die de verkavelingstructuur accentueren.
- Door met de nieuwe natuurdoeltypen de bestaande historische landschapsstructuur te versterken en op een kleurrijke manier zichtbaar te maken, is er sprake van een grote recreatieve belevingswaarde. Hoe de landschapsdeskundigen ook mogen oordelen over historiserende landschapsontwikkeling; bewoners en recreanten waarderen het zeer hoog. Hetzelfde geldt ten aanzien van de recreatieve waardering van weidevogels; deze zijn onlosmakelijk verbonden met het historische, door mensen gemaakte Hollandse weidelandschap. De beoogde natuurontwikkeling het Restveengebied kan onder voorwaarden goede kansen bieden voor de weidevogels.

Archeologie

In het landschap zijn in het noordelijk deel van het plangebied nog stroomruggen waar te nemen (wanneer de akkers zijn geploegd). Deze stroomruggen zijn voormalige kreken die zijn verland met minder zettingsgevoelig materiaal, waardoor deze nu hoger zijn gelegen dan de rest van het plangebied (aardkundige waarden). Uit het onderzoek komt naar voren dat in het plangebied voor een deel sprake is van een redelijke tot hoge kans op archeologische sporen. Dit is met name het geval in een deel van de Groene Waterparel. Dit betreffen zandbanen van het oude krekenspatroon die in de ondergrond aanwezig zijn. De archeologische verwachtingswaarde ter hoogte van deze zandbanen zijn hoog: ze vormden een occupatiebasis en de kans op archeologische sporen is hier groot. De overige gebieden hebben slechts een lage archeologische verwachtingswaarde. Archeologische monumenten zijn in het plangebied afwezig.

De aanpassingen met betrekking tot het waterpeil zullen naar verwachting geen negatieve gevolgen hebben voor de mogelijk aanwezige archeologische waarden in het gebied (onder voorwaarde dat de peilaanpassingen niet lager zullen liggen dan het huidige laagste peil). De ontwikkeling van nevenactiviteiten in het Restveengebied, die gepaard gaan met graafwerkzaamheden en eventuele grondwerkzaamheden in het Restveengebied en de Groene Waterparel, vormen mogelijk wel een risico.

1) Nat, matig voedselrijk grasland, bloemrijk grasland van het zand en veengebied, bloemrijk grasland van het rivieren- en zeekleigebied, en nat, matig voedselrijk weidevogelgrasland, een gewenste configuratie van biotopen uit de verlandingsreeks met petgaten met soortenrijke verlandingszones, soortenrijke moerassen (bloemrijke rietlanden) en schraallanden (kleine zeggevegetaties), rietruigte en soortenrijk broekbos.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Het landschap zal als gevolg van de beoogde natuurontwikkeling wijzigen. In een deel van het plangebied moet rekening worden gehouden met een relevante archeologische verwachtingswaarde. Deze gebieden krijgen een dubbelbestemming op de plankaart en in de voorschriften, bestemd voor bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

5.6. Verkeer en vervoer

Beoogde ontwikkeling

De beoogde extensieve recreatie in de nieuwe natuurgebieden kan extra verkeer veroorzaken. Tevens wordt het fietspadennet uitgebreid en worden een erftoegangsweg met een beperkte verkeersfunctie opgeheven (opheffen gelijkvloerse spoorwegovergang). Ter plaatse van de Middelweg wordt een ongelijkvloerse spoorwegovergang gerealiseerd.

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient sprake te zijn van een aanvaardbare bereikbaarheid van het plangebied, een aanvaardbare verkeersafwikkeling en een aanvaardbare verkeersveiligheid.

Resultaten van het onderzoek

Verkeersstructuur en verkeersafwikkeling

Het verkeer van/naar het plangebied wordt met name afgewikkeld over de Middelweg en de Tweede Tochtweg. De Middelweg beschikt over een directe aansluiting op de A20 (aansluiting Moordrecht). De Tweede Tochtweg geeft via de Zuidplasweg aansluiting op de N219, die vervolgens aansluit op de A20. Via de N219 kan er eveneens richting Rotterdam gereden worden. De Middelweg en Vierde Tochtweg vormen de verbinding met de kern Moordrecht. Het gebied Bovenlanden wordt vanaf Nieuwerkerk aan den IJssel ontsloten via de Kortenoord (die aansluit op de N219) en vanaf de kern Moordrecht door de Schielandse Hoge Zeedijk West. De lokale ontsluitingswegen (Eerste, Tweede, Derde en Vierde Tochtweg, Spoorweglaan) en de N456 Provinciale weg hebben een maximumsnelheid van 80 km/h. Alleen de Middelweg en de Wethouder Visweg hebben een snelheid van 60 km/h. Op de A20 geldt een maximumsnelheid van 120 km/h.

De verkeersstructuur blijft grotendeels gehandhaafd. De meest relevante verandering is de opheffing van een erftoegangsweg met een zeer beperkte verkeersfunctie over het spoor. De bereikbaarheid van het plangebied zal niet structureel veranderen.

Voor de verkeersgegevens is gebruikgemaakt van de verkeersintensiteiten zoals deze zijn opgenomen in de verkeersmilieu kaarten (VMK) van Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel (situatie 2003 en 2020). Voor de verkeersintensiteiten van 2007 is uitgegaan van een autonome groei van 1,5% per jaar ten opzichte van het peiljaar 2003. Ten aanzien van de rijksweg A20 wordt door Rijkswaterstaat een andere verkeersintensiteit voor 2007 opgegeven dan op basis van de VMK is afgeleid (VMK geeft hogere waarden). In dit onderzoek wordt uitgegaan van de gegevens uit de VMK (worst case), ook voor 2020. Deze verkeersintensiteiten zijn opgenomen in de volgende tabel.

Tabel 5.1 Verkeersintensiteiten 2007 en 2020 (autonome situatie) in mvt/etmaal

wegvak (tussen zijweg A en zijweg B)	verkeersintensiteit 2007	verkeersintensiteit 2020
Tweede Tochtweg ten noorden van de A20	599	726
Tweede Tochtweg ten zuiden van de A20	1.541	1.920
Parallelweg Noord	853	3036
Parallelweg Zuid	5.884	11.868
Schielands Hoge Zeedijk West / Kortenoord	4.865	3.636
Kattendijk	4.853	7.560
Middelweg	8.202	15.996
Wethouder Visweg	2.216	4.716
N456 Middelweg	15.870	23.280
N456 Provinciale weg	14.851	39.774

Zuidplaspweg	2.917	6.768
Rijksweg A20	98.134	115.572

Door congestie op het hoofdwegenennetwerk (A20) ontstaat er in de huidige situatie op de wegen in en rond het plangebied sluipverkeer. Tevens komt er congestie voor op de N456.

De bereikbaarheid van het plangebied voor het autoverkeer kan op basis van de directheid van de routes als slecht worden aangemerkt: het gebied is niet goed toegankelijk en niet geschikt voor recreatief verkeer. Veilige en gemakkelijke poorten vanuit de stad ontbreken. Ook de congestie op wegen in en rond het plangebied vormt een aandachtspunt.

De toename van de verkeersproductie als gevolg van de beoogde extensieve recreatie (zie volgende alinea) zal zich met name manifesteren op de hoofdwegen in het gebied. De lokale wegen zullen hier naar verwachting weinig invloed van ondervinden. De toename van de verkeersintensiteiten door de aanleg van het natuurgebied met recreatievoorzieningen is gering, er is dan ook geen sprake van een verslechtering van de verkeersafwikkeling.

Verkeersproductie beoogde natuurontwikkeling

Door de verkeersaantrekkende werking van het natuurgebied met recreatievoorzieningen, zal de verkeersintensiteit op de wegen in en rond het plangebied gaan toenemen. Er is een berekening gemaakt op basis van de te verwachten bezoekersaantallen. Verwezen wordt naar bijlage 4. Hiervoor zijn normen gehanteerd van Staatsbosbeheer voor bezoekersaantallen per hectare per normdag. Een aanname voor dit gebied is 5 personen/ha/normdag bij het meest recente woningbouwprogramma¹⁾. Verder is er uitgegaan van een totale oppervlakte van 225 ha. Aangenomen is dat 60% van het aantal bezoekers met de auto komt en dat de gemiddelde autobezetting 2,5 personen bedraagt. In de volgende tabel is de verkeersproductie op jaarbasis berekend op basis van de bezoekersaantallen.

Tabel 5.2 Verkeersproductie op basis van bezoekersaantallen (mvt/etmaal)

aantal p. jaar	pers./ ha	ha	totaal bezoekers	% auto	autobezetting	heen/ terug	verkeersproductie/dag	verkeersproductie/jaar
10	5	225	1.125	60%	2,5	2	540	5.400
20	3	225	675	60%	2,5	2	324	6.480
20	2	225	450	60%	2,5	2	216	4.320
150	1	225	250	60%	2,5	2	120	18.000
totaal								34.200
gemiddelde verkeersproductie/dag							94 (100 afgerond)	

Uitgaande van het meest recente woningbouwprogramma in de directe nabijheid van het plangebied kan de norm oplopen tot 8 personen/ha/normdag. In de volgende tabel is de verkeersproductie hiervan berekend.

Tabel 5.3 Verkeersproductie op basis van bezoekersaantallen (mvt/etmaal)

aantal p. jaar	pers./ ha	ha	totaal bezoekers	% auto	autobezetting	heen/ terug	verkeersproductie/dag	verkeersproductie/jaar
10	8	225	1.800	60%	2,5	2	864	8.640
20	6	225	1.350	60%	2,5	2	648	12.960
20	5	225	1.125	60%	2,5	2	540	10.800
150	2	225	450	60%	2,5	2	216	32.400
totaal								64.800
gemiddelde verkeersproductie/dag							178 (180 afgerond)	

1) De normdag is de 10^e drukste dag in het jaar.

Langzaam verkeer

Het langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) maakt momenteel gebruik van de plattelandswegen alsmede van de bestaande fietspaden¹⁾. Het gebied wordt momenteel slechts beperkt ontsloten door het openbaar vervoer. Aan de rand van het gebied rijdt over de Schielandse Hoge Zeedijk West/Kortenoord een buslijn die het gebied per openbaar vervoer ontsluit. Deze busdienst geeft verbinding in de richting van Gouda en Rotterdam station Alexander. Op diverse plaatsen langs de dijk zijn haltes gesitueerd en op een afstand van circa 800 m van elkaar gelegen. De busdiensten kennen een frequentie van 2x per uur. De ontsluiting per openbaar vervoer is matig.

De bereikbaarheid van het plangebied voor het langzaam verkeer zal verbeteren door aanleg van de fietspaden F340 en F263. De bereikbaarheid per openbaar vervoer wijzigt niet ten opzichte van de huidige situatie.

Verkeersveiligheid

In het gebied komen een aantal ongelijkvloerse spoorwegovergangen voor, dit kan leiden tot onveilige situaties. De toename van verkeer als gevolg van de beoogde natuurontwikkeling en extensieve recreatie is dermate gering dat deze geen relevante invloed op de verkeersveiligheid in het gebied heeft. De verkeersveiligheid zal overigens in enige mate verbeteren door het opheffen van een gelijkvloerse spoorwegovergang in het plangebied.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

De aanwezige verkeerssituatie levert geen belemmering op voor de beoogde ontwikkeling. Voor het nieuw aan te leggen fietspad F263 is in de voorschriften een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Het tracé is weergegeven in een profiel op de betreffende plankkaarten. Het fietspad F340 wordt gerealiseerd binnen de bestemming Verkeer.

5.7. Wegverkeers-, spoorweg- en industrielawaai**Beoogde ontwikkeling**

In het plangebied worden nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen alleen via een wijzigings- of vrijstellingsbevoegdheid mogelijk gemaakt (zoals de splitsing van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing).

Toetsingskader*Wettelijke geluidszones en grenswaarden*

Langs wegen bevinden zich als gevolg van de Wet geluidhinder geluidszones waarbinnen geluidnormen gelden. Deze normen gelden voor geluidsgevoelige bestemmingen. Voor de geluidsbelasting aan de buitengevels van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke geluidszone van een (spoor)weg geldt een voorkeursgrenswaarde en een uiterste grenswaarde. Voor nieuwe woningen binnen de geluidszone gelden voorkeursgrenswaarden en uiterste grenswaarden. Voor industrieterreinen die volgens de Wet geluidhinder gezoneerd zijn gelden eveneens voorkeursgrenswaarden en uiterste grenswaarden voor woningen binnen de geluidszone.

In de volgende tabel staat voor woningen als geluidsgevoelige objecten aangegeven welke grenswaarden ervoor gelden.

Tabel 5.4 Geluidsgrenswaarden voor nieuwe situaties in het buitengebied

geluidsgevoelige bestemming	geluidsbelasting	
	voorkeurswaarde	uiterste grenswaarde
wegverkeerslawaaï¹⁾		
I. woningen	48 dB (L _{den})	53 dB (L _{den})
II. agrarische bedrijfswoning/"vervangende nieuwbouw" van woningen	48 dB (L _{den})	58 dB (L _{den})
railverkeerslawaaï		
Woningen	55 dB (L _{den})	68 dB (L _{den})

1) Langs de Schielandse Hoge Zeedijk ligt een vrijliggend fietspad en ook de Oude Spoorbaan is een fietspad. De Derde Tochtweg heeft een aantrekkelijke route, maar de snelweg A20 vormt een barrière.

industrielawaai		
woningen	50 dB(A)	55 dB(A)

- 1) Voor wegverkeerslawaai is op grond van art 110g Wgh een aftrek toegestaan. Deze bedraagt voor wegen met een snelheid van 70 km/h of meer 2 dB en wegen met een snelheid lager dan 70 km/h 5 dB.

Waar de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, moet worden nagegaan of de overschrijding kan worden tegengegaan door het treffen van geluidsbeperkende maatregelen. Als er niet afdoende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de voorkeursgrenswaarden te voldoen, dan kan onder bepaalde voorwaarden een hogere grenswaarde worden toegekend. Daarbij moeten de uiterste grenswaarden in acht worden genomen. Hogere grenswaarden kunnen volgens de Wgh alleen verleend worden nadat is onderbouwd dat maatregelen om de geluidsbelasting aan de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen terug te dringen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om hogere grenswaarden voor nieuwe woningen vast te stellen.

Beleid

De regio Midden-Holland heeft een eigen hogere waardebeleid (vastgesteld in de bestuurscommissie d.d. 23 april 2007) bij het vaststellen van een hogere waarde. Bij nieuwbouw waarbij de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden moet met dit beleid rekening worden gehouden.

Resultaten van het onderzoek

In het milieukundig onderzoek¹⁾ is aandacht besteed aan wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. De geluidssituatie ten gevolge van wegverkeerslawaai en spoorweglawaai wordt zowel in de huidige als toekomstige situatie primair bepaald door de geluidsuitstraling ten gevolge van de A20 en de spoorlijn Gouda-Rotterdam. De geluidsbelasting nabij deze landelijke infrastructuur is als hoog te kwalificeren. Voor het overige deel van het plangebied is de geluidsbelasting acceptabel. De beoogde ontwikkelingen in het plangebied hebben geen invloed op de geluidssituatie. In het milieukundig onderzoek zijn de afstanden tot aan de geluidsbronnen weergegeven waarbij voldaan wordt aan de wettelijke voorkeursgrenswaarden. Hier wordt in dit bestemmingsplan in het algemeen rekening gehouden. Het plangebied ligt buiten de geluidszone behorende bij de AWZI van Nieuwerkerk aan den IJssel.

Voor de woningen die middels de Ruimte-voor-Ruimteregeling via een wijzigingsbevoegdheid in dit bestemmingsplan mogelijk worden is apart akoestisch onderzoek weg- en railverkeerslawaai uitgevoerd²⁾. Uit het onderzoek blijkt dat voor meerdere ontwikkelingslocaties de geluidsbelasting als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai meer bedraagt dan de voorkeursgrenswaarde. Aangezien maatregelen om de geluidsbelasting aan de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen terug te dringen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard, worden voor deze woningen (voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan) hogere waarden vastgesteld. Voor enkele woningen is de realisatie van een dove gevel aan de wegzijde noodzakelijk, omdat anders niet wordt voldaan aan de uiterste grenswaarde. Een overzicht van de benodigde hogere waarden en de percelen waar een dove gevel verplicht is, is opgenomen in tabel 5.5.

1) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

2) Milieudienst Midden-Holland (2008), Akoestisch onderzoek weg- en railverkeerslawaai Restveen en Waterparel, kenmerk 200805974.

Tabel 5.5 Overzicht benodigde hogere waarden voor weg- en railverkeer

perceel en (nummer)**	omschrijving	benodigde hogere waarde wegverkeer	weg	benodigde hogere waarde railverkeer
Nieuwerkerk aan den IJssel				
Tweede Tochtweg 9 (6*)	1052	53	Tweede Tochtweg	56
Tweede Tochtweg 6-8 (32*)	2290, 2291	51	Tweede Tochtweg	56
Tweede Tochtweg 14 (33*)	1747	52	Tweede Tochtweg	58
Moordrecht				
Rijksweg 11 (17*)	2197	53	Rijksweg 20	-
Vierde tochtweg 2 (25)	3058	49	Rijksweg 20	-
Spoorweglaan 8 (26*)	791, 877, 3534	51	Rijksweg 20	66
Westeinde 227 (40*)	2904	51	Schiellands Hoge Zeedijk West	-

* Voor deze locaties dient de gevel aan de wegzijde als dove gevel te worden uitgevoerd.

** Dit nummer komt overeen met de nummers die in het akoestisch onderzoek zijn gebruikt voor de betreffende percelen.

Uitgangspunt voor het door de Milieudienst uitgevoerde akoestisch onderzoek waren de bestemmingsgrenzen, zoals op de plankaart opgenomen. Als uit aanvullend akoestisch onderzoek blijkt dat ook zonder dove gevel wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde of de verleende hogere grenswaarde (bijvoorbeeld omdat de woning op grotere afstand van de weg wordt geplaatst), vervalt de verplichting tot realisatie van een dove gevel.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Er wordt voldaan aan de Wet geluidhinder. De regeling voor de dove gevels is verankerd in de voorschriften (zie de wijzigingsbevoegdheden die betrekking hebben op de Ruimte-voor-Ruimte-regeling).

5.8. Luchtkwaliteit

Beoogde ontwikkeling

Onderzocht is of de ontwikkeling gevolgen heeft voor de luchtkwaliteit binnen het plangebied en in de omgeving. De bestaande luchtkwaliteit en het effect van de nieuwe ontwikkeling zijn daarop onderzocht.

Toetsingskader

Normstelling en beleid

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevord door de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen (ook wel Wet luchtkwaliteit, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. In de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen zijn met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 5.6 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 5.6 Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig vanaf
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2010
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2005
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	2005

1) Bij de beoordeling van fijn stof blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (artikel 5 Wlk en bijbehorende Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 (lid 1) van de Wlk moeten bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) deze grenswaarden in acht nemen. Volgens hetzelfde artikel mogen bestuursorganen deze bevoegdheden tevens uitoefenen, indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening en jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening bij het opstellen van een bestemmingsplan, uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens, tevens rekening te worden gehouden met de luchtkwaliteit.

Resultaten van het onderzoek

In het Milieukundig onderzoek¹⁾ is het aspect luchtkwaliteit onderzocht. Hierbij is onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit in het plangebied in de jaren 2007, 2010 en 2020. Uit het onderzoek blijkt dat in de onderzochte jaren langs de maatgevende wegen (rijksweg A20 en Parallelweg Zuid, Middelweg (noordelijk) en provinciale weg) ruimschoots voldaan wordt aan de grenswaarden die in de onderzochte jaren vigeren. De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in tabel 5.7.

Tabel 5.7 Resultaten onderzoek luchtkwaliteit autonome situatie

weg	stikstofdioxide (NO ₂) jaargemiddelde (in µg/m ³)	fijn stof (PM ₁₀) jaargemiddelde (in µg/m ³)*	fijn stof (PM ₁₀) 24-uurgemiddelde (aantal overschrijdingen per jaar)*
in 2007			
rijksweg A20 + Parallelweg Zuid (tussenligging)*	42,64	26,76	26
Middelweg (noordelijk)	30,19	23,67	19
Provincialeweg	30,38	23,66	19
in 2010			
rijksweg A20 + Parallelweg Zuid (tussenligging)*	36,72	23,42	14
Middelweg (noordelijk)	26,95	21,03	12
Provincialeweg	27,40	21,04	12

1) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

weg	stikstofdioxide (NO ₂) jaargemiddelde (in µg/m ³)	fijn stof (PM ₁₀) jaargemiddelde (in µg/m ³)*	fijn stof (PM ₁₀) 24-uurgemiddelde (aantal overschrijdingen per jaar)*
in 2020			
rijksweg A20 + Parallelweg Zuid (tussenligging)*	30,05	20,83	11
Middelweg (noordelijk)	20,12	18,73	7
Provincialeweg	21,12	18,87	7

* Rekenpunt is gelegen tussen de Rijksweg A20 en de Parallelweg.

Aangezien er geen relevante veranderingen gepland zijn met een grote verkeersaantrekkende werking (de toename bedraagt circa 100 tot 180 mvt/etmaal op de hoofdwegen) treedt er geen relevante verslechtering op van de luchtkwaliteit na de realisatie van de beoogde ontwikkelingen. Ook na realisatie van de beoogde ontwikkelingen wordt in alle onderzochte jaren voldaan aan de op dat moment vigerende grenswaarden.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Er wordt voldaan aan de Wlk. In het plangebied wordt voldaan aan de grenswaarden zoals genoemd in de Wlk. Er zijn geen aspecten die dienen te worden verwerkt in de bestemmingsregeling.

5.9. Externe veiligheid

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

5.9.1. Externe veiligheid inrichtingen

Toetsingskader

Normstelling

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. Voor het persoonsgebonden risico (PR) geldt volgens het Bevi een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten op een niveau van 10^{-6} per jaar¹⁾. Binnen de 10^{-6} -contour mogen dan ook geen nieuwe kwetsbare functies mogelijk worden gemaakt. Uitsluitend om gewichtige redenen mogen nieuwe beperkt kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} -contour gerealiseerd worden. Daarnaast bevat het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het groepsrisico (GR) rondom deze inrichtingen. In de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) gelden vaste afstanden voor PR 10^{-6} -contouren en invloedsgebieden voor het GR voor zogenoemde categoriale inrichtingen.

Ook bedrijven waarop het Bevi niet van toepassing is, kunnen risico's voor de omgeving met zich meebrengen. Voor nieuwe situaties geldt voor het PR, op basis van de nota Omgaan met risico's²⁾, in principe een norm van 10^{-6} per jaar en voor bestaande situaties 10^{-5} per jaar. Voor het GR noemt deze nota als norm:

- 10^{-5} voor een ongeval met meer dan 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met meer dan 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met meer dan 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de norm).

- 1) Grenswaarden moeten in acht worden genomen, van richtwaarden kan uitsluitend om gewichtige worden afgeweken. Voorbeelden van kwetsbare objecten zijn in het algemeen woningen, ziekenhuizen en gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig te zijn (zoals kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.500 m² per object). Voorbeelden van beperkt kwetsbare objecten zijn kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van maximaal 1.500 m² per object en winkels/winkelcomplexen die niet als kwetsbaar object zijn aangemerkt.
- 2) Kamerstukken II 1988/89, 21 137, nr. 5). Overigens wordt in deze nota wordt over individueel in plaats van plaatsgebonden risico gesproken.

Resultaten van het onderzoek

In het milieukundig onderzoek¹⁾ is aandacht besteed aan het aspect externe veiligheid. Uit het onderzoek over risicorelevante inrichtingen blijkt het volgende. Net buiten het plangebied ligt een lpg-tankstation: Van Gennep Tankstation (Ambachtsweg 40 in Moordrecht). Het betreft een lpg-tank van 20 m³ met een jaarlijkse doorzet van maximaal 1.000 m³. Hiervoor geldt conform het Bevi een aan te houden PR-10⁻⁶-contour van 45 m (die op de rand van het plangebied ligt) en een GR invloedsgebied van 150 m. In de huidige situatie wordt ruimschoots voldaan aan de oriënterende waarde voor het GR. Er worden in het plangebied in het invloedsgebied van dit tankstation geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een toename van het GR. Een verantwoording van het GR is in dit onderhavige geval niet noodzakelijk, aangezien er binnen het invloedsgebied dat in het plangebied ligt geen bebouwing aanwezig is, maar alleen agrarisch grasland.

Binnen het plangebied liggen verschillende propaantanks die relevant zijn voor het aspect externe veiligheid. De betreffende tanks vallen niet onder het Bevi. Op basis van het Activiteitenbesluit gelden PR-10⁻⁶-contouren van 10 tot 20 m. Aan deze afstanden wordt voldaan.

Voor het aanwezige gasdrukstation geldt een PR-10⁻⁶-contour van 15 m, waaraan wordt voldaan.

Conclusie en vertaling naar bestemmingsregeling

Er wordt voldaan aan het Bevi en het beleid omtrent externe veiligheid van andere risicovolle activiteiten. Er zijn geen aspecten die dienen te worden verwerkt in de bestemmingsregeling.

5.9.2. Externe veiligheid vervoer van gevaarlijke stoffen

Het aspect externe veiligheid als gevolg van de aanwezige leidingen in het plangebied komt in paragraaf 5.13 aan bod.

Toetsingskader

Rijksbeleid

In augustus 2004 is de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen in de Staatscourant gepubliceerd. In deze circulaire is het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over water en wegen opgenomen.

Op basis van de circulaire is voor bestaande situaties de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten 10⁻⁵ per jaar en de streefwaarde 10⁻⁶ per jaar. In nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10⁻⁶ per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties geldt een richtwaarde van 10⁻⁶ per jaar. Op basis van de circulaire geldt bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het GR of een toename van het GR een verantwoordingsplicht²⁾. Deze verantwoordingsplicht geldt in nieuwe situaties. De circulaire vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Wel kunnen de maatregelen die uit de verantwoordingsplicht voortkomen, buiten deze 200 m reiken.

Resultaten van het onderzoek

In het Milieukundig onderzoek³⁾ is aandacht besteed aan de situatie met betrekking tot externe veiligheid in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen.

A20 en spoorlijn Utrecht-Rotterdam

Over de A20 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het aantal transporten van gevaarlijke stoffen over de Rijksweg A20 tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en knooppunt Gouwe is door Rijkswaterstaat in 2007 opnieuw geteld. Met deze nieuwe telgegevens is in het Milieukundig

1) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

2) De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment gemeten per kilometer en per jaar:

- 10⁻⁴ voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10⁻⁶ voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10⁻⁸ voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

3) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

onderzoek de PR-10⁻⁶-contour vastgesteld op 6 m (vanaf as van de weg). Het GR invloedsgebied bedraagt 200 m. Er wordt in de huidige en autonome situatie voldaan aan de oriënterende waarde voor het GR. De gegevens uit de "Inventarisatie van EV-risico's bij het vervoer van gevaarlijke stoffen" (Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2005) sluiten aan bij deze conclusie. Voor de spoorlijn geldt een PR-contour van 12 m, voor het GR invloedsgebied geldt een zone van 200 m vanaf het spoor. Er wordt in de huidige en autonome situatie voldaan aan de oriënterende waarde voor het GR.

In het plangebied worden geen kwetsbare bestemmingen voorzien. Wel worden deelgebieden van het plangebied ontwikkeld voor recreatief medegebruik. Dit omvat wandel- en fietsrecreatie. Voor de bezoekersaantallen wordt uitgegaan van 5 personen per ha per normdag. In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen wordt deze vorm van recreatie beoordeeld als beperkt kwetsbaar object. In principe worden beperkt kwetsbare objecten meegewogen in een bepaling van het GR. Het onderhavig plangebied omvat een zeer groot gebied met een relatief lage personendichtheid. Daarnaast verplaatst de doelgroep zich in dit gebied (wandelen of fietsend). In de schaal van het invloedsgebied is de verblijftijd laag en de zelfredzaamheid is hoog. Aangenomen mag worden dat de invloed op het GR verwaarloosbaar is. Er is dan ook geen verantwoording van het GR noodzakelijk.

Hollandsche IJssel

De vaarweg Hollandsche IJssel grenst in het zuiden aan de planlocatie. Het traject van de Julianasluis naar de Nieuwe Maas is in de Risicoatlas hoofdvaarwegen Nederland opgenomen als hoofdvaarweg. Op dit traject van de Hollandsche IJssel worden slechts transporten van dieselolie genoemd (101 passages per jaar). Hiervoor gelden geen PR en GR risicocontouren. De vaarweg vormt derhalve geen beperking voor het plangebied.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Er wordt in de huidige en toekomstige situatie in het plangebied voldaan aan de grenswaarde voor het PR en de oriënterende waarde voor het GR langs de verschillende relevante infrastructuur. Er zijn geen aspecten die dienen te worden verwerkt in de bestemmingsregeling.

5.10. Agrarische bedrijvigheid

Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

In het plangebied liggen verschillende agrarische bedrijven. Deze bedrijfsactiviteiten zullen als gevolg van de beoogde natuurontwikkeling deels worden beëindigd. In agrarische deel van het Restveengebied worden de hervestiging van een enkel agrarisch bedrijf uit nieuw te ontwikkelen natuurgebieden mogelijk gemaakt. In het gebied wordt eveneens de realisatie van een enkele woning mogelijk gemaakt (zoals splitsing van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing).

Toetsingskader

Het Besluit landbouw milieubeheer (Blm) is van toepassing op melkrundveehouderijen, akkerbouw- en tuinbouwbedrijven met open grondteelt, gemechaniseerde loonbedrijven, paardenhouderijen, kinderboerderijen, kleinschalige veehouderijen, witloftrekkerijen, teeltbedrijven met eetbare paddenstoelen, spoelbassins en opslagen van vaste mest.

Het Blm bevat voorwaarden die bepalen of een inrichting wel of niet onder het Blm valt. Deze voorwaarden hebben onder andere betrekking op het aantal dieren, de afstand tot een kwetsbaar gebied, de afstand tot gevoelige objecten en de aard en capaciteit van stoffen die worden op- en overgeslagen. Indien niet aan de minimale afstanden wordt voldaan, is het bedrijf Wm-vergunningplichtig. De minimale afstanden zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Naast de in de tabel genoemde afstanden gelden minimale afstanden tot opslagen van mest, afgedragen gewassen en dergelijke.

Bekend is overigens dat de genoemde afstanden nog zullen worden afgestemd op de vigerende Wet geurhinder en veehouderij, waarvoor buiten de bebouwde kom voor bepaalde diercategorieën afstanden gelden van minstens 25 tot 50 m.

Tabel 5.8 Minimale afstanden landbouwbedrijven

	inrichting waar land- bouwhuisdieren wor- den gehouden	inrichting waar geen land- bouwhuisdieren worden ge- houden
min. afstand tot objecten cat. I en II ¹⁾	100 m	50 m
min. afstand tot objecten cat. III, IV en V ²⁾	50 m	25 m

1) Dit betreffen onder andere objecten voor verblijfsrecreatie, aaneengesloten woonbebouwing van beperkte omgeving in een overigens agrarische omgeving en objecten voor dagrecreatie.

2) Dit betreffen onder andere verspreid liggende niet-agrarische bebouwing (die aan het betreffende buitengebied een overwegende woon- of recreatiefunctie verleent) en woningen die behoren bij een agrarisch bedrijf.

Resultaten van het onderzoek

De agrarische bedrijven in het plangebied vallen onder de Wet milieubeheer. Met uitzondering van vier bedrijven, vallen de agrarische bedrijven onder het Blm. Bij hervestiging dienen deze bedrijven aan de normen uit het Blm en de Wet milieubeheer te voldoen.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

De aanwezige agrarische bedrijven in het gebied dienen ook na eventuele hervestiging te voldoen aan de normen uit het Blm of de Wet milieubeheer. Er zijn vier veehouderijbedrijven aanwezig die milieuvergunningplichtig zijn. Er zijn geen aspecten die dienen te worden verwerkt in de bestemmingsregeling (plankaart en voorschriften).

5.11. Niet-agrarische bedrijvigheid

Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

Binnen het plangebied zijn enkele niet-agrarisch bedrijven aanwezig. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is, gelet op de beoogde ontwikkelingen in het gebied (deels natuurontwikkeling met aanpassing van het waterpeil in de Groene Waterparel), niet gewenst. Ook de vestiging van nieuwe andersoortige bedrijven ter plaatse van de bestaande bedrijvenlocaties is, vanwege de ontwikkelingsrichting van het gehele plangebied richting natuur, ongewenst.

Toetsingskader

Om in de bestemmingsregeling de belangenafweging tussen (niet-agrarische) bedrijvigheid en aanwezige gevoelige functies met betrekking tot milieu in voldoende mate mee te nemen, wordt in bestemmingsplannen een regeling opgenomen over de toelaatbaarheid bedrijfsactiviteiten. Gelet op het hiervoor beschreven beleid worden in dit geval ter plaatse van de bedrijfspercelen alleen de huidige bedrijfsactiviteiten toegestaan. Door middel van een vrijstellingsbevoegdheid is het mogelijk om bedrijven toe te laten in één categorie hoger dan conform de huidige situatie is bestemd.

Resultaten van het onderzoek

Op basis van onderzoek van de milieudienst is in onderstaande tabel een overzicht opgenomen van de aanwezige bedrijven. De informatie van de milieudienst (bedrijven die vallen onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer) is aangevuld met informatie over overige niet-agrarische bedrijvigheid binnen het plangebied. De tabel geeft tevens informatie over de milieucategorie op grond van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. De niet-agrarische bedrijvigheid in het plangebied veroorzaakt, voor zover bekend bij de Milieudienst, geen milieuklachten.

Tabel 5.9 Aanwezige bedrijven in het plangebied

locatie	naam en aard bedrijf	SBI-code	categorie SvB	opmerkingen	bestemming op plankaart
Derde Tochtweg 9	C. de Kwaadsteniet BV, aannemersbedrijf	45.1/45.2	3		B(sm)
Derde Tochtweg 9C	Constructiebedrijf	28.1	3	gesloten gebouw	B(cb)
Kortenoord 110	Paardenhouderij	-	-		B(ph)
Middelweg 16	Groothandel in voedingsmiddelen	51.2	2		B(gh)

locatie	naam en aard bedrijf	SBI-code	categorie SvB	opmerkingen	bestemming op plankaart
Middelweg 16a	Aannemersbedrijf/loonbedrijf/landbouwmechanisatiebedrijf	45.1/45.2	3		B(an)(lo)(lm)
Middelweg 18b	Hoveniersbedrijf	01.4	3	opp > 500 m ²	B(hb)
Middelweg 19	P. Kool, autoherstelinrichting	50.1/50.2	2		Agrarisch A(gb)
Middelweg 25	V.d Kaa, transportbedrijf	60.2	3		B(tr)
Middelweg 27-29	Exploitatiebedrijf in luxe en homedecoratie artikelen	51.6	2		B(gh)
Spoorweglaan 1	Th. Verbree BV, aannemersbedrijf	45.1/45.2	3	opp > 2.000 m ²	B(an)
Spoorweglaan 2/4	Rekon BV, opslag van bouwmaterialen	51.53	2	opp > 500 m ²	B(an)
Tweede Tochtweg 8 - 6	Caravanstalling	-	-		B(ca)
Tweede Tochtweg 14	Paardenhouderij	-	-		B(ph)
Tweede Tochtweg 47	Paardenhouderij	-	-		B(ph)
Tweede Tochtweg 49	G. Hoogendoorn & zn, autoherstelinrichting	50.1/50.2	2		B(auh)
Vierde Tochtweg 9b	Dierenfysiotherapiepraktijk	-	-		B(df)
Vierde Tochtweg 11A-13	Hoveniersbedrijf	01.4	3	opp > 500 m ²	B(hb)
Vierde Tochtweg 15A	Tuincentrum	51.2	2		B(tc)
West Ringdijk tussen nr 42 en 43	Aannemersbedrijf	45.1/45.2	2		B(an)
Westeinde achter nr 229	Groothandel	51.7	2		B(gh)
Westeinde 231	Groothandel	51.7	2		B(gh)

Conclusie

De bestaande bedrijven zijn alleen bestemd conform hun huidige bedrijfsvoering. De voortzetting van de bestaande bedrijfsvoering is daarmee gewaarborgd.

5.12. Leidingen en straalpaden

Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

In het plangebied liggen een tweetal aardgastransportleidingen, een brandstofleiding en twee straalpaden.

Toetsingskader

Aardgastransportleidingen

Voor aardgasleidingen vigeert de circulaire Zonering langs hogedruk aardgasleidingen (1984). Volgens de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (augustus 2004) geldt de circulaire uit 1984 nog steeds. Afhankelijk van druk en diameter gelden volgens de Circulaire 1984 verschillende bebouwings- en toetsingsafstanden¹⁾. Momenteel is het beleid en de wetgeving omtrent de zonering langs hogedruk aardgasleidingen in ontwikkeling. Hierbij worden ook de aan te houden veiligheidsafstanden opnieuw bekeken. De bedoeling is dat er ook voor aardgastransportleidingen – net als bij het overige vervoer van gevaarlijke stoffen – een systeem van PR en GR wordt geïntroduceerd (zie paragraaf 5.10). De PR contouren kunnen afwijken van de huidige bebouwingsafstanden (volgens de circulaire uit 1984), maar er wordt gestreefd om de contouren terug te brengen binnen de huidige afstanden. Het invloedsgebied voor het GR varieert van 100 tot 500 m en is afhankelijk van de diameter van de leiding²⁾. Uiteindelijk zal

1) De toetsingsafstand is de afstand die zoveel mogelijk dient te worden aangehouden tot kwetsbare objecten. Alleen indien er planologische, technische of economische argumenten zijn, mogen binnen de toetsingsafstand kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Als kwetsbare objecten zijn aangemerkt: woonbebouwing, bijzondere objecten, recreatieterreinen en industrieterreinen. Indien van de toetsingsafstand wordt afgeweken, dient in ieder geval ten minste de bebouwingsafstand in acht te worden genomen. Bij aardgasleidingen heeft de bebouwingsafstand betrekking op woonbebouwing en bijzondere objecten, waarbij een onderscheid is aangebracht in verschillende typen woonbebouwing en bijzondere objecten categorie I en II.

2) Memorandum input groepsrisicoberekeningen, revisie 1, Gasunie 11 juli 2007.

het nieuwe beleid worden vastgelegd in een AMvB voor buisleidingen. Momenteel vigeert echter nog de Circulaire uit 1984.

In dit bestemmingsplan wordt derhalve nog uitgegaan van de toetsingsafstanden uit de Circulaire 1984, waarbij informatie over PR en GR door de Gasunie zijn aangeleverd.

Brandstofleiding

Voor brandstofleidingen vigeert de circulaire Bekendmaking van beleid ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie (1991). Op basis van deze circulaire gelden voor leidingen toetsingsafstanden en minimale bebouwingsafstanden.

Straalpaden en rioolwaterpersleidingen

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient rekening te worden gehouden met beperkingen die straalpaden met zich meebrengen met betrekking tot maximale bouwhoogten.

Resultaten van het onderzoek

Aardgastransportleidingen en brandstofleiding

De aardgastransportleidingen doorkruisen het plangebied in noord-zuidrichting en liggen parallel aan elkaar. Een van de gasleidingen eindigt ten noorden van Moordrecht in een gasdrukstation. Tevens ligt er een brandstofleiding binnen het plangebied. In onderstaande tabel, die gebaseerd is op het Milieukundig onderzoek¹⁾ zijn de kenmerken van de leiding en de betreffende relevante afstanden volgens het vigerende en het in ontwikkeling zijnde beleid weergegeven.

Tabel 5.10 Leidingen en aan te houden afstandsmaten

vigerend beleid							in ontwikkeling zijnd beleid	
soort leiding	diаметer (in inches)	druk (in bar)	toetsingsafstand (in m)	bebouwingsafstand/ veiligheidsafstand (in m)		vrijwaringszone (in m) ¹⁾	Invloedsgebied	PR
brandstofleiding	12	-	≥ 35	16		5	-	16
				tot woonwijk, flatgebouw en bijzondere objecten categorie I	tot incidentele woonbebouwing en bijzondere objecten categorie II			
aardgasleiding I	36	66	115	35	5	5	500	0
aardgasleiding II	6	40	20	4	4	4	100	0

1) Binnen de vrijwaringszone is in beginsel geen bebouwing toegestaan. De vrijwaringszone vormt het uitgangspunt voor de bestemmingslegging.

Er wordt voldaan aan de vrijwaringszone die voor de verschillende leidingen geldt. Bij nieuwe bebouwing in de omgeving van de leidingen (het betreft hier incidentele (woon)bebouwing) dient voldaan te worden aan de minimale bebouwingsafstand.

Straalpaden en rioolwaterpersleidingen

De maximale bebouwingshoogte in het plangebied bedraagt als gevolg van de twee aanwezige straalpaden 29 m of hoger. Hier wordt in het plangebied ook na realisatie van de beoogde ontwikkelingen ruimschoots aan voldaan.

Voor de aanwezige rioolwaterpersleiding wordt een zakelijk rechtstrook van 4 m gehanteerd. Hieraan wordt voldaan.

Conclusie, vertaling naar plankaart en voorschriften

Er wordt voldaan aan de vrijwaringszone die voor de betreffende leidingen geldt. Op de plankaart zijn de planologisch relevante leidingen opgenomen voor zover deze in het plangebied

1) Milieudienst Midden-Holland (2008): "Milieukundig onderzoek Restveen en Groene Waterparel te Nieuwerkerk a/d IJssel en Moordrecht (bijlage bij het bestemmingsplan)".

zijn gelegen. Tevens zijn in de voorschriften de vrijwaringszones van de betreffende leidingen opgenomen.

5.13. Mer-beoordeling

Beoogde ontwikkeling

In dit bestemmingsplan wordt binnen de bestemmingsplanperiode de ontwikkeling van maximaal 225 ha natuur mogelijk gemaakt.

Toetsingskader

In bijlage C en D van het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven voor welk type projecten een milieueffectrapportage (mer) of mer-beoordeling moet worden doorlopen en in het kader van welk besluit deze verplichting geldt. In het geval van het project Restveen en Groene Waterparel betreft het de inrichting van het landelijk gebied met een oppervlakte van 125 ha of meer (activiteit 9.2 uit bijlage D van het Besluit). Het betreft een mer-beoordelingsplichtige activiteit.

In een mer-beoordeling moet het bevoegd gezag bepalen of er belangrijke negatieve milieugevolgen kunnen optreden als gevolg van de beoogde ontwikkeling die een diepgaand onderzoek naar alternatieven en milieueffecten in het kader van een volwaardige mer-procedure wenselijk maken. De wettelijke bepalingen gaan daarbij uit van het principe "nee, tenzij": een mer-procedure is niet noodzakelijk tenzij belangrijke negatieve milieugevolgen kunnen optreden.

Resultaten onderzoek en conclusie

Naar aanleiding hiervan zijn de mogelijke milieugevolgen van de natuurontwikkeling in een notitie mer-beoordeling beoordeeld. Uit deze notitie blijkt dat geen belangrijke negatieve milieugevolgen op kunnen treden als gevolg van de beoogde natuurontwikkeling. De gemeenteraad van zowel de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel als de gemeente Moordrecht hebben dan ook besloten dat het doorlopen van een gehele mer-procedure voor de beoogde ontwikkeling niet noodzakelijk is.

6. Juridische planbeschrijving

67

6.1. Inleiding

In hoofdstuk 3 zijn per deelgebied de belangrijkste beoogde ontwikkeling op hoofdlijnen aangegeven. In de Nadere uitwerking, hoofdstuk 4, zijn de gebiedsvisie en de zonering voor een aantal onderwerpen uitgewerkt als opstap naar de regelgeving in voorschriften en plankaart. In dit hoofdstuk wordt de uiteindelijke juridische regeling (voorschriften en plankaart) nader toegelicht.

6.2. Opzet van de regeling

De voorschriften zijn als volgt opgebouwd. In hoofdstuk I komen de Inleidende bepalingen aan bod. Het betreft hier de Begripsbepalingen (artikel 1) en de Wijze van meten (artikel 2). In hoofdstuk II Bestemmingsbepalingen zijn de voorschriften, behorende bij de verschillende bestemmingen, opgenomen (artikel 3 tot en met 17). Hoofdstuk III Algemene bepalingen, bevat verschillende algemene bepalingen die van toepassing zijn (artikel 18 tot en met 26). Tot slot zijn de Overgangs- en slotbepalingen opgenomen in hoofdstuk IV (artikel 27 tot en met 29).

Bij het opstellen van de voorschriften is in overeenstemming met de gemeente Moordrecht zoveel mogelijk aangesloten op het handboek van de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel. Hierna wordt allereerst ingegaan op de verschillende bestemmingen. Vervolgens wordt ingegaan op een aantal van de overige bepalingen.

6.3. Beschrijving bestemmingen

Per hoofdfunctie (wonen, bedrijven en dergelijke) is een bestemmingsregeling opgenomen, bestaande uit:

1. bestemmingsomschrijving: waarvoor mogen de gebouwen en gronden worden gebruikt;
2. bouwvoorschriften: een beschrijving van de toelaatbare bouwwerken;
3. vrijstelling van de bouwvoorschriften: bevoegdheid van burgemeester en wethouders;
4. specifieke gebruiksvoorschriften: verbod op bepaald gebruik van gronden;
5. vrijstelling van de gebruiksvoorschriften: bevoegdheid van burgemeester en wethouders;
6. aanlegvergunning: werken en werkzaamheden die aan een aanlegvergunning zijn verbonden;
7. wijzigingsbevoegdheid: mogelijkheden om het bestemmingsplan te wijzigen.

De situering van de toegelaten gebouwen is bepaald door bouwvlakken op de kaart en door bepalingen (soms in combinatie met aanduidingen) in de voorschriften.

6.3.1. Agrarisch (A)

Binnen Artikel 3, de bestemming Agrarisch, zijn grondgebonden veehouderijen en paardenfokkerijen toegestaan. Ter plaatse van de bedrijven aan de Rijksweg 9 en West Ringdijk 56 is tevens sierteelt (aanduiding (s)) toegestaan, ter plaatse van Middelweg 19 is tevens een garagebedrijf (aanduiding (gb)) toegestaan tot een oppervlak van 80 m².

Bouwmogelijkheden binnen de agrarische bouwvlakken

Er gelden met betrekking tot de bouwmogelijkheden binnen de agrarische bouwvlakken verschillende regimes. Dit heeft te maken met de gewenste ontwikkeling per gebied. Op thema-kaart 1, behorende bij de voorschriften, zijn de deelgebieden aangegeven: Groene Waterparel, Restveen Natuur, Restveen Landbouw en Agrarisch gebied.

Groene Waterparel

De landbouwfunctie zal ten behoeve van de beoogde natuurontwikkeling in de Groene Waterparel geheel verdwijnen. De aanwezige bebouwing (onder andere agrarische bedrijfscomplexen) wordt echter wel gehandhaafd. Rondom de bebouwing worden strakke bouwvlakken opgenomen.

Gezien de ontwikkeling van het gebied naar natuur, is er geen reden extra bouwmogelijkheden op deze bouwvlakken toe te staan.

Overige gebieden

In de overige gebieden (Restveen Landbouw, Restveen Natuur en Agrarisch gebied) worden wel uitbreidingsmogelijkheden geboden binnen de agrarische bouwvlakken. Het oppervlak aan bebouwing mag worden vergroot met 10% van het oppervlak van het bouwvlak. Het bouwvlak mag na vrijstelling volledig worden bebouwd indien kan worden aangetoond dat de bebouwing noodzakelijk is ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf. Hiervoor dient advies ingewonnen te worden bij de agrarisch deskundige.

Voor het sierteeltbedrijf, gelegen in het gebied Restveen Natuur, geldt een afwijkende regeling. Dit bedrijf mag beperkt uitbreiding met maximaal 10% van het bestaande oppervlak aan bebouwing.

Overige bouwmogelijkheden

In het gebied Restveen Landbouw is een mogelijkheid opgenomen voor het vergroten van bouwvlakken en voor de realisatie van nieuwe bouwvlakken. Binnen de planperiode zal er in dit gebied geen sprake zijn van actieve natuurontwikkeling. Het beleid in dit gebied is vooralsnog gericht op het behoud en de (beperkte) ontwikkeling van grondgebonden veehouderijbedrijven. Om die reden worden er aan de aanwezige agrarische bedrijven ruimere ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Nieuwe bouwvlakken worden uitsluitend toegestaan voor bedrijven die vanuit de overige deelgebieden naar het gebied Restveen Landbouw worden verplaatst.

De inhoud van een bedrijfswoning mag maximaal 750 m³ (inclusief aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen) bedragen. Dit geldt overigens ook voor bedrijfswoningen binnen andere bestemmingen. Het totale oppervlak aan erfbebouwing mag niet meer dan 50 m² bedragen. Voor aan- en uitbouwen en overkappingen en voor bijgebouwen zijn afzonderlijke goot- en bouwhoogtes opgenomen.

Bouwvlakken kunnen, indien noodzakelijk vanuit milieuoogpunt en dierenwelzijn, worden overschreden met 500 m².

Om de bouwvlakken op termijn te kunnen saneren, worden in het bestemmingsplan stimuleringsregelingen opgenomen zoals de Ruimte-voor-Ruimteregeling.

Gebruiksmogelijkheden

De gronden behorende bij de bouwvlakken gelegen in het gebied Groene Waterparel zijn bestemd voor Natuur. De nog als agrarisch in gebruik zijnde gronden in de overige gebieden krijgen de bestemming Agrarisch. Op deze gronden is geen bebouwing toegestaan.

Binnen de bouwvlakken zijn tevens niet-agrarische nevenactiviteiten toegestaan. Gezien de mogelijke effecten die de nevenfuncties kunnen hebben op de omgeving, is een aantal nevenfuncties niet rechtstreeks, maar na vrijstelling toegestaan.

Het is niet ondenkbaar dat, mede gezien de gewenste ontwikkeling naar natuur in het gebied Restveen Natuur, de nog aanwezige agrarische bedrijven binnen de planperiode hun functie verliezen. Derhalve is er in de voorschriften een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming te kunnen wijzigen. Om te voorkomen dat hierdoor de belangen van derden worden aangetast, dan wel dat dit leidt tot de aantasting van aanwezige (landschappelijke) waarden, is het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid aan verschillende randvoorwaarden gebonden.

Op de aanwezige bouwvlakken in de Groene Waterparel worden geen (recreatieve) neven- en vervolgfuncties toegestaan. Het beleid in dit deelgebied is gericht op de ontwikkeling van natuur zonder andere functies.

Om te voorkomen dat inbreuk plaatsvindt op de openheid en het graslandkarakter van het gebied, is het telen van maïs op de agrarische gronden niet toegestaan. Daarnaast is het scheuren van grasland aan een aanlegvergunning gekoppeld.

6.3.2. Natuur (N)

De gronden binnen het gebied Groene Waterparel zijn uitermate geschikt voor de ontwikkeling van natte natuur. In dit gebied wordt de ontwikkeling van natte natuur nagestreefd, gecombineerd met extensieve recreatie. De agrarische gronden in het gebied zijn rechtstreeks bestemd voor Natuur.

Voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden is geen aanlegvergunningvereiste opgenomen. Er wordt vanuit gegaan dat de natuurbeherende instanties geen werken of werkzaamheden zullen uitvoeren die in strijd zijn met de bestemming. Een beschermende regeling wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Ook in het gebied Restveen Natuur wordt gestreefd naar de ontwikkeling van natuur op termijn. De gronden zijn nog wel agrarisch bestemd. In artikel 3 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om na verwerving van de agrarisch gronden door een terreinbeherende instantie de bestemming te wijzigen in Natuur. Voorwaarde hierbij is wel dat in totaal niet meer dan 75 ha natuur wordt ontwikkeld. Ook het oppervlak dat wordt gewijzigd in de bestemming Natuur na toepassing van bijvoorbeeld de Ruimte-voor-Ruimteregeling wordt bij dit oppervlak gerekend.

6.3.3. Wonen (W)

De burgerwoningen in het plangebied zijn bestemd voor Wonen. Voormalige agrarische bedrijfscomplexen zijn voorzien van de aanduiding "voormalig agrarisch bedrijf" (vab). Binnen de bouwvlakken voorzien van deze aanduiding zijn extra gebruiksmogelijkheden (nevenfuncties) toegestaan. De gedachte hierachter is dat op dergelijk percelen altijd een groot oppervlak aan (voormalige) bedrijfsgebouwen aanwezig is waar, door het toekennen van extra gebruiksmogelijkheden, nog zinvol gebruik van kan worden gemaakt.

Nieuwbouw van gebouwen is op de percelen met de aanduiding (vab) in eerste instantie niet toegestaan. Hiervan kan door middel van een vrijstellingsbevoegdheid worden afgeweken als er bebouwing wordt gesaneerd en niet meer dan 50% van de gesaneerde bebouwing wordt teruggebouwd tot een maximum van 250 m².

Voor de woningen gelegen aan de Hollandsche IJssel is een afwijkende regeling opgenomen. De betreffende bouwvlakken zijn voorzien van de aanduiding "rivierzone met landschapswaarden". Aansluitend op het "voorbeeldbestemmingsplan Hollandsche IJsseloever (Stuurgroep Hollandse IJssel, 2001)" is ervoor gekozen om de bouwvlakken op bouwvlakken gelegen aan de Hollandsche IJssel te koppelen aan een vrijstellingsbevoegdheid. Er dient advies te worden ingewonnen bij de landschapsdeskundige omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten de landschapswaarden niet onevenredig worden geschaad. De werken en werkzaamheden op deze bouwvlakken zijn gekoppeld aan een aanlegvergunning, die uitsluitend wordt verleend indien de waarden van de rivierzone niet onevenredig worden geschaad. Dit aanlegvergunningstelsel is opgenomen in de bestemming Infrastructuur-Waterstaat.

6.3.4. Overige functies

Bedrijf (B)

Bedrijfsactiviteiten worden gezien als activiteiten die niet thuishoren in het landelijk gebied. Vandaar dat bedrijven een specifieke aanduiding op de plankaart krijgen, waardoor de bestaande bedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn toegestaan, maar na beëindiging uitsluitend identieke bedrijfsactiviteiten zijn toegestaan. Deze regeling sluit eveneens aan op de wens voor natuurontwikkeling in het gebied.

De bedrijfslocaties worden in het bestemmingsplan vastgelegd met bouwvlakken en op basis van de aanwezige bebouwing een maximum oppervlak aan bebouwing. Daarbij geldt als uitgangspunt dat 10% van de aanwezige bebouwing mag worden toegevoegd voor een doelmatige bedrijfsvoering.

Het maximale percentage van 10% waarmee de bebouwing op het bouwvlak mag worden uitgebreid, geldt eveneens voor de overige niet-woonfuncties (horeca, kantoren, enz.).

Horeca

De bestaande horecavoorzieningen in het plangebied krijgen de bestemming Horeca. De horecavestigingen worden ingedeeld in de categorie 1 t/m 5. In het plangebied komen uitsluitend horecavestigingen voor in de categorieën 2 en 3. Nieuwe horecavestigingen worden niet toegestaan.

Maatschappelijk (M)

De begraafplaats en het gemaal zijn bestemd voor maatschappelijk. Gezien de specifieke aard van deze functies is niet gekozen voor een "ruime" regeling. Dit wil zeggen dat binnen de bestemming Maatschappelijk geen diverse maatschappelijke voorzieningen gevestigd kunnen worden. Daarnaast mogen ter plaatse van het gemaal ook de functies kano-, boot- en fietsverhuur en ondergeschikte horeca worden uitgeoefend.

Recreatie (R)

Onder de bestemming Recreatieve doeleinden worden de volkstuinten, de manege en de kinderboerderij opgenomen. Het is niet de bedoeling dat ter plaatse van alle gronden met de bestemming Recreatie bijvoorbeeld volkstuinten kunnen worden aangelegd. Om die reden krijgen alle recreatieve activiteiten afzonderlijk een specifieke aanduiding.

Groen (G)

Voor de in het plangebied aanwezige groenvoorzieningen, wordt de bestemming Groen (G) opgenomen. Het onderscheid met de groenvoorzieningen uit de bestemming Verkeer (zie hierna) is dat in deze bestemming de structurele groenvoorzieningen worden opgenomen. In deze bestemming is de uitwisseling van functies in het openbare gebied, bijvoorbeeld ten behoeve van parkeervoorzieningen, niet aan de orde. Naast het feitelijke groen zijn binnen deze bestemming ook speelvoorzieningen, voet- en fietspaden toegestaan.

Water (WA)

Deze bestemming is gegeven aan de hoofdwatgangen. Andere in het plangebied aanwezige watgangen zijn niet apart bestemd. Ter plaatse van de Hollandsche IJssel en de Ringvaart vindt verkeer en vervoer te water plaats. In de bestemmingsomschrijving is dit gebruik van water mogelijk gemaakt. De overige waterlopen zijn niet geschikt voor verkeer en vervoer te water om die reden zijn voor de Hollandsche IJssel en de Ringvaart geen aparte aanduiding opgenomen.

Infrastructuur-Waterstaat (dubbelbestemming)

De waterkeringen zijn bestemd voor Infrastructuur-Waterstaat. Bij de waterkering behoren beschermingszones. Dit kunnen diverse zones zijn zoals de kernzone, de 1^e of 2^e beschermingszone. In overleg met de waterbeheerder is bepaald welke van deze zones planologische relevant zijn. Deze zones zijn op de plankaart vastgelegd en voorzien van een beschermende regeling zoals opgenomen in artikel 17.

Verkeer (V)

Alle wegen behouden de verkeersbestemming. Verder vallen binnen deze bestemmingen de openbare ruimten en de groenvoorzieningen die niet worden gerekend tot het structurele groen van het gebied. Binnen deze bestemming is uitwisselbaarheid van verschillende functies in het openbare gebied toegestaan.

6.3.5. Waarden-Archeologische waarden

De dubbelbestemming Waarden-Archeologische waarden is gehanteerd voor het plangebied dat een middelhoge, hoge tot zeer hoge archeologische verwachtingswaarde heeft.

6.3.6. Infrastructuur-Leiding

De planologisch relevante leidingen (gas, riool, water en brandstof) zijn als zodanig bestemd. Bouwen ten behoeve van samenvallende bestemmingen is alleen na vrijstelling toegestaan. Alvorens burgemeester en wethouders over een verzoek om vrijstelling beslissen, winnen zij schriftelijk advies in bij de desbetreffende leidingbeheerder(s). Ter bescherming van aanwezige leidingen zijn aanlegvoorschriften opgenomen.

6.3.7. Overige bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel (Hoofdstuk I, artikel 1) zijn de in de voorschriften gehanteerde begrippen verklaard. Het onderstaande begrip wordt nader toegelicht.

Artikel 2 Wijze van meten

Dit artikel geeft aan hoe hoogte- en andere maten die bij het bouwen in acht genomen dienen te worden, gemeten moeten worden.

6.3.8. Algemene bepalingen

Artikel 18 Anti-dubbeltelbepaling

Het doel van de anti-dubbeltelbepaling is te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Met betrekking tot agrarische bedrijfswoningen bevat artikel 3 een specifieke regeling.

Artikel 19 Algemene bepalingen met betrekking tot bouwen

Bestaande afstanden en andere maten

In de planvoorschriften zijn diverse regelingen opgenomen die aangeven wat maximaal of minimaal toelaatbaar is. Deze regelingen kunnen betrekking hebben op hoogten, breedten, diepten, oppervlakten, afstanden of aantallen. Ruimtelijke overwegingen hebben bepaald welke maat als maximum of minimum is aangegeven. Lang niet alle bestaande situaties voldoen echter aan de betrokken maten.

Met betrekking tot de bestaande maten is als peildatum gekozen voor het moment waarop het bestemmingsplan in werking is getreden. Qua gebruik is dit het eerste moment waarop de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan van toepassing zijn. Wat bouwen betreft is dit het eerste moment waarop nog uitsluitend conform het geldende bestemmingsplan, in casu de daarin vastgelegde maxima en minima, kan worden gebouwd.

Uiteraard geldt de betrokken regeling niet indien een bestaand bouwwerk wordt afgebroken en op een andere plek wordt herbouwd. In dat geval gelden de als maximaal of minimaal gestelde maten onverkort.

Het negeren van deze bestaande maten zou betekenen dat het betrokken gebouw of het betrokken gebruik onder het overgangsrecht valt, met alle gevolgen van dien (alleen gedeeltelijk vernieuwen of veranderen, geen herbouw na calamiteit etc.). Dit is uitdrukkelijk niet de bedoeling. Overgangsrecht is immers alleen aan de orde, wanneer te verwachten is dat het betrokken gebouw gedurende de looptijd van het bestemmingsplan zal worden geamoveerd of wanneer het betrokken gebruik gedurende deze periode zal worden beëindigd.

Het onder het overgangsrecht brengen zou ook tot praktische complicaties leiden, aangezien dan onduidelijk is of – bijvoorbeeld – het gehele gebouw onder het overgangsrecht valt of alleen dat gedeelte waarmee de betrokken maten worden overschreden.

Om dit soort verwikkelingen te voorkomen is in artikel 19 een regeling opgenomen die voorkomt dat overgangsrecht van toepassing is, indien de gestelde maxima of minima niet met de bestaande situaties in overeenstemming zijn.

Overschrijding bouwgrenzen en voorgevellijn

In dit artikel is aangegeven dat de bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen en de voorgevellijn overschreden mogen worden door ondergeschikte delen van gebouwen.

Afstand van woningen tot de weg en spoor

Er moet aan de Wet geluidhinder worden voldaan, indien een nieuwe woning/woonruimte tot stand komt. Met het oog hierop staat het bestemmingsplan een dergelijke ontwikkeling niet toe binnen de 55 dB- respectievelijk 48 dB-contour van spoorwegen en gezoneerde wegen. Deze regeling heeft betrekking op nieuwe woningen, die ingevolge planwijziging of vrijstelling tot stand komen. De regeling is dus niet van toepassing op bestaande woningen. Herbouw van een woning is zonder meer toegestaan indien de nieuw te bouwen woning in de bestaande voorgevellijn wordt gebouwd. Dit artikel geldt eveneens niet voor de uitbreiding van woningen. Gelet op de Wet geluidhinder is in dit artikel bepaald dat indien een woning elders op het bouwvlak wordt herbouwd, gebouwd moet worden binnen de 48 dB- en 55 dB-contour.

In dit voorschrift is een aanvullende bepaling opgenomen op basis waarvan burgemeester en wethouders vrijstelling kunnen verlenen om binnen de aangegeven contouren te kunnen bouwen. Voorwaarde is dat uit geluidsberekeningen blijkt dat de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder niet wordt overschreden.

Wanneer de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, maar wel wordt voldaan aan de in de Wet geluidhinder opgenomen uiterste grenswaarden en de daarvoor geldende voorwaarden, is de gemeente in principe bereid om medewerking verlenen aan de bouw van een woning binnen de contouren. Hiervoor is echter een afzonderlijke planologische procedure nodig. Burgemeester en wethouders stellen voorafgaand aan de besluitvorming een hogere grenswaarde vast.

Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing

Voor de op de plankaart als cultuurhistorisch waardevolle bebouwing aangegeven bebouwing geldt dat de bebouwing niet gewijzigd mag worden tenzij burgemeester en wethouders hiervoor vrijstelling verlenen als is gebleken dat de verandering geen onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het pand.

Ondergrondse werken/Ondergronds bouwen

In deze leden zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot ondergrondse werken en ondergronds bouwen.

Externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen

In het plangebied liggen de A20 en het spoor waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Gezien de plaatsgebonden risicocontour dient in nieuwe situaties voor wat betreft gevoelige functies een bepaalde afstand in acht te worden genomen ten opzichte van de weg en het spoor.

Vloerpeilen

In deze leden zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de minimale hoogte van vloerpeilen.

Artikel 20 Uitsluiting aanvullende werking bouwverordening

Bij globale bestemmingsplannen bestaat de kans dat bij toetsing van bouw aanvragen sprake is van aanvullende werking van de bouwverordening, omdat het bestemmingsplan ter zake van de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening (zoals rooilijnen) niets regelt. Deze aanvullende werking kan ongewenst zijn, omdat het bestemmingsplan met opzet globaal is gehouden ten aanzien van deze onderwerpen. Artikel 20 voorkomt dat bepalingen uit de bouwverordening alsnog van toepassing kunnen zijn.

Artikel 21 Verwerkelijking in de naaste toekomst

Het effect van een aanwijzing ex artikel 13 WRO is dat de onteigening versneld kan plaatsvinden. De eerste fase van de onteigeningsprocedure kan worden overgeslagen. De administratieve onteigeningsprocedure begint dan met de vaststelling van het raadsbesluit tot onteigening, dat vervolgens ter goedkeuring aan de Kroon wordt gezonden. Uit artikel 85 lid 2 van de Onteigeningswet blijkt dat ook van versnelde onteigening sprake moet zijn. De bevoegdheid tot versnelde onteigening vervalt wanneer daarvan niet binnen drie jaar na het rechtskracht verkrijgen van het bestemmingsplan gebruik is gemaakt.

Artikel 22 Algemene gebruiksbeperkingen

In dit artikel is een algemeen gebruiksverbod gegeven voor gebruik in strijd met de bestemming. Lid 2 bevat de zogenaamde "toeverformule", door middel waarvan vrijstelling van het gebruiksverbod kan worden verleend voor die gevallen waarin een strikte toepassing van het verbod zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Artikel 23 Algemene wijzigingsbepalingen

Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor geringe overschrijdingen van bestemmingsgrenzen.

Artikel 24 Algemene vrijstellingsbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven in hoeverre vrijstelling kan worden verleend voor geringe afwijkingen van de bouwvoorschriften (maatvoering), voor zover al niet elders in de planvoorschriften in afwijkingen is voorzien. Hiermee kan in specifieke situaties maatwerk worden geboden. Het is zeker niet de bedoeling dat dit artikel algemeen wordt toegepast om de maten te vergroten. Het is uitsluitend bedoeld om aan praktische problemen het hoofd te kunnen bieden.

Om die reden kan de vrijstellingsbevoegdheid niet worden toegepast voor de vergroting van de inhouds- en oppervlaktematens voor bijvoorbeeld (bedrijfs)woningen, recreatiewoningen, chalets en stacaravans en voor bedrijfsgebouwen indien er sprake is van een vervolgfunctie.

Daarnaast zijn in dit artikel vrijstellingsbevoegdheden opgenomen voor de realisatie van extra wooneenheden en de vergroting van een inpandige woning.

Artikel 25 Algemene procedurebepaling

Teneinde rechtsbescherming te waarborgen, is in het onderhavige artikel bepaald welke procedure van toepassing is op het verlenen van vrijstelling en de voorbereiding van wijzigingsplannen ex artikel 11 WRO. Voor vrijstellingen geldt een ter inzage termijn van 2 weken. De procedure voor het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid is vergelijkbaar met de openbare voorbereidingsprocedure die thans is opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 26 Werking wettelijke regelingen

In de voorschriften bij bestemmingsplannen wordt in een (toenemend) aantal gevallen met verwijzing naar een (andere) wettelijke regeling een procedure, begrip en/of functie uit die andere regeling van toepassing verklaard. Zo ook in dit bestemmingsplan.

Sinds jaar en dag mag van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) een bestemmingsplan slechts volgens de vereiste procedure van de WRO worden gewijzigd en heeft de Afdeling er bezwaren tegen dat een plan impliciet kan worden gewijzigd, zoals het geval kan zijn als zonder verdere aanduiding een van-toepassingverklaring van een wettelijke regeling in de planvoorschriften is opgenomen.

Het is dan ook nodig dat verwijzingen naar toepasbare wettelijke regelingen worden gefixeerd, namelijk naar de tekst ervan zoals die op het moment van vaststelling van het plan gold. Wordt dit nagelaten, dan bestaat het risico dat de ABRS een eventueel goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten alsnog vernietigt.

Artikel 27 Overgangsbepalingen

Dit artikel bevat voorschriften die als doel hebben bestaande situaties (gebruik of bouwwerken), welke niet in overeenstemming zijn met dit plan, te regelen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen gebruik en bouwen.

Het overgangsrecht met betrekking tot bouwen en bouwwerken regelt dat bouwwerken die aanwezig waren ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, maar in strijd zijn met dit plan, onder overgangsrechtelijke bescherming vallen. Deze bescherming geldt ook voor bouwwerken die op deze peildatum legaal kunnen worden gebouwd, maar nog niet zijn gebouwd. Een voorbeeld hiervan is een reeds verleende bouwvergunning, waarbij de bouw nog niet heeft plaatsgevonden.

Voor zover bouwwerken onder het overgangsrecht zijn gebracht, geldt er een regeling voor vernieuwing en verandering en een zogenoemde calamiteitenregeling. Hierbij geldt dat de afwijking van het bouwwerk ten opzichte van het bestemmingsplan (bijvoorbeeld qua maatvoering) niet mag worden vergroot. Voor de herbouw na een calamiteit geldt een termijn van 2 jaar waarbinnen de herbouw dient plaats te vinden, waarbij burgemeester en wethouders vrijstelling kunnen verlenen van deze termijn indien bijvoorbeeld de procedure met betrekking tot de aansprakelijkheid of schadevergoeding nog niet is afgerond.

De regeling bevat voorts een bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om vrijstelling te verlenen ten behoeve van een beperkte uitbreiding (maximaal 10%) van het bouwwerk.

Bouwwerken die wel bestonden op de genoemde peildatum, maar zijn gebouwd in strijd met de Woningwet (zonder bouwvergunning of zonder de in het verleden geldende melding voor meldingsplichtige bouwwerken), zijn expliciet uitgesloten van de beschermende werking van het overgangsrecht.

Het overgangsrecht voor strijdig gebruik regelt dat het gebruik van gronden dat bestaat op het moment dat het plan van kracht wordt, mag worden voortgezet. Het bestaande gebruik dat (ook) in strijd was met het voorgaande plan, is echter van deze beschermende werking van het overgangsrecht uitgesloten, indien het op grond van het recht nog mogelijk is hiertegen op te treden.

Artikel 28 Strafbepaling

Het gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met de bestemming alsmede het verrichten van vergunningplichtige werken of werkzaamheden zonder vergunning, is een overtreding zoals bedoeld in de Wet op de economische delicten. Door justitie wordt bij de vervolging de strafmaat bepaald.

Artikel 29 Titel

Het laatste artikel van de voorschriften betreft de citeertitel van het onderhavige bestemmingsplan.

7.1. Aankoop Strategisch Plan

In mei 2008 wordt door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland het Aankoop Strategisch Plan (ASP) vastgesteld. In het ASP staat beschreven hoe de verwerving en de financiering ten aanzien van de te verwerven gronden geregeld zijn en zijn de Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) gelden zeker gesteld. Voor wat betreft de aankopen op grond van volledige schadevergoeding, zal voor het bedrag wat dit te boven gaat, op grond van bovenplanse verevening, een beroep worden gedaan op Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplas (ROZ). Kosten die voortvloeien uit planschade, ex artikel 49 Bro zijn eveneens geregeld in het ASP.

In het voorgestelde GS-besluit is opgenomen dat DLG de gronden zal verwerven. Voor de Groene Waterparel dient DLG ook als loket bij mogelijke planschadeverzoeken. Dit in de periode na onherroepelijkheid van het bestemmingsplan en tenuitvoerbrenging van de versnelde onteigening. Binnen die periode kunnen planschadeclaims in de Groene Waterparel worden ingebracht.

7.2. Onteigening

Met dit bestemmingsplan worden alle gronden binnen de Groene Waterparel aangewezen voor ontwikkeling van natuur in de naaste toekomst op grond van artikel 13, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. De gemeente tracht om door middel van schadeloosstelling en onteigening de gronden te verwerven. Voor de bouwpercelen wordt uitgegaan van minnelijke werving.

8. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

77

Van 23 oktober 2007 tot 4 december 2007 heeft het voorontwerpbestemmingsplan "Restveen en Groene Waterparel" ter inzage gelegen. Op 1 november 2007 is er een inloop-/informatieavond gehouden. In deze periode en op deze avond zijn betrokkenen en belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om te reageren op de inhoud van het voorontwerpbestemmingsplan. Van 41 personen, 12 vanuit de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel en 29 vanuit de gemeente Moordrecht, is een reactie ontvangen. Daarnaast zijn er situaties in het voorontwerpbestemmingsplan tussentijds gewijzigd. Deze wijzigingen zijn eveneens ambtshalve meegenomen.

In het kader van het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan "Restveen en Groene Waterparel" d.d. 7 mei 2008 toegezonden aan de volgende personen en instanties:

1. Provinciale Planologische Commissie, provincie Zuid-Holland;
2. VROM Inspectie, regio Zuid-West;
3. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;
4. Kamer van Koophandel Rotterdam;
5. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard;
6. Gemeente Gouda;
7. Gemeente Waddinxveen;
8. Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle;
9. Staatsbosbeheer;
10. LTO Noord;
11. Rijksdienst voor de Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten;
12. Ministerie van Economische Zaken, Programma Zuidvleugel Randstad;
13. Duinwaterbedrijf Zuid-Holland;
14. Tennet;
15. Energiebedrijf Midden-Holland;
16. Eneco;
17. KPN Telecom;
18. Gastransportservices Gasunie;
19. NS Rail Infrabeheer;
20. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland;
21. Intergemeentelijk samenwerkingsorgaan Midden-Holland, Milieudienst;
22. Ministerie van Defensie;
23. BV Transportnet Zuid-Holland;
24. Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder Beheer BV;
25. Stichting Drost IJserman;
26. De Moordrechtse milieuvereniging De Zuidplaspolder;
27. Commando dienst centra;
28. Atelier Handboek Kwaliteit Zuidplaspolder.

Aan de laatste 5 instanties is het voorontwerpbestemmingsplan niet toegezonden. Wel hebben ze een overlegreactie ingediend.

Van de instanties genoemd onder 1, 2, 4, 5, 6, 10, 14, 16 t/m 19 en 24 t/m 28 is een inhoudelijke reactie ontvangen. De instanties genoemd onder 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 20, 21 en 23 hebben niet gereageerd of hadden geen inhoudelijke opmerkingen ten aanzien van het voorontwerpbestemmingsplan.

De reacties van de overige overleginstanties worden in een Commentaarnota Inspraak en overleg samengevat en voor zover gewenst en noodzakelijk van commentaar voorzien.

De resultaten van inspraak en overleg zijn opgenomen in een afzonderlijke nota Inspraak en overleg (7 mei 2008). Voor de beantwoording van de reacties, de ambtshalve aanpassingen en de voorgestelde wijzigingen van het voorontwerpbestemmingsplan wordt korthedshalve naar deze nota verwezen.

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van relevante beleidskaders en besluiten die van invloed kunnen zijn op de beoogde ontwikkelingen in het gebied Restveen en Groene Waterparel. Het beleidskader wordt per milieuaspect beschreven. Ingegaan wordt op beleid op Europees-, rijks-, provinciaal/regionaal- en gemeentelijk niveau.

B1.1. Ruimtelijk beleid

Opgavendocument Structuurvisie (maart 2003)

In dit document zijn de opgaven voor de Zuidplaspolder aangegeven als voorbereiding op de opgestelde structuurvisie. Hierbij zijn vertrekpunten geformuleerd op het gebied van water, bodem en natuur, infrastructuur en stedelijke en landelijke structuur.

De hoofdopgave op het gebied van water- en groenstructuur is een impuls geven aan de groenblauwe structuur in de driehoek, waarbij de vormgeving van het watersysteem als aanjager kan fungeren. Het stedelijke transformatieproces dreigt de potentiële verbanden en structuren op gebied van water en groen te versnipperen. Er dient een watersysteem te ontstaan dat het intraregionale en regionale waterbergingsvraagstuk oplost en een reservoir vormt van waaruit het zomertekort in de driehoek kan worden aangezuiverd. Voor ecologie dient bepaald te worden welke natuurdoeltypen in welke omvang en welke verbindingen de kwaliteit van het gebied als natuurlijk milieu bepalen.

Op het gebied van infrastructuur is de hoofdopgave om de mainport/greenport, de overige centra en de knooppunten in de Zuidvleugel bereikbaar te houden ondanks of zelfs dankzij de verdere verstedelijking in de driehoek. Welke gecombineerd HOV- en weginfrastructuursysteem maakt in de driehoek verschillende verstedelijkingsconcepten mogelijk, mede in relatie tot de netwerken in de Zuidvleugel?

De hoofdopgave op het gebied van stedelijke en landschappelijke structuren is het creëren van combinaties van robuuste structuren op gebied van bereikbaarheid en groenblauwe kwaliteiten enerzijds en anderzijds vrije vormen van occupatie en verstedelijking, die de omvangrijke transformatieopgave kunnen dragen. De linten van en de kernen in de polders in de driehoek vormen daarbij een inspiratiebron.

Op programmatisch gebied zijn de volgende opgaven geformuleerd:

- het wonen krijgt een duidelijk eigen signatuur en gezicht, met dien verstande, dat de ontwikkelingen tevens zijn afgestemd op de gewenste ontwikkeling van het wonen in de Zuidvleugelsteden;
- de structuurvisie geeft voldoende en gedifferentieerde ruimte aan economische vitaliteit en werkgelegenheid; de structuurvisie moet helderheid en perspectief bieden voor diverse vormen van grondgebruik, die vechten om de beschikbare ruimte (bedrijventerreinen, kas-sengebieden en grondgebonden landbouw);
- de tijdige realisatie van voorzieningen in de Zuidplaspolder bepalen in belangrijke mate de aantrekkingskracht van het gebied; de vraag hierbij is: welke condities in de driehoek scheppen een aantrekkelijk klimaat voor creatieve en innovatieve ondernemers op het gebied van voorzieningen?

Streekplan Zuid-Holland Oost (november 2003)

In het streekplan is voor de studiezone Zuidplas een studieopdracht opgenomen met de volgende opgaven en vereisten:

- een zoekopdracht voor 200 ha glastuinbouw;
- groene verbindingen tussen de Rottewig, het Bentwoud en de Krimpenerwaard;
- een zoekopdracht voor een waterrijk natuurgebied van 245 ha in de omgeving van Moordrecht;
- naast de bouwlocaties Triangel en Westergouwe, is er sprake van een kwantitatieve en kwalitatieve opgave voor woon- en werkmilieus.

Deze studieopdracht is uitgevoerd in de ISV (zie verder) die voor Provinciale Staten aanleiding is geweest voor de instemming met het opstellen van het ISP (zie verder) en de tweede partiële herziening van streekplan Zuid-Holland Oost.

Interregionale structuurvisie (september 2004)

De interregionale structuurvisie (ISV) is opgesteld door verschillende partijen, waaronder gemeenten in de regio, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap, de Ministeries van V&W, VROM, LNV en EZ, ISMH, de stadsregio Rotterdam en het Stadsgewest Den Haag, de Kamer van Koophandel (Rotterdam en Den Haag) en ConSept. De structuurvisie omvat een langetermijnvisie tot 2030. Belangrijkste uitgangspunt bij de ontwikkeling van de driehoek RZG is het hanteren van de lagenbenadering (onderscheid lagen ondergrond, netwerken en occupatie). Tussen de kernen Zoetermeer, Gouda en Rotterdam is geen behoefte aan een nieuwe regionale kern, maar aan een gevarieerde verstedelijkingsvorm die bijdraagt aan het beter functioneren van het bestaand stedelijk systeem. Droogmakerijen lenen zich beter voor intensieve verstedelijking dan de veeweidegebieden. Het stedelijk systeem is gebaat bij investeringen in een continue en gedifferentieerde groenstructuur, zowel voor de natuur- en recreatiefuncties in de regio als de landschappelijke kwaliteit. De opgaven voor infrastructuur moet een bijdrage leveren aan beide ontwikkelingen.

Qua zonering is het noordwestelijk deel van de Zuidplaspolder aangeduid als bundelingsgebied voor glastuinbouw en bedrijventerreinen, terwijl het middengebied is aangeduid als bundelingsgebied voor wonen, werken en voorzieningen. Het gebied tussen Zoetermeer en Rotterdam is aangeduid als optimalisatiegebied voor glastuinbouw.

RZG-Zuidplas Ontwikkelingsschets Restveen en Waterparel (november 2005)

Inde ontwikkelingsschets Restveen en Waterparel zijn voor de Waterparel de hoofdfuncties water(parel), natuur en dun wonen in een robuuste groenblauwe structuur opgenomen. Hierbij zijn twee modellen uitgewerkt te weten:

- gradiënt: robuuste natuurkern op de gradiënt van hogere kreekkrug naar lager veen, omgeven door woonfuncties ten noorden en ten westen;
- omsloten kreekkrug: natte natuurontwikkeling op de lage veengronden en dun wonen in een bosrijke en slootjesrijke omgeving op de zandige en kleiige kreekkrug.

Voor het Restveengebied wordt als hoofdfuncties gedacht aan natuur, extensieve recreatie, verbrede natuurgericht landbouw. Ook hierbij zijn twee modellen uitgewerkt, te weten:

- geclusterd: grotere eenheden open en besloten, robuuste natuurkernen, ontsnipperde peilvakken, een duidelijke ruimtelijke hoofdstructuur met eigen identiteit, ruimte voor (bedrijfsmatige) landbouw;
- verspreid: half open/half gesloten landschap, gebaseerd op huidige versnipperde peilvakken, afwisseling van open en dicht en hoge en lage begroeiing.

De betreffende modellen zijn beoordeeld op verschillende aspecten, waaronder waterkwantiteit en -kwaliteit, ecologische (structuurniveau) en natuurbotentie (patroonniveau), recreatief gebruik, landschap en cultuurhistorie, gebruiksdruk/robuustheid, duurzaamheid landbouw, relatie waterbeheer/functiegeschiktheid en kosten.

Voor de toekomstige ecologische verbindingzones zijn twee modellen opgenomen:

- een centrale verbinding van 100 m breed, die Bentwoud, Eendragtspolder en Krimpenerwaard via de Waterparel en Restveen verbindt;
- een netwerk van ecologische verbindingen van 30-50 m breed, meerdere smallere verbindingen.

Deze twee modellen zijn niet aan bovenstaande aspecten getoetst. Wel is vastgesteld dat de verbindingzones in beide modellen te lang zijn, waarbij de verbindingen naar Bentwoud en de Eendragtspolder op den duur door stedelijk gebied lopen. Hierbij hebben ze een functie als aantrekkelijke groenblauwe zone door de stad, maar zoals voor vele kritische soorten is de verstoring te groot. De verbindende leefruimte wordt beperkt tot de (kleinere) natuurlijke organismen die zich in en langs water ophouden.

De bestuurlijke werkgroep heeft zich uitgesproken voor de volgende combinatie van modellen:

- Waterparel: omsloten kreekrug;
- Restveen: geclusterd;
- verbindingszone: verspreid netwerk.

Doorslaggevend voor deze keuze zijn:

- het behouden en versterken van het bestaande landschapsbeeld in de Waterparel door het creëren van een landschapsvenster tussen de Tweede Tochtweg en de Middelweg;
- het optimaal ontwikkelen van de ecologische verbinding tussen de Waterparel en de ontwikkeling van het Restveengebied aan weerszijden van de A20, waarbij ook de spoorlijn Rotterdam-Gouda moet worden gepasseerd;
- de kosteneffectiviteit van de gekozen inrichtingsvarianten (met name voor de Waterparel).

Belangrijkste pluspunten daarnaast zijn de omvang en robuustheid van de functies natuur en landbouw, de scheiding tussen functies wonen, natuur en landbouw, de landschapecologische meerwaarde, een natuurlijke aansluiting op het gewenste ontsnipperde waterpeilbeheer, landschappelijk en qua recreatieve gebruikswaarde gevarieerd en aantrekkelijk.

Nota Ruimte (2006)

Ecologie

In het algemeen is het ruimtelijk beleid voor de EHS-gebieden (Ecologische Hoofdstructuur) gericht op behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In de Nota Ruimte wordt aangegeven dat de EHS netto door provincies in hun streekplannen moet worden begrensd. Na begrenzing behoren deze gebieden tot beschermde natuurgebieden en geldt het "nee, tenzij"-regime. Hierbij zijn nieuwe ontwikkelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied (actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied) significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Voor ingrepen die aantoonbaar aan de criteria voldoen, geldt het vereiste dat de schade zoveel mogelijk moet worden beperkt door mitigerende maatregelen. Resterende schade dient te worden gecompenseerd.

Agrarische activiteiten

Het economisch draagvlak en de vitaliteit van de meer landelijke gebieden staan onder druk. Om daarin verlichting te brengen, wil het kabinet de mogelijkheden voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen, door bij voorbeeld "rood voor groen" of "rood voor blauw" toe te staan. Voor het beheer van het buitengebied is een economisch vitale grondgebonden landbouw van belang. Door teruglopende inkomsten neemt dit soort bedrijven echter in snel tempo af. Van de provincies wordt verwacht dat zij in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering.

Recreatie

Met betrekking tot recreatie en toerisme wordt in de Nota Ruimte aangegeven dat er behoefte is aan nieuwe vormen van openlucht- en verblijfsrecreatie en aanpassing van bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen. De recreatiesector kan uitgroeien tot een economische drager van het landelijk gebied. Er moet dan ook voldoende rekening worden gehouden met nieuwe vormen van toeristisch-recreatieve voorzieningen en aanpassingen en uitbreidingen van bestaande voorzieningen.

Zuidplaspolder

Specifieke voorwaarden die het Rijk stelt aan de integrale ontwikkeling van de Zuidplaspolder zijn: evenwicht tussen woningbouw en bedrijvigheid, optimale afstemming van de verstedelijking op water-, bodem- en groenopgave van het gebied en behoud van voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling van het landbouwonwikkelingsgebied voor glastuinbouw.

Streekplan Zuid-Holland Oost, tweede partiële herziening Zuidplas (mei 2006)

In de Zuidplaspolder zijn in de periode 2010-2020 volgens het Streekplan 15.000 woningen gebouwd, waarvan 6.000 in het nieuwe Ringvaartdorp in het middengebied. In de periode 2020-2030 worden eveneens 15.000 woningen gerealiseerd. Bij de ontwikkeling van deze 30.000 woningen wordt vooralsnog rekening gehouden met een additioneel ruimtebeslag voor detailhandel (130.000 m²), onderwijs (55.000 m²), sport (181.500 à 194.000 m²), sociaalculturele voorzieningen (10.000 à 14.000 m² en zorg gerelateerde voorzieningen (64.000 à 73.000 m²).

In het plangebied Zuidplas is tot 2030 behoefte aan circa 300 ha netto nieuw bedrijventerrein, waarbij tot 2020 gestart wordt met 50-75 ha bedrijventerrein aan de oostzijde van Nieuwerkerk aan den IJssel en gestart wordt met de ontwikkeling van de Gouweknoop (deze heeft in de periode 2020-2030 een maximum reservering van 100 ha). Netto wordt in de periode tot 2020 280 ha glastuinbouwconcentratiegebied gerealiseerd, waarbij het voor 80 ha gaat om herbestemming vanuit de Zuidplas.

In het kreekruigengebied is de hoge waterkwaliteit leidend voor de te realiseren functies. Het gebied is te verdelen in een natuurgebied (zuidelijk deel) en de rest van het gebied (noordelijk deel) waarbinnen wonen onder voorwaarden mogelijk is (ontwikkelingsgebied groen wonen, hier zijn maximaal 9 woningen per ha mogelijk). Het noordelijk deel vormt het overgangsgebied tussen het natuurgebied en het woongebied aan de noordkant. Het natuurgebied wordt via een schoonwaterverbinding met het ten zuiden van de A20 gelegen veengebied (en de aldaar te ontwikkelen natuurgebiedjes) verbonden (bij elkaar 175 ha), waardoor een natuurgebied van formaat ontstaat (325 ha) dat deel uitmaakt van de EHS.

Bij het Restveengebied wordt uitgegaan van een gefaseerde peilstabilisatie. Er zijn kansen voor het realiseren van een meer samenhangende ecologische structuur en een aantrekkelijk en gevarieerd recreatiegebied (waterrijk en recreatief groengebied). Het gebied wordt ontwikkeld met ruimte voor grondgebonden veeteeltbedrijven op de hoger gelegen delen (circa 200 ha). De beoogde veranderingen van functies en de waterhuishouding maken een overgangsbeheer voor de agrarische sector noodzakelijk. De veengrond maakt alleen een extensieve vorm van landbouw mogelijk. Het accent op natuur, water en landschapsbeheer biedt tegelijkertijd ook mogelijkheden voor inkomsten via beheersubsidies. In het Restveengebied worden nieuwe recreatieve fiets- en wandelpaden en ondiepe watergangen aangelegd. Door het restveengebied zijn in noord-zuidrichting twee groene verbindingen aangegeven, langs de Vierde en de Vijfde Tochtweg.

Op infrastructuurgebied worden onder andere de volgende ontwikkelingen voorzien:

- realisatie van het project "A12 vernieuwd op weg" moet voor 2010 leiden tot een verbeterde doorstroming op de A12 (onder andere door de aanleg van spitsstroken);
- het project ZSM-II moet de verkeersdruk op de A20 verlichten; het gaat hierbij in eerste instantie om de aansluiting van Moordrecht op de A20; er wordt nog gestudeerd op de aanleg van spitsstroken op het traject Nieuwerkerk aan den IJssel-Moordrecht;
- de capaciteit van de N219 zal tijdens de ontwikkeling van de Zuidplas moeten worden uitgebreid (verlegging traject Zevenhuizen-A20 in oostelijke richting); later zal de N219 als 2x2-strooks weg moeten worden uitgevoerd;
- de omleiding van de N456 (in verband de aansluiting Moordrecht op de A20) wordt doorgevoerd in noordelijke richting; deze weg wordt aangesloten op de nieuw aan te leggen Zuidelijke randweg/N456 zuidwest; in het noordelijk deel van de Zuidplas worden tevens nog enkele nieuwe wegen aangelegd;
- om op langere termijn een goede doorstroming te bewerkstelligen, zal langs de A20 en de A12 voldoende ruimte beschikbaar moeten blijven voor een verdere verbreding;
- uiteindelijk zal voor de spoorlijnen Den Haag-Rotterdam en Gouda-Rotterdam spoorverdubbeling onvermijdelijk zijn; langs beide sporen dient hiervoor ruimte beschikbaar te blijven;
- de introductie van hoogfrequent stadsgewestelijk spoorvervoer op de belangrijkste spoorlijnen in Zuid-Holland (Stedenbaan) ter vervanging van het bestaand stoptreinennet staat hoog op de agenda; stedenbaan biedt de mogelijkheid om een nieuwe halte Westergouwe/Gouweknoop te openen;
- op de lange termijn, na 2020, zijn er kansen voor een regionale lightrailverbinding tussen Rotterdam en Gouda.

Motie VVD-fractie Zuidplas bij Provinciale Staten over de tweede partiële herziening

Bij de behandeling van het Streekplan Zuid-Holland Oost, tweede partiële herziening Zuidplas (mei 2006) is een motie ingediend dat:

- GS duidelijkheid geeft over de beschikbare ruimte voor de beoogde 200 ha (economisch duurzame landbouw);
- GS in overleg met betreffende belanghebbenden de mogelijkheden om tot een concurrerende bedrijfstak te komen (bijvoorbeeld door middel van agrarische natuurontwikkeling en dergelijke), zodat men in staat is een reëel inkomen te verwerven.

In de beantwoording is aangegeven dat 200 ha economische landbouw in potentie beschikbaar is en dat met het ondertekenen van het convenant een goed begin is gemaakt met overleg over de mogelijkheden voor een economisch rendabele bedrijfsvoering.

Intergemeentelijk structuurplan Zuidplas (2006)

Het intergemeentelijke Structuurplan (ISP) is in samenwerking met de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard vastgesteld door de gemeenten Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Moordrecht, Gouda en Waddinxveen. Het betreft een uitwerking van het ISV. De partiële herziening Zuidplas is tegelijk met het ISP tot stand gekomen.

Binnen de Zuidplas vormt het stelsel van linten, lanen en tochten, samen met de ringvaart een helder raamwerk (casco) waarbinnen het stedelijk programma zich kan ontwikkelen. Dit casco bindt de te verstedelijken gebieden aan de grote landschappelijke eenheden in de omgeving. De zonering van de Zuidplas ziet er in het ISP als volgt uit:

- in het noordelijk kleideelgebied kunnen gelet op de bodegesteldheid en watersituatie diverse stedelijke functies zonder veel belemmeringen worden ontwikkeld;
- in het middengebied tussen de A13 en de A20 wordt het noordelijk deel gebruik voor woningbouw, glastuinbouw en bedrijven. Het kreekruiggengebied binnen de Waterparel moet zich gaan ontwikkelen tot een waterrijk en dunbevolkt woonlandschap. In combinatie met de ontwikkeling van een natuurkern tussen kreekrug en A20 ontstaat hier een bijzonder gebied dat kwaliteit geeft aan omliggende woon- en werkgebieden. In de Gouweknoop komen de snelwegen en spoorwegen bijeen. Dit deelgebied is geschikt voor vestiging van woningen, bedrijvigheid en voorzieningen;
- in het restveengebied is extensief ruimtegebruik voorzien (groene inrichting) met ruimte voor kleinschalige landschapsontwikkeling, moerasoever, gebieden met particulier en agrarisch natuurbeheer en recreatief medegebruik. Er worden mogelijkheden verkend voor de handhaving van een beperkt aantal agrarische bedrijven.

Concreet wordt voor het Restveengebied als uitgangspunt een gefaseerde peilvakvergroting en fixatie van het waterpeil aangegeven. Door de samenvoeging ontstaan natte gronden in de laagste delen. Daardoor kan er een samenhangende ecologische structuur (totaal circa 175 ha) en een gevarieerd recreatiegebied tot stand komen. Voor de beleving van het landschap is openheid, het vrije zicht en beleving van hoogteverschillen van belang. Er worden nieuwe recreatieve fiets- en wandelpaden en ondiepe watergangen aangelegd ten behoeve van extensief recreatief gebruik. Tot 2030 is er een oplossing voor de problemen van een economische bedrijfsvoering door grondgebonden veeteeltbedrijven in de vorm van 200 ha voor agrarische bedrijven. Ook daarna moet binnen aangepaste omstandigheden grondgebonden veehouderij een rol kunnen blijven spelen. De beoogde veranderingen van functies in het plangebied en de aanpassing van de waterhuishouding, maken een sturing op de transitie van het huidige agrarische grondgebruik en een overgangsbeheer voor de agrarische sector noodzakelijk.

In het zuidelijk deel van de Waterparel (de Groene Waterparel) wordt een natuurkerngebied met een oppervlakte van 150 ha gerealiseerd. Het gebied wordt verbonden met de te ontwikkelen natuur (circa 175 ha) in het Restveengebied ten zuiden van de A20. Hiermee ontstaat een natuurgebied van formaat dat onderdeel uitmaakt van de EHS zoals omschreven in het natuurgebiedsplan van de provincie. In het noordelijk deel van de Waterparel, het kreekruiggengebied, kan als overgang naar het te verstedelijken Middengebied wonen in groen worden ontwikkeld.

Moties gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel

De gemeenteraden van zowel de gemeente Moordrecht als de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel hebben een motie ingediend om bij de uitwerking van het ISP onderzoek te laten doen naar de economische perspectieven van voeren en tuinders, een constructieve houding aan te nemen bij initiatieven voor verbreding van de bedrijfsvoering en inspanning te plegen om ver-

paupering van het overblijvende platteland tegen te gaan. Een overweging hierbij is dat boeren en tuinders die kunnen en willen blijven voldoende perspectieven dienen te behouden voor economisch rendabele exploitatie.

Convenant Restveen en Groene Waterparel (juni 2006)

In het Convenant spannen de verschillende partijen (gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, gemeente Moordrecht, Staatsbosbeheer, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, LTO Noord en ConSept) zich in om de vastgestelde ontwikkelingsschets Restveen en Groene Waterparel uit te voeren. Partijen hebben hierbij een gezamenlijk belang bij een duurzame groenontwikkeling en waterhuishouding van het gebied.

Bestemmingsplannen voor het plangebied

In de vigerende bestemmingsplannen is met name de bestaande situatie vastgelegd.

B1.2. Algemeen milieubeleid

Nationaal Milieubeleidsplan (NMP 3 en 4; 1998 en 2001)

In het Nationaal Milieubeleidsplan 4 wordt aangegeven dat het NMP 3 van kracht blijft. Duurzaamheid is het kernwoord van het NMP 4. Dit geldt zowel voor energie, materiaalgebruik, luchtkwaliteit, natuur, en alle andere milieuaspecten. In het NMP 3 wordt aangegeven dat duurzaam ruimtegebruik gestimuleerd zal worden.

In het vierde Nationale Milieubeleidsplan worden de volgende zeven grote milieuproblemen genoemd: verlies aan biodiversiteit, klimaatverandering, overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen, bedreigingen van de gezondheid, bedreigingen van de externe veiligheid en mogelijk onbeheersbare risico's.

Met betrekking tot landelijke gebieden wordt specifiek ingegaan op de milieudruk door de landbouw. De opgave is via een transitie te komen tot duurzame landbouw in Nederland. De verduurzaming van de landbouw kan niet los worden gezien van de ontwikkelingen in de natuur van Nederland. Natuur en landbouw zijn immers op complexe wijze met elkaar verweven. Met name de grondgebonden landbouw is van belang voor de instandhouding van natuur, biodiversiteit en landschap.

Provinciale milieuverordening (1998)

In de provinciale milieuverordening zijn stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen. Het plangebied Restveen en Groene Waterparel zijn niet als dergelijke gebieden aangewezen.

B1.3. Water

Vierde Nota waterhuishouding

De hoofddoelstelling binnen de Vierde Nota Waterhuishouding (NW4, 1998) is het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd. Van belang zijn het doen van onderzoek naar de knelpunten in het waterbeheer, het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie van gemeenten en waterbeheerders en meer aandacht voor het afkoppelen van verhard oppervlak en infiltratie in de bodem.

Kabinetsstandpunt anders omgaan met water, waterbeleid 21^e eeuw

Het Rijk heeft met het kabinetsstandpunt Anders omgaan met Water, Waterbeleid in de 21^e eeuw, (WB21, 2000) het advies van de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw omarmd. Men deelt de zorg dat het huidige watersysteem niet in staat is om klimaatverandering, bevolkingsgroei en economische groei goed op te vangen. Het waterbeheer moet veranderen om Nederland in de toekomst, wat water betreft, veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden. Belangrijk in de nieuwe aanpak is het realiseren van veerkrachtige watersystemen die weer de ruimte krijgen, het niet afwentelen van knelpunten in tijd of plaats, de drietrapsstrategie "vasthouden, bergen, afvoeren", en de ruimte die nodig is voor de wateropgave te reserveren.

Europese Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000) schrijft voor dat in 2015 alle waterlichamen een "goede ecologische toestand" (GET), en voor sterk veranderde/kunstmatige wateren een "goed ecologisch potentieel" (GEP) moeten hebben bereikt. De chemische toestand moet voor alle waterlichamen (natuurlijk en kunstmatig) in 2015 goed zijn.

Nationaal bestuursakkoord Water

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, 2003) is een overeenkomst tussen het rijk, de provincies, het InterProvinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het beleid van WB21 en KRW zijn belangrijke peilers van het akkoord. Het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden anticiperend op veranderende omstandigheden zoals onder andere de verwachte klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Eén en ander is een logisch vervolg en nadere uitwerking van het vigerende beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding (1998).

Verplichte watertoets voor ruimtelijke plannen

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben begin 2001 afgesproken dat de watertoets moet worden doorlopen bij alle nieuwe ruimtelijke plannen. Per 1 november 2003 is de watertoets verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (ex artikel 10 Bro). De watertoets is een procesinstrument om de afstemming tussen water en ruimtelijke ordening te verbeteren. Overleg tussen ruimtelijke planvormers en waterbeheerders maakt hier onderdeel van uit. De watertoets heeft primair tot doel ervoor te zorgen dat nieuwe ontwikkelingen geen negatieve gevolgen hebben voor het bestaande watersysteem. Daarnaast wordt verkend in hoeverre de bestaande waterhuishouding in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling kan worden verbeterd.

Bestemmingsplanadvies Zuidplaspolder

In het bestemmingsplanadvies doet het hoogheemraadschap aanbevelingen om te komen tot een veerkrachtiger watersysteem ingeval van ruimtelijke ontwikkelingen. Het naleven van het advies leidt ertoe dat het hoogheemraadschap optimaal kan zorgen voor droge voeten en schoon water. Het bestemmingsplanadvies vormt een onderdeel van het watertoetsproces en is richtinggevend voor de ruimtelijke ordening en bepalend voor bouwhoogtes in het bestemmingsplan.

B1.4. Ecologie

Nota Ruimte

Voor ruimtelijk beleid omtrent ecologie op rijksniveau wordt verwezen naar de Nota Ruimte (paragraaf B3.1).

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Doel van deze wet is de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Deze wet vervangt diverse wetten die betrekking hadden op de bescherming van dier- en plantensoorten. Tegelijkertijd wordt met deze wet voldaan aan Europese en andere internationale verplichtingen, zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern.

Op grond van de Flora- en faunawet wordt een groot aantal diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën en insecten) en plantensoorten waaronder verschillende zeer algemene soorten beschermd. Op grond van de Flora- en faunawet is het verboden activiteiten te verrichten die leiden tot aantasting van deze soorten en van hun voortplantings-, vaste rust- of verblijfplaats. Als er sprake zal zijn van aantasting is het uitvoeren van de activiteit, die de aantasting zal veroorzaken, alleen toegestaan met een ontheffing van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Het plangebied dient als leefgebied voor een aantal van deze soorten.

Streekplan

Verwezen wordt naar paragraaf B2.1.

Natuurgebiedsplan Veenweiden-Midden Zuidplas (september 2005)

In het natuurgebiedsplan worden de begrenzingen aangegeven van de natuurgebieden, de gewenste natuurdoeltypen en de bijbehorende subsidieregelingen. Voor het gebied Midden Zuidplas is het te ontwikkelen natuurgebied (325 ha) verdeeld in de gebieden Vierde Tocht (Waterparel) van circa 80 ha en de Krom en Land van Tober (restveen) van circa 94 ha. De Vierde Tocht vormt een kerngebied in de ecologische verbinding tussen de Rottemeren en de Krimpenerwaard. In het gebied Vierde Tocht ligt de nadruk op natte natuurdoelen, in gebied Land van Tober wordt vooral gestreefd naar de kwaliteit als natte verbindingzone en bloemrijk grasland en in De Krom is een mozaïek van natte inrichting met (zeer) soortenrijk grasland uitgangspunt. In het Natuurgebiedsplan staan zoekpunten aangegeven voor verdere invulling van de natuurgebieden.

De na te streven natuurdoelen in de onderscheiden gebieden zijn gerelateerd aan de gewenste functie als natuurkerngebied en zijn verder afgestemd op de aanwezige natuurwaarden en potenties. Dit betreft met name de specifieke aquatische waarden. Een voor Zuid-Holland unieke natuurkwaliteit valt in het gebied te bereiken door de abiotische omstandigheden te benutten en de daarmee samenhangende natuurwaarden te ontwikkelen. Dit uitgangspunt leidt tot overwegend natte natuurdoeltypen, zoals zoetwatergemeenschap, nat schraalgrasland, moeras en op de hogere delen bloemrijk grasland. Aanvullend is het natuurdoeltype rietland en ruigte gewenst om een meergedifferentieerd gebied te krijgen. Nabij de A20 is enige verdichting nodig om de migratie van diersoorten beter mogelijk te maken. Gestreefd wordt om de landschappelijke openheid te behouden en bij de aanleg van het natuurgebied rekening te houden met in het gebied aanwezige kreekruigen.

Na te streven natuurdoeltypen

Het doeltype zoetwatergemeenschap omvat de beginstadia van het proces waarbij open water langzaam verlandt. Het betreft voor een groot deel vegetaties van het moeras. en het beheer. Met het natuurdoeltype nat schraalgrasland wordt een complex van vochtige tot natte, matig voedselrijke tot schrale graslandvegetaties nagestreefd. Een goede kwaliteit van grond en oppervlaktewater vormt dan ook een belangrijke voorwaarde om waardevolle vegetaties op de graslanden te kunnen ontwikkelen. Deze milieus zijn realiseerbaar als het gebied waterhuishoudkundig wordt geïsoleerd van het overige, agrarische gebied en schoon kwelwater langer wordt vast gehouden. Daarbij is het van belang dat de grondwaterstand in de winterperiode plaatselijk tot aan het maaiveld staat en in de zomerperiode niet lager dan 0,3 m beneden maaiveld daalt. Gelet op de hydrologische omstandigheden in de Zuidplaspolder (kwel en grondwatertrap I/II) lijkt dit realiseerbaar. De soortenrijkdom in dit soort gebieden kan zeer hoog worden. Het betreft naast het moeras het dotterbloemverbond en wellicht blauwgraslanden.

In afwisseling met de natte doeltypen zullen op enkele drogere delen op relatief korte termijn (6 tot 12 jaar) in de Zuidplas het natuurdoeltype bloemrijk grasland kunnen worden gerealiseerd in het natuurontwikkelingsgebied. Tot bloemrijk grasland behoren onder meer glanshaverhooilanden en bloemrijke kamgrasweiden. Bloemrijke graslanden worden gekenmerkt door een grote rijkdom aan kruiden. Grote ratelaar, echte koekoeksbloem, moerasrolklaver, brunel en kale jonker zijn indicatoren.

Het gebied heeft een functie als ecologische schakel in de natte verbindingen tussen de groenblauwe ontwikkelingen langs Rotte, in Reeuwijk en de Krimpenerwaard. Het betreffen de natuurdoelen zoetwatergemeenschap, rietland en ruigte en struweel. Deze doeltypen vormen een broedbiotoop en foerageergebied voor de blauwe reiger en de vroeger voorkomende zilverreiger en kwak, maar ook voor de zwarte stern. Naast de watergangen en centraal in het gebied, wordt gestreefd naar moerassige situaties van open water afgewisseld met verlandingszones, rietlanden en ruigten in matig voedselrijke milieus. De natuurdoelen zoetwatergemeenschap, rietland en ruigte en struweel kunnen, in samenhang met de overige inrichting, in de toekomst leiden tot een leefgebied en of rustgebied voor de otter. In het gebied de Vierde Tocht kunnen zich ruige riet en zeggenvetates ontwikkelen met soorten als wateraardbei, moerasspirea en pluimzegge en aan de randen van de zone korte en grazige vegetaties. Deze vegetaties zijn van belang voor rietvogels die voor broedsucces afhankelijk zijn van overjarig riet en wat dieper water.

Resumerend worden in het gehele gebied de natuurdoeltypen gebufferde poel en sloot, zwakgebufferde sloot, moeras, natte strooiselruigte, dotterbloemgrasland van veen en klei, nat matig voedselrijk grasland, bloemrijk grasland van het zand en veengebied, bloemrijk grasland van het rivieren en zeekleigebied, nat, matig voedselrijk weidevogelgrasland en wilgenstruweel en ruigtelzenbos nagestreefd. Het betreft de basispakketten plas en ven, moeras, (half) natuurlijk grasland, struweel en laagveenbos en de pluspakketten soortenrijke plas, overjarig rietland, nat soortenrijk grasland, (zeer) soortenrijk weidevogelgrasland, natuurbos en het landschapspakket geriefhoutbosje.

Compensatiebeginsel natuur en landschap (provincie Zuid-Holland, 1997)

Volgens het provinciale beleid is compensatie nodig indien ontwikkelingen leiden tot aantasting van de volgende gebiedscategorieën:

- (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur;
- natuurgebieden buiten de PEHS: opgenomen in streekplan en/of begrensde natuurmonumenten in het kader van de Natuurbeschermingswet;
- biotopen van zogenoemde Rode Lijstsoorten en gebieden buiten de EHS met (zeer) hoge natuurwaarden;
- beplantingen vallend onder de Boswet;
- Randstad Groenstructuurprojecten en vier Strategische Groen Projecten;
- rijksbufferzones;
- gebieden met zeer hoge landschappelijke waarden.

Uitvoering EHS-beleid

De ontwikkeling voor wat betreft de EHS-gronden en -verbindingen worden gefinancierd door subsidies (in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). In het ondertekende convenant inzake de ontwikkeling van het Restveen en Groene Waterparelgebied (juni 2006) tussen verschillende partijen, is opgenomen dat de provincie Zuid-Holland met het Ministerie van LNV afspraken maakt over de bestaande subsidiereserveringen in het kader van het Uitvoeringscontract ILG. De provincie heeft in het bestuursakkoord ILG van december 2006 samen met het Rijk uitvoering gegeven aan deze afspraak. In het provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk gebied 2007-2013 (pMJP, juni 2007) is vastgelegd dat de provincie ervoor kiest de beschikbare middelen 2007-2013 (zowel ILG als provinciale middelen) in te zetten voor realisatie van de EHS, Recreatie om de Stad en Provinciale Ecologische Verbindingen, waar bestuurlijke afspraken over gemaakt zijn. Hierbij wordt de Overeenkomst Driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda, natuurkern expliciet genoemd. De programmering in het pMJP gaat voor de Zuidplas tot 2013 uit van 150 ha aankoop gronden en 325 ha inrichting. In 2010 zal de provincie met het Rijk de uitvoering van het pMJP evalueren op het punt van geboekte voortgang, de kostenontwikkeling van grondaankoop en inrichting, consequenties voor wijziging inzet van middelen tot 2013 en nieuwe financiële claims voor de periode 2013-2020. Op basis van pMJP wordt onder andere een aankoopstrategieplan opgesteld. Ten aanzien van de mogelijke aankoop van opstallen, bouwvlakken en dergelijke zullen de financiën moeten worden geregeld via de zogenoemde bovenplanse verevening¹⁾. Hiervan is in het convenant van juni 2006 reeds melding gemaakt.

B1.5. Cultuurhistorie en archeologie

Verdrag van Malta (1992)

In 1992 is het Verdrag van Malta tot stand gekomen en in 1998 door Nederland geratificeerd. Doelstelling van het verdrag is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen.

In het verdrag van Malta wordt gesteld dat de archeologie van wezenlijk belang is voor de geschiedschrijving van de mensheid. Het verdrag is erop gericht deze waarden voor de toekomst te behouden. De gehanteerde uitgangspunten zijn:

- archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren (behoud in situ);
- in ruimtelijke ordening (planvorming) al rekening houden met archeologische waarden;
- de bodemverstoorder betaalt archeologisch vooronderzoek en mogelijke opgravingen.

Nota Belvédère/Belvoir

De rijksnota Belvédère geeft een visie op de wijze waarop met cultuurhistorische kwaliteiten van het fysieke milieu in de toekomstige ruimtelijke inrichting van Nederland kan worden omgegaan. Volgens het plan Belvoir omschrijft de nota Belvédère tal van maatregelen om de cultuurhistorie op een volwaardige manier en vanaf de eerste planfase als wegingsfactor bij ruimtelijke orderingsplannen te betrekken.

1) Aanleg groene functies worden mogelijk mede betaald uit stedelijke ontwikkelingen (woningen, glastuinbouw en bedrijventerreinen) elders in de Zuidplaspolder.

Eén van de belangrijkste instrumenten uit de nota Belvédère is het gebiedsgericht beleid. Het Rijk heeft gebieden en steden, die in cultuurhistorisch opzicht belangrijk zijn, aangewezen als Belvédèregebieden of -steden. Het Rijk vraagt van de provincie om in deze gebieden een actief beleid te voeren en deze gebieden zo nodig extra te beschermen.

B1.6. Geluidshinder (Wet geluidhinder)

Wegverkeerslawaai

In het kader van de per 1 januari 2007 gewijzigde Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen geluidszones, met uitzondering van:

- woonerven;
- 30 km/h-gebieden.

De breedte van een geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg (binnen- of buitenstedelijk). Het plangebied is buitenstedelijk gebied.

Tabel B1.1 Zonebreedte aan weerszijden van de weg (artikel 74 Wgh)

aantal rijstroken	breedte van de geluidszone (in meters)
	buitenstedelijk gebied
5 of meer	600
3 of 4	400
1 of 2	250

Binnen de geluidszone van een gezoneerde weg (zie tabel B1.1) dient de geluidsbelasting aan de gevels van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen.

Voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen dient in principe te worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Volgens artikel 83 van de Wet geluidhinder kan het college van burgemeester en wethouders of het college van Gedeputeerde Staten (afhankelijk van de betreffende situatie) voor nieuwe situaties een hogere waarde vaststellen. De hogere waarde mag voor nieuwe bestemmingen in buitenstedelijke gebieden de waarde van 53 dB (de uiterste grenswaarde) niet overschrijden. Voor agrarische bedrijfswoningen ligt deze uiterste waarde op 58 dB. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB mag in principe niet worden overschreden. Indien uit het akoestisch onderzoek blijkt dat deze voorkeursgrenswaarde wel wordt overschreden, zijn maatregelen¹⁾ noodzakelijk, gericht op het verminderen van de geluidsbelasting aan de gevels. Zijn deze maatregelen niet mogelijk, niet gewenst of niet doeltreffend, dan kunnen door burgemeester en wethouders hogere grenswaarden worden vastgesteld.

Spoorweglawaai

Op grond van de per 1 januari 2007 gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle spoorwegen geluidszones. De grootte van een geluidszone kan per traject verschillen. Een overzicht van de zone per traject is vastgelegd in het Besluit Grenswaarden binnen zones langs Spoorwegen (BGS).

Binnen de geluidszone van een spoorweg dient de geluidsbelasting aan de gevels van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen. Deze mag in beginsel niet meer bedragen dan de voorkeursgrenswaarde van 55 dB. Volgens artikel 83 kan het college van Gedeputeerde Staten in "bijzondere situaties" een hogere waarde vaststellen. Deze mag de waarde van 68 dB (de uiterste grenswaarde) niet overschrijden.

1) Onderscheid wordt gemaakt in maatregelen aan de bron (bijvoorbeeld geluidsreducerend asfalt), maatregelen in het overdrachtsgebied (bijvoorbeeld geluidsschermen), maatregelen aan de geluidsontvanger (bijvoorbeeld geluidsdove gevels) of het vergroten van de afstand tussen de geluidsbron en de ontvanger.

B1.7. Luchtkwaliteit en geurhinder

Besluit luchtkwaliteit (2005)

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door het Besluit luchtkwaliteit 2005 (hierna Blk). Het Blk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. Andere stoffen uit het Blk hebben een beperkte invloed op de luchtkwaliteit bij wegen en worden in het algemeen in Nederland niet overschreden. De grenswaarden van stikstofdioxide en fijn stof zijn in tabel B1.2 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel B1.2 Grenswaarden maatgevende stoffen Blk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig vanaf
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2010
	uurgemiddelde concentratie ¹⁾	max. 18 keer p.j. meer dan 290 µg/m ³	2005
		max. 18 keer p.j. meer dan 290 µg/m ³	2010
fijn stof (PM ₁₀) ²⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2005
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	2005

1) Alleen bij wegen waar ten minste 40.000 mvt/etm over heen rijden.

2) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (artikel 5 Blk en bijbehorende meetregeling).

Op grond van artikel 7 lid 1 van het Blk moeten bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) deze grenswaarden in acht nemen. Volgens artikel 7 lid 3 mogen bestuursorganen deze bevoegdheden tevens uitoefenen, indien:

- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 3 onder a);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 3 onder b).

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een bestemmingsplan uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens tevens rekening gehouden met de luchtkwaliteit.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning als het gaat om geurhinder vanwege tot veehouderij behorende dierenverblijven. De Wgv geeft normen (in odour units per kubieke meter lucht) voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. De Wgv geeft als definitie van een geurgevoelig object: een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent, of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

De Wgv geeft de maximale norm voor geurbelasting van een veehouderij ten opzichte van een gevoelig object in vier situaties, deze zijn weergegeven in tabel B1.3.

Tabel B1.3 Maximale norm voor geurbelasting ten opzichte van een gevoelig object

	binnen de bebouwde kom	buiten de bebouwde kom
concentratiegebieden	3,0 (in o.u./m ³)	14,0 (in o.u./m ³)
niet-concentratiegebieden	2,0 (in o.u./m ³)	8,0 (in o.u./m ³)

B1.8. Externe veiligheid

Besluit externe veiligheid inrichtingen (2004)

Op 27 oktober 2004 is het "Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)" in werking getreden. In dit besluit, dat is gebaseerd op een risicobenadering, zijn grenswaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) voor zogenoemde kwetsbare objecten in de omgeving van risicovolle inrichtingen opgenomen en richtwaarden voor het PR voor zogenoemde beperkt kwetsbare objecten in de omgeving van risicovolle inrichtingen. Voor het groepsrisico (GR) geldt een verantwoordingsplicht. Met het besluit wordt beoogd een wettelijke grondslag te geven aan het externe veiligheidsbeleid. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken.

Het Bevi is van toepassing op inrichtingen waar gebruik, opslag en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt en op de omgeving van deze inrichtingen. De inrichtingen die onder de werking van het Bevi vallen, kunnen worden onderscheiden in twee groepen:

- categoriale inrichtingen: dit zijn inrichtingen waarvoor – vanwege de aard van de activiteiten of de aard van de aanwezige gevaarlijke stof(fen) – een standaardbenadering kan worden gevolgd. Dit betekent dat vaste afstanden gelden. Deze standaardbenadering geldt voor meer dan 90% van de inrichtingen waarvoor het Bevi relevant is;
- niet-categoriale inrichtingen: dit zijn inrichtingen met zodanige specifieke kenmerken dat voor de vaststelling van de door de betrokken inrichting veroorzaakte risico's een specifieke risicoanalyse (QRA) moet worden uitgevoerd.

Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (2004)

Op 4 augustus 2004 is de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen in de Staatscourant gepubliceerd. Met deze circulaire wordt het beleid uit de Nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Nota RNVGS) verder geoperationaliseerd. In de circulaire wordt ingegaan op het beleid ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen, inclusief het vervoer door buisleidingen. In de circulaire wordt aangegeven dat het volgende beleid van toepassing blijft:

- het beleid zoals verwoord in de circulaire "zonering langs hogedruk aardgasleidingen";
- het beleid zoals verwoord in de circulaire "bekendmaking van beleid ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor het vervoer van brandbare bloeistoffen transport van K1, K2 en K3";
- de veiligheidsafstanden die zijn opgenomen in deel E van het Structuurschema Buisleidingen.

Met het beleid in de circulaire wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de uitgangspunten in het Bevi.

Circulaire inzake zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen (1984)

Voor leidingen met hogedruk aardgas zijn de risiconormen opgenomen in de Circulaire "inzake zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen". Hierbij wordt onderscheid gemaakt in minimale bebouwingsafstanden en toetsingsafstanden. Onder de toetsingsafstand wordt verstaan de afstand waarbinnen de aard van de omgeving moet worden nagegaan. Het streven dient erop gericht te zijn ten minste de toetsingsafstand aan te houden van de leiding tot woonbebouwing of een bijzonder object. Planologische, technische en economische belangen kunnen tot een kleinere afstand leiden. In die gevallen dient de minimale bebouwingsafstand te worden aangehouden. Op dit moment wordt het beleid omtrent aardgasleidingen herzien.

B1.9. Bodem en duurzaam bouwen

Wet bodembescherming

Voor bodemkwaliteit is op landelijk niveau beleid vastgesteld. De normen hiervoor zijn vastgelegd in de Wet bodembescherming (Wbb). De algemene doelstelling van het bodembeleid is om in 2015 sanering of beveiliging van alle milieu-urgente gevallen van ernstige bodemverontreiniging te realiseren en, waar nodig, alle niet-urgente gevallen te voorzien van tijdelijke beveiligingsmaatregelen. Ook wordt beoogd te voorkomen dat bodemverontreiniging maatschappelijke ontwikkelingen doet stagneren. Hiervoor is het bodembeleid dusdanig aangepast dat er meer speelruimte komt om op maat te saneren en er meer speelruimte wordt gecreëerd om in aanmerking te komen voor rijkssubsidie.

Niet alles hoeft meer in alle gevallen gesaneerd te worden. Mobiele bronnen (denk aan bijvoorbeeld olie) zullen ook in de toekomst zoveel mogelijk gesaneerd moeten worden, aangezien er anders verspreiding naar het grondwater plaatsvindt. Immobiele bronnen (bijvoorbeeld zware metalen) hoeven niet gesaneerd te worden. Er kan afhankelijk van de bestemming gekozen worden voor een zogenaamde leeflaag/schone bovenlaag.

Bijlage 2. Toelichting algemene aanpak milieuzonering met behulp van de Staat van Bedrijfsactiviteiten

1

In dit bestemmingsplan is voor de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten een milieuzonering toegepast, gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten. Deze bijlage geeft in algemene zin inzicht in doel, achtergronden en algemene beleidslijnen voor de toepassing hiervan. De specifieke toepassing in het onderhavige plan wordt toegelicht in de hoofdtekst van deze plantoelichting.

Doel van de Staat en gebruikte bronnen

De Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar);
- verkeersaantrekkende werking.

De in dit plan gebruikte Staat van Bedrijfsactiviteiten is primair bedoeld voor dorpskernen, oude woongebieden, bebouwingslinten en landelijke gebieden waar vooral relatief kleinschalige bedrijvigheid naast andere functies voorkomt (en dus in mindere mate voor bedrijventerreinen). Als belangrijkste bron bij het opstellen van de Staat is gebruikgemaakt van de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten van 2001 (de zogenaamde "Lijst van bedrijfstypen").

In deze lijst zijn voor een groot aantal bedrijfstypen en -activiteiten richtafstanden ten opzichte van een "rustige woonwijk" vermeld (in 10 stappen oplopend van 0 tot 1.500 m). Tevens is met een index aangegeven in welke mate rekening moet worden gehouden met verkeersaantrekkende werking. Toepassing van de richtafstanden is gewenst om het mogelijk ontstaan van milieuknelpunten al in het ruimtelijk spoor te voorkomen. Hierbij is ervan uitgegaan dat de bedrijven ter voorkoming van hinder en/of gevaar die technieken toepassen, die thans als de meest gebruikelijke worden beschouwd.

Om tot een praktisch goed bruikbare Staat van Bedrijfsactiviteiten te komen is de Lijst van bedrijfstypen van de VNG (hierna: VNG-lijst) op de volgende punten nader verfijnd en aangevuld:

- De VNG-lijst benoemt richtafstanden voor alle denkbare activiteiten. In de staat zijn alleen die activiteiten geselecteerd die op een bestemming "Bedrijfsdoeleinden" kunnen voorkomen. Andere activiteiten, zoals horeca of recreatie, krijgen een eigen bestemming; bij het toekennen van deze andere bestemmingen wordt op een andere wijze rekening gehouden met mogelijke milieuhinder van deze functies.
- In de VNG-lijst zijn de 10 richtafstanden ondergebracht in 6 categorieën. Met het oog op de praktische toepassing voor bestemmingsplannen waarin alleen kleinschalige bedrijvigheid wordt toegelaten, zijn in deze Staat van Bedrijfsactiviteiten de categorieën 4, 5 en 6 uit de VNG-lijst samengevoegd in de categorie 4+.
- De VNG-lijst gaat in het algemeen uit van relatief grote bedrijven en houdt daardoor weinig rekening met de specifieke situatie van kleinere en daardoor veelal minder hinderlijke bedrijven die veelvuldig op lokale bedrijventerreinen, in dorpskernen en dergelijke voorkomen. De praktijk leert dat deze kleinere bedrijven, uitgaande van de Lijst van bedrijfstypen, zonder milieuredenen zouden worden uitgesloten van de vestiging op dergelijke locaties; of dat ten behoeve van de vestiging onnodige vrijstellingsprocedures zouden moeten worden doorlopen.

- Voor de meest voorkomende bedrijfstypen is daarom in deze Staat, op basis van andere literatuurbronnen en praktijkervaringen, een nadere differentiatie naar bedrijfsgrootte toegepast¹⁾. Deze differentiatie is conform de VNG-systematiek: ook in de basiszoneringslijst komt differentiatie naar bedrijfsgrootte voor. In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is deze differentiatie alleen voor meerdere bedrijfsactiviteiten toegepast.
- Incidenteel komt ook het tegenovergestelde voor, namelijk dat de feitelijke hinder/richtafstand bij specifieke activiteiten groter is dan de Lijst van bedrijfstypen aangeeft. Voor de betreffende bedrijven is de categorie-indeling op grond van veelvuldige praktijkervaringen²⁾ aangepast.
- In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is aangegeven welke milieuaspecten (mede) maatgevend zijn voor de categorie-indeling.

Algemeen beleid voor de toelaatbaarheid van bedrijven in standaardsituaties

De VNG-lijst deelt de bedrijfsactiviteiten in 6 categorieën in. Met het oog op de praktische toepassing voor bestemmingsplannen waarin alleen kleinschalige bedrijvigheid wordt toegelaten, zijn de categorieën 4, 5 en 6 uit de VNG-lijst in deze Staat samengevoegd in de categorie 4+. Categorie 1 heeft betrekking op activiteiten die geen hinder van belang veroorzaken en categorie 4+ op relatief hinderlijke en zware industrie.

De richtafstanden en de indices voor de verkeersaantrekkende werking uit de VNG-lijst kunnen ten behoeve van de meest gebruikelijke toepassing in bestemmingsplannen worden vertaald naar de volgende (ruimtelijke) criteria voor de toelaatbaarheid:

categorie 1:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, toelaatbaar zijn in woonwijken.
categorie 2:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woonbebouwing, echter alleen in gebieden met gemengde functies. In niet-gemengde gebieden geldt een afstandsindicatie van 30 m.
categorie 3:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, in enige mate ruimtelijk gescheiden dienen te zijn van woonwijken en in verband met de verkeersaantrekkende werking dienen te zijn voorzien van een eigen autoverbinding met gebiedsontsluitingswegen (afstandsindicatie 50 tot 100 m).
categorie 4+:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, op behoorlijke afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn (afstandsindicatie 200 tot 1.500 m).

Opzet van de Staat

De hier gebruikte Staat kent een categorie-indeling op grond van bedrijfsactiviteiten. Voor deze indeling is, net als in de VNG-publicatie, gebruikgemaakt van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 1993. In de praktijk kan het voorkomen dat de activiteiten binnen een bedrijf in twee of meer verschillende groepen volgens de SBI-indeling vallen. In beginsel geldt dan de hoogste categorie van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Indien de bedrijfsonderdelen/-activiteiten duidelijk ruimtelijk van elkaar kunnen worden gescheiden, kunnen de bedrijfsonderdelen echter ook apart worden ingedeeld.

-
- 1) Het gaat daarbij vooral om kleinere aannemingsbedrijven, timmer- en constructiewerkplaatsen, transportbedrijven en handelsbedrijven. Voor de aangepaste inschaling zijn de volgende bronnen gebruikt: Publicaties van het Ministerie van VROM over geluidsproductie en richtafstanden van bedrijven en installaties, AmvB's op basis van de Wet milieubeheer, planologische kengetallen, Inspectiewijzer Milieuhygiëne en het oordeel van ervaringsdeskundigen. Zo blijkt bijvoorbeeld dat de situering van kleinere aannemingsbedrijven naast woningen in gemengd gebied geen problemen opleveren vanuit milieuoogpunt: in zowel kleinere als grotere gemeenten in Nederland komt deze situatie veelvuldig voor zonder dat er milieuknelpunten zijn. In alle gevallen waarbij de VNG-lijst is verijnd of bewerkt, is de ruimtelijk relevante hinder als doorslaggevende factor gehanteerd.
 - 2) Zo heeft de praktijk bijvoorbeeld geleerd dat transportbedrijven waar vrachtauto's met draaiende koelinstallaties worden gestald (aanzienlijk) meer hinder kunnen veroorzaken dan de VNG-lijst vermeldt. Hetzelfde geldt voor grootschalige loonbedrijven.

Bij sommige activiteiten wordt ook onderscheid gemaakt naar de omvang van de activiteiten. Dit betreft vooral kleinere bedrijven die op grond van hun oppervlak of capaciteit apart zijn ingedeeld. Dit oppervlak betreft de bij het bedrijf c.q. voor de betreffende bedrijfsactiviteit in gebruik zijnde gronden, ongeacht of de gronden bebouwd zijn of niet.

Flexibiliteit

De Staat van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. Het komt in de praktijk dan ook voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. In het bedrijvenartikel van de planvoorschriften is daarom bepaald dat burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf via een vrijstelling een categorie lager kunnen indelen (dus bijvoorbeeld van categorie 3 naar 2 of van categorie 4 naar 3)¹⁾. Om een vrijstelling te kunnen verlenen moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Bij sommige bedrijfsactiviteiten is bij de indeling uitgegaan van een continue bedrijfsvoering, waarbij de hinderlijke activiteiten ook 's nachts plaatsvinden. Dit is in de Staat aangegeven met een "C" in de laatste kolom. Het kan echter voorkomen dat een specifiek bedrijf niet continu werkt. Dit gegeven kan eveneens aanleiding zijn om het bedrijf via de bovengenoemde vrijstellingsbevoegdheid een categorie lager in te delen.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten niet zijn genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Wanneer is aangetoond dat deze bedrijven wat milieubelasting betreft gelijk kunnen worden gesteld met de volgens de bestemmingsregeling toegelaten bedrijven, kan voor de vestiging van deze bedrijven eveneens een vrijstelling worden verleend.

1) Volgens vaste jurisprudentie is het opnemen van een dergelijke vrijstellingsbevoegdheid zelfs verplicht.

Bijlage 3. Lijst van rijksmonumenten

monumentnr.	adres	postcode	plaats
511043	Middelweg 18	2841 LA	Moordrecht
511044	Middelweg 18	2841 LA	Moordrecht

Bijlage 4. Inschatting bezoekersaantallen recreatief medegebruik Zuidplaspolder ¹

Staatsbosbeheer heeft op basis van haar ervaring met soortgelijke projecten de volgende inschatting gemaakt voor het verwachte aantal bezoekers van de Zuidplaspolder (in verband met recreatief medegebruik).

Een redelijke aanname voor dit gebied in de context van de stedelijke ontwikkeling in de gehele driehoek RZG en de Zuidplaspolder in het bijzonder, als ondergrens, is: 5 personen/ha/normdag. De normdag is de 10^e drukste dag in het jaar. In de onderstaande tabel is dit globaal omgerekend naar te verwachte aantallen bezoeken per jaar voor het gehele gebied Restveen en Groene Waterparel:

Tabel B4.1 Verwacht aantal bezoekers in het gebied uitgaande van 5 personen/ha/normdag

uitgaande van 5 personen / ha / normdag			
dagen	personen	ha	totaal
10	5	225	11.250
20	3	225	13.500
20	2	225	9.000
150	1	225	33.750
totaal			67.500

Afgerond wordt als ondergrens uitgegaan van 70.000 bezoekers per jaar.

Opmerkingen/toelichting:

- hierbij is geen rekening gehouden met het landbouwgebied in het Restveengebied (was landbouw, blijft landbouw);
- uitgaande van het meest recente (verlaagde) woningbouw programma Zuidplas; bij een volledig programma van 30.000 woningen in de directe nabijheid kan dit wel oplopen tot 8 pers/ha/normdag of meer;
- als referentiegebied in dit kader kan de polder van Biesland en het Bieslandsebos worden genomen, hoewel daar een horecagelegenheid en de recreatieplas de Dobbeplas als recreatieve trekkers wat dichterbij liggen dan Rottmeren/Eendraghtspolder ten opzichte van de Zuidplaspolder.

In tabel B4.2 is het verwachte aantal bezoekers opgenomen indien uit wordt gegaan van 8 personen/ha/normdag.

Tabel B4.2 Verwacht aantal bezoekers in het gebied uitgaande van 8 personen/ha/normdag

8 pers. / ha / normdag			
dagen	personen	Ha	totaal
10	8	225	18.000
20	6	225	27.000
20	5	225	22.500
150	2	225	67.500
totaal			135.000

Afgerond zullen de beoogde ontwikkelingen circa 140.000 bezoekers per jaar aantrekken uitgaande van 8 personen/ha/normdag.

Bijlage 5. EHS Aankoop Restveen en Groene Waterparel

1

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gemeente MOORDRECHT		
nr:		
Ingekomen: - 9 JUN 2008		
Afd.	RO 15	
B&W	Raad	Routine
Kopie aan	weth 0	

Gedeputeerde Staten

Directie Groen, Water en Milieu
Afdeling Groen
Contact
drs. ing. R. Fisser
T 070 - 441 60 46
F 070 - 441 78 05
r.fisser@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
3 juni 2008
Ons kenmerk
PZH-2008-446810
Uw kenmerk

Bijlagen

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Moordrecht
Postbus 1
2840 AA Moordrecht

Onderwerp

EHS aankoop Restveen en Groene Waterparel

Geacht college,

Met oog op de vaststelling van het Ontwerp bestemmingsplan Restveen en Groene Waterparel in Moordrecht en Nieuwerkerk ad IJssel, informeren wij u over het volgende.

Op 13 mei jl heeft het college van Gedeputeerde Staten een besluit genomen over de Aankoopstrategie Restveen en Groene Waterparel Zuidplas.

Voor de ca 150 ha EHS-natuurgebied in Groene Waterparel zullen wij de Dienst Landelijk Gebied (DLG) opdracht geven over te gaan tot actieve verwerving met volledige schadeloosstelling nadat het bestemmingsplan is vastgesteld en nadat de betaling van meerkosten uit de bovenplanse verevening definitief is vastgelegd. Uiteraard zal de DLG reageren op aankoopverzoeken die eerder worden gedaan.

De financiering van de uitvoering van de 150 ha waarvoor in het bestemmingsplan een directe natuurbestemming is opgenomen, is als volgt geregeld. Een belangrijk deel van de aankoop en inrichting komt ten laste van ILG-budget Zuid-Holland voor EHS, welk bedrag wij hebben gereserveerd. De overige bijdrage komt ten laste van de bovenplanse verevening. Dat bedrag wordt door het ROZ binnenkort vastgesteld in het OSK 2009-2014. Dit laatste betreft de meerkosten voor versnelde verwerving, zoals schadeloosstelling, eventuele sanering, grondprijsstijging en aankoop van opstallen.

Derhalve worden uw besturen met de overige ROZ deelnemers in de stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas gevraagd op 29 mei a.s. als deelnemers aan de ROZ, op het moment dat de ROZ is ingericht en functioneel is gemaakt, het voorstel te ondersteunen om de extra kosten van versnelde verwerving en schadeloosstelling voor rekening ROZ te zullen nemen.

Voor de ca 175 ha EHS natuur in Restveengebied continueert de DLG de vrijwillige verwerving. In het Ontwerpbestemmingsplan is immers voor het Restveengebied niet gekozen voor een directe natuurbestemming maar voor een wijzigingsbevoegdheid natuur. De omvang van het zoekgebied waarbinnen natuur op langere termijn wordt gerealiseerd bedraagt ca 200 ha.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Door minnelijke verwerving zal naar huidige inzichten niet meer dan 75 ha kunnen worden verworven c.q. ingericht in de bestemmingsplanperiode tot 2018. Als in komende jaren blijkt dat toch meer dan deze 75 ha gerealiseerd kan worden, is een besluitmer vereist. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeenten Moordrecht en Nieuwerkerk ad IJssel. Tussentijds zullen wij met de gemeenten in 2010 de voortgang van de aankoop en de mogelijke inrichting Restveen evalueren.

Voor de huidige ILG-periode (lopend tot 2013) hebben wij een bijdrage gereserveerd voor aankoop en inrichting van maximaal 75 ha ten laste van ILG-budget Zuid-Holland voor EHS.

In de partiële streekplanherziening Zuid-Holland Oost, Zuidplas van mei 2006 hebben Provinciale Staten besloten dat binnen de termijn van 2030 in totaal 325 ha EHS in Zuidplas wordt gerealiseerd (kernpunten 1 en 2). Bij motie hebben PS besloten dat in het totale Restveengebied ook ruimte blijft voor voortzetting van agrarische bedrijfsvoering. Het voorgaande betekent dat van de genoemde 325 ha binnen de bestemmingsplanperiode met voorrang de 150 ha in Groene Waterparel wordt gerealiseerd en naar huidige inzicht 75 ha in Restveen. Voor ca 200 ha wordt op de hoger gelegen agrarische gronden de agrarische bedrijfsvoering gecontinueerd.

Tenslotte merken wij op dat de DLG de grondverwerving uitvoert. Wij hebben de DLG opdracht gegeven een aparte folder op te stellen met informatie over de grondaankoop, de procedures en de gesprekken.

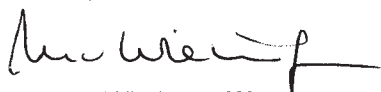
De DLG is tevens het loket bij mogelijke planschade verzoeken die bij gemeenten worden ingebracht in de periode na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en versnelde onteigening.

Daarnaast stelt de DLG inrichtingsplannen op voor Groene Waterparel en voor het Restveengebied.

Het ontwerpbestemmingsplan en de inrichtingsplannen vormen de basis voor het actualiseren van het natuurgebiedsplan. Naar verwachting zullen deze plannen eind 2008 in concept gereed zijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

M.H.J. van Wieringen-Wagenaar

voorzitter,

J. Franssen

Bijlage 6. Ecologisch onderzoek

1

HET VOORKOMEN VAN WEIDEVOGELS IN DE ZUIDPLASPOLDER TE MOORDRECHT

juni 2008

In opdracht van:
RBOI
Postbus 150
3000 AD Rotterdam

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: mertens_frank@hotmail.com
I: www.adviesbureau-mertens.nl

HET VOORKOMEN VAN WEIDEVOGELS IN DE ZUIDPLASPOLDER TE MOORDRECHT

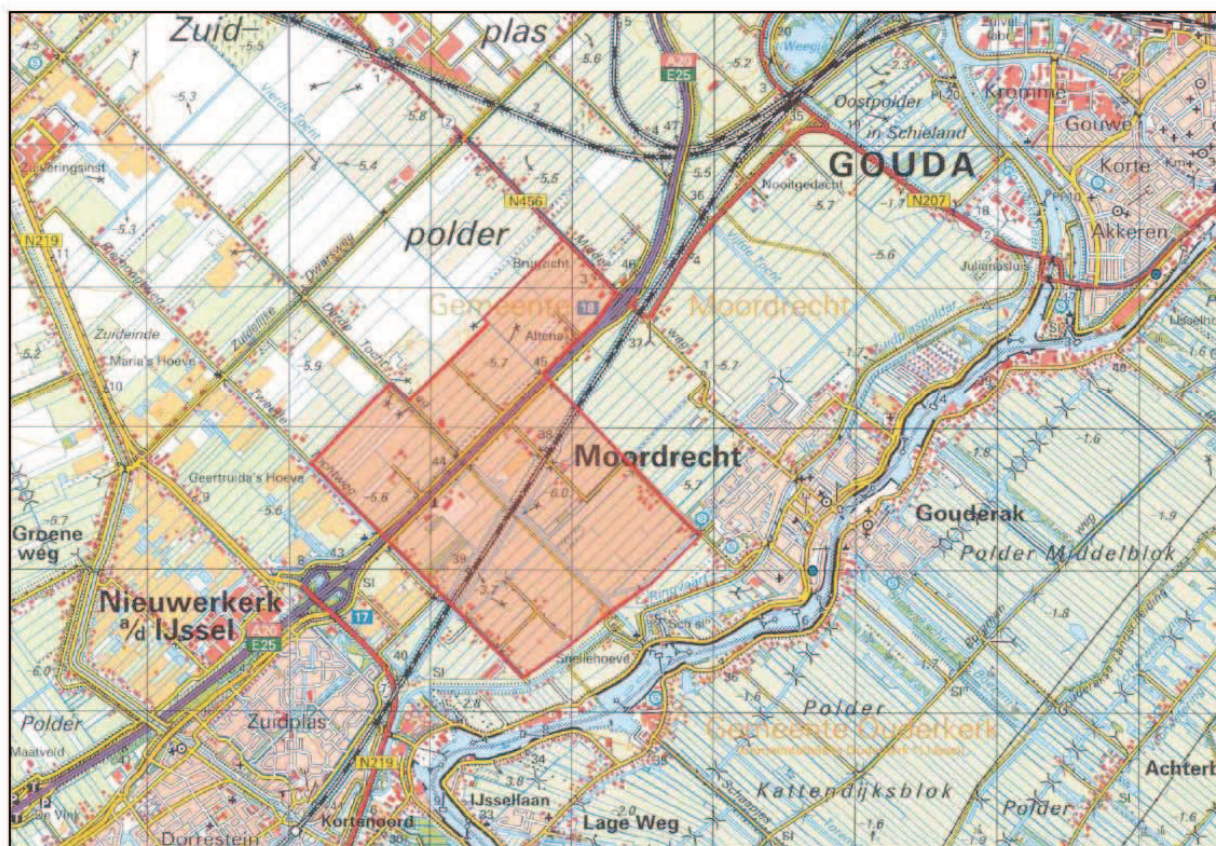
INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET GEBIED	2
1.3 VRAAGSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	3
1.4 OPBOUW VAN DIT RAPPORT	3
2 METHODE	4
3 RESULTAAT	5
4 CONCLUSIE EN DISCUSSIE	7
LITERATUUR.....	8

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Momenteel is er het voornemen om in een deel van de Zuidplaspolder te Moordrecht het waterpeil aan te passen en te komen tot landschappelijke inrichting. Deze verandering kan negatief zijn voor weidevogels. Op grond hiervan heeft RBOI te Rotterdam, die het bestemmingsplan en her MER opstelt, aan Adviesbureau Mertens te Wageningen verzocht om het voorkomen van weidevogels in beeld te brengen in het gebied waar de feitelijke veranderingen gaan plaatsvinden. Voor RBOI is het dan mogelijk om met de beschermde natuurwaarden rekening te houden en om te bepalen of er effecten gaan ontstaan. In onderhavig rapport wordt verslag gedaan van een veldinventarisatie naar deze weidevogels.

Figuur 1. Ligging van het inventarisatiegebied.

1.2 Het gebied

Het inventarisatiegebied is voornamelijk weidegebied. Door het gebied loopt de snelweg A20 en de spoorlijn Gouda - Nieuwerkerk aan de Amstel. In figuur 2 wordt een foto-impressie gegeven van het gebied. .

Figuur 2. Foto-impressie van het plangebied.

1.3 Vraagstellingen van het onderzoek

Gelet op de opdracht genoemd in de eerste paragraaf van deze inleiding, worden de volgende vraagstellingen onderzocht:

1. Welke soorten weidevogels komen voor binnen het inventarisatiegebied?
2. Wat is de verspreiding en / of het terreingebruik van de verschillende soorten weidevogels?

1.4 Opbouw van dit rapport

De werkwijze van het onderzoek wordt in hoofdstuk 2 weergegeven. In hoofdstuk 3 worden de resultaten weergegeven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 een samenvattende conclusie gegeven.

2 METHODE

Weidevogels zijn gedurende een vijftal momenten geïnventariseerd in de vroege ochtend of avond (2, 5, 8, 14, 16, 27 mei 2008). De waarnemingen in het veld werden direct op kaart gezet. De gegevens van deze kaarten werden op kantoor verwerkt op soortkaarten. Na het broedseizoen zijn de waarnemingen van de soortkaarten binnen de grenzen van een territorium geclusterd tot territoria. Alleen soorten die duidelijk meerdere keren territoriaal zijn waargenomen binnen een bepaalde periode worden beschouwd als “broedvogel”. Na die periode kunnen het bijvoorbeeld ook “zwervende” of reeds “vliegvlugge” jongen van elders zijn. Nesten en nog niet vliegvlugge jongen werden tevens beschouwd als broedvogel. De methode sluit aan bij de beschreven methode door Van Dijk (1996), met dien verstande dat het onderzoek eerder had moeten starten.

3 RESULTAAT

In totaal zijn acht soorten weidevogels vastgesteld. Het betreft: bergeend, canadese gans, graspieper, grutto, kievit, scholekster, slobbeend en tureluur. Hierbij zijn bergeend en canadese gans soorten die ook in andere ecotopen worden aangetroffen zoals pionierbiotopen.

Ten noordwesten van de snelweg A20 werd alleen kievit en scholekster vastgesteld. Kievit en scholekster komen in hoge dichtheid voor binnen het inventarisatiegebied en werden voor een groot deel vastgesteld op percelen waar akkerbouw plaats vond.

Ten zuidoosten van de snelweg werden veel meer soorten vastgesteld. Tussen de snelweg en het spoor ontbrak het echter aan weidevogels.

In totaal werd één koppel bergeenden vastgesteld. Het is onduidelijk of deze soort tot broeden is gekomen. In ieder geval waren ze lang genoeg aanwezig om als broedvogel gerekend te worden. Ten zuidoosten van het spoor komt verspreid graspieper en grutto voor. Van slobbeend en tureluur kon één paar worden vastgesteld.

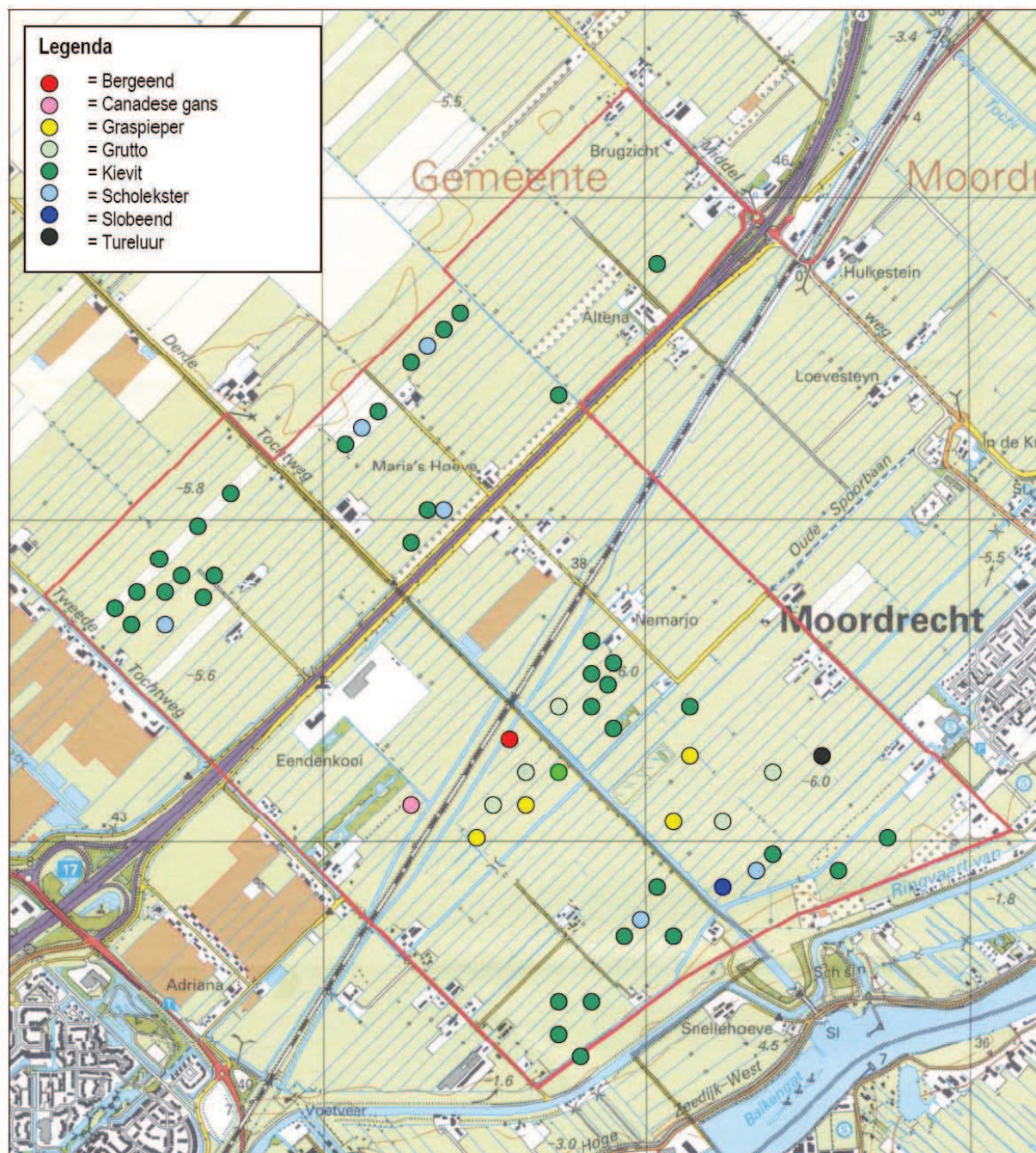
Graspieper, grutto, slobbeend en tureluur staan op de Rode lijst van bedreigde diersoorten (2004) als gevoelig. In figuur 4 wordt de ligging van de territoria / nesten weergegeven.

Figuur 3. Beeld van een broedende scholekster.

Tabel 1. Overzicht van de aangetroffen aantallen broedvogels per deelgebied en totaal.

	noordwesten snelweg	tussen snelweg en spoor	zuidoosten spoor	totaal
Bergeend	0	0	1	1
Canadese gans	0	0	0	0
Graspieper	0	1	4	5
Grutto	0	0	5	5
Kievit	19	0	17	36
Scholekster	3	0	2	5
Slobbeend	0	0	1	1
Tureluur	0	0	1	1

Figuur 4. Territoria / nesten van weidevogels.

4 CONCLUSIE EN DISCUSSIE

Als weidevogelgebied is alleen het gebied ten zuidoosten van de spoorlijn waardevol wegens de aanwezigheid van rode lijst soorten en een relatief grote diversiteit en dichtheid. Ten noordwesten van de snelweg komen kievit en scholekster voor.

Omdat het onderzoek in mei is gestart (maart is gebruikelijk) is het mogelijk dat territoria / nesten van weidevogels zijn gemist, dan wel iets anders liggen dan weergegeven in figuur 4.

LITERATUUR

- Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken, Handleiding broedvogel Monitoring Project, SOVON, Beek-Upbergen.
